DEVA HOLDİNG A.Ş.
VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 HAZİRAN 2020 TARİHİ İTİBARIYLA
SONA EREN ALTI AYLIK ARA DÖNEME
AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR
VE SINIRLI DENETİM RAPORU

Güney Bağımsız Denetim ve SMMM A.Ş.
Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad.
Orjin Maslak İş Merkezi No: 27
Kat: 2-3-4 Daire: 54-57-59
34485 Sarıyer
İstanbul - Türkiye

Tel: +90 212 315 3000
Fax: +90 212 230 8291
ey.com
Ticaret Sicil No : 479920
Mersis No: 0-4350-3032-6000017

Ara Dönem Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Sınırlı Denetim Raporu

Deva Holding Anonim Şirketi Yönetim Kurulu'na

Giriş

Deva Holding Anonim Şirketi'nin ("Şirket") ile bağlı ortaklıklarının ("Grup") 30 Haziran 2020 tarihli ilişikteki ara dönem konsolide finansal durum tablosunun ve aynı tarihte sona eren altı aylık ara hesap dönemine ait konsolide kâr veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunun, konsolide özkaynak değişim tablosunun ve konsolide nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarının özetinin ve diğer açıklayıcı dipnotlarının sınırlı denetimini yürütmüş bulunuyoruz. Grup yönetimi, söz konusu ara dönem konsolide finansal tabloların Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na uygun olarak hazırlanmasından ve gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan sorumludur. Sorumluluğumuz, yaptığımız sınırlı denetime dayanarak söz konusu ara dönem konsolide finansal tablolara ilişkin bir sonuç bildirmektir.

Sınırlı Denetimin Kapsamı

Yaptığımız sınırlı denetim, Sınırlı Bağımsız Denetim Standardı (SBDS) 2410 "Ara Dönem Finansal Bilgilerin, İşletmenin Yıllık Finansal Tablolarının Bağımsız Denetimini Yürüten Denetçi Tarafından Sınırlı Bağımsız Denetimi"ne uygun olarak yürütülmüştür. Ara dönem finansal bilgilere ilişkin sınırlı denetim, başta finans ve muhasebe konularından sorumlu kişiler olmak üzere ilgili kişilerin sorgulanması ve analitik prosedürler ile diğer sınırlı denetim prosedürlerinin uygulanmasından oluşur. Ara dönem finansal bilgilerin sınırlı denetiminin kapsamı; Bağımsız Denetim Standartlarına uygun olarak yapılan ve amacı finansal tablolar hakkında bir görüş bildirmek olan bağımsız denetimin kapsamına kıyasla önemli ölçüde dardır. Sonuç olarak ara dönem finansal bilgilerin sınırlı denetimi, denetim şirketinin, bir bağımsız denetimde belirlenebilecek tüm önemli hususlara vâkıf olabileceğine ilişkin bir güvence sağlamamaktadır. Bu sebeple, bir bağımsız denetim görüşü bildirmemekteyiz.

Sonuç

Sınırlı denetimimize göre ilişikteki ara dönem konsolide finansal tabloların, Grup'un 30 Haziran 2020 tarihi itibarıyla konsolide finansal durumunun, konsolide finansal performansının ve aynı tarihte sona eren 6 aylık döneme ilişkin konsolide nakit akışlarının Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na uygun olarak, tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunulmadığı kanaatine varmamıza sebep olacak herhangi bir husus dikkatimizi çekmemiştir.

Güney Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
A member firm of Ernst & Young Global Limited

Tolga Kırelli, SMMM
Sorumlu Denetçi

14 Ağustos 2020
İstanbul, Türkiye

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 HAZİRAN 2020 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

İçindekiler

	Sayfa
Konsolide finansal durum tablosu	1 - 2
Konsolide kar veya zarar tablosu	3
Konsolide diğer kapsamlı gelir tablosu	4
Konsolide özkaynaklar değişim tablosu	5
Konsolide nakit akış tablosu	6 - 7
Konsolide finansal tablolara ilişkin dipnotlar	8-81

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 HAZİRAN 2020 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

	Dipnot Referansları	Cari Dönem (Sınırlı denetimden geçmiş) 30 Haziran 2020	Önceki Dönem (Bağımsız denetimden geçmiş) 31 Aralık 2019
VARLIKLAR			
Dönen Varlıklar		**1.600.490.454**	**1.241.271.141**
Nakit ve Nakit Benzerleri	4	474.723.780	277.045.749
Ticari Alacaklar		558.663.629	481.870.300
İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklar	*6*	*31.348.553*	*19.039.175*
İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklar	*7*	*527.315.076*	*462.831.125*
Diğer Alacaklar	8	2.018.344	715.513
Stoklar	9	534.063.623	430.762.881
Peşin Ödenmiş Giderler	10	26.172.907	46.274.963
Cari Dönem Vergisiyle İlgili Varlıklar	11	249.868	118.360
Diğer Dönen Varlıklar	20	4.598.303	4.483.375
Duran Varlıklar		**957.363.326**	**878.231.323**
Maddi Duran Varlıklar	12	518.373.180	503.183.494
Kullanım Hakkı Varlıkları	13	37.039.280	27.795.038
Maddi Olmayan Duran Varlıklar		298.566.588	299.158.713
Şerefiye	*15*	*1.782.731*	*1.782.731*
Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar	*14*	*296.783.857*	*297.375.982*
Peşin Ödenmiş Giderler	10	85.348.931	34.135.069
Ertelenmiş Vergi Varlığı	28	18.035.347	13.959.009
TOPLAM VARLIKLAR		**2.557.853.780**	**2.119.502.464**

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 HAZİRAN 2020 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU (DEVAMI)

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

	Dipnot Referansları	Cari Dönem (Sınırlı denetimden geçmiş) 30 Haziran 2020	Önceki Dönem (Bağımsız denetimden geçmiş) 31 Aralık 2019
KAYNAKLAR			
Kısa Vadeli Yükümlülükler		**821.310.029**	**670.474.995**
Kısa Vadeli Borçlanmalar		363.007.020	232.197.986
Banka Kredileri	5	363.007.020	232.197.986
Uzun Vadeli Borçlanmaların Kısa Vadeli Kısımları		219.695.304	214.709.403
Banka Kredileri	5	*141.091.391*	*124.548.366*
Kiralama İşlemlerinden Borçlar	5	*13.329.695*	*11.133.943*
İhraç Edilmiş Borçlanma Araçları	5	*65.274.218*	*79.027.094*
Ticari Borçlar		147.267.119	131.722.339
İlişkili Taraflara Ticari Borçlar	*6*	*9.876.084*	*12.013.618*
İlişkili Olmayan Taraflara Ticari Borçlar	*7*	*137.391.035*	*119.708.721*
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar	19	7.843.466	8.722.300
Diğer Borçlar		9.281.029	4.495.019
İlişkili Olmayan Taraflara Diğer Borçlar	*8*	*9.281.029*	*4.495.019*
Türev Araçlar	31	1.020.258	4.351.477
Devlet Teşvik ve Yardımları	16	1.668.517	1.393.247
Ertelenmiş Gelirler	10	2.773.798	3.033.122
Dönem Karı Vergi Yükümlülüğü	28	909.472	525.644
Kısa Vadeli Karşılıklar		66.620.210	67.611.592
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Kısa Vadeli Karşılıklar	*19*	*30.065.602*	*32.975.226*
Diğer Kısa Vadeli Karşılıklar	*17*	*36.554.608*	*34.636.366*
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	20	1.223.836	1.712.866
Uzun Vadeli Yükümlülükler		**472.082.573**	**418.185.380**
Uzun Vadeli Borçlanmalar		399.607.743	352.713.211
Banka Kredileri	5	242.757.974	268.221.721
Kiralama İşlemlerinden Borçlar	5	27.170.450	19.601.225
İhraç Edilmiş Borçlanma Araçları	5	129.679.319	64.890.265
Devlet Teşvik ve Yardımları	16	39.644.879	37.666.354
Ertelenmiş Gelirler	10	282.947	247.067
Uzun Vadeli Karşılıklar		32.547.004	27.558.748
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Uzun Vadeli Karşılıklar	*19*	*32.547.004*	*27.558.748*
ÖZKAYNAKLAR		**1.264.461.178**	**1.030.842.089**
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar		**1.264.461.178**	**1.030.842.089**
Ödenmiş Sermaye	21	200.019.288	200.019.288
Sermaye Düzeltme Farkları	21	140.080.696	140.080.696
Geri Alınan Paylar (-)	21	(28.847)	(28.847)
Paylara İlişkin Primler/İskontolar	21	2.870.803	2.870.803
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler veya Giderler		(6.046.480)	(6.046.480)
Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kayıpları		*(6.046.480)*	*(6.046.480)*
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler veya Giderler		3.156.065	1.376.420
Yabancı Para Çevirim Farkları		*3.156.065*	*1.376.420*
Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	21	150.864.955	150.864.955
Geçmiş Yıllar Karları	21	488.354.120	255.689.513
Net Dönem Karı		285.190.578	286.015.741
TOPLAM KAYNAKLAR		**2.557.853.780**	**2.119.502.464**

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 HAZİRAN 2020 TARİHİNDE SON EREN ARA DÖNEME AİT
KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR TABLOSU

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir

	Dipnot Referansları	Cari Dönem (Sınırlı denetimden geçmiş) 1 Ocak-30 Haziran 2020	Önceki Dönem (Sınırlı denetimden geçmiş) 1 Ocak-30 Haziran 2019	Cari Dönem (Sınırlı denetimden geçmemiş) 1 Nisan-30 Haziran 2020	Önceki Dönem (Sınırlı denetimden geçmemiş) 1 Nisan-30 Haziran 2019
Hasılat	22	888.608.860	679.892.388	404.534.318	361.920.638
Satışların Maliyeti (-)	22	(414.145.698)	(317.864.125)	(191.579.702)	(165.699.897)
BRÜT KAR		**474.463.162**	**362.028.263**	**212.954.616**	**196.220.741**
Pazarlama Giderleri (-)	23	(89.892.747)	(88.998.584)	(35.210.697)	(44.927.877)
Genel Yönetim Giderleri (-)	23	(62.528.925)	(49.143.737)	(30.331.364)	(25.186.193)
Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)	23	(37.242.367)	(26.497.338)	(20.124.185)	(14.107.002)
Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler	25	69.243.328	23.697.574	30.093.019	8.244.746
Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler (-)	25	(14.041.466)	(15.480.802)	(6.305.020)	(10.076.729)
ESAS FAALİYET KARI		**340.000.985**	**205.605.376**	**151.076.369**	**110.167.686**
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	26	2.088.844	-	1.374.945	(129.482)
FİNANSMAN GİDERİ ÖNCESİ FAALİYET KARI		**342.089.829**	**205.605.376**	**152.451.314**	**110.038.204**
Finansman Giderleri (-)	27	(58.977.314)	(72.704.213)	(32.270.531)	(41.623.565)
VERGİ ÖNCESİ KAR		**283.112.515**	**132.901.163**	**120.180.783**	**68.414.639**
Vergi Geliri / (Gideri)		**2.078.063**	**4.504.221**	**3.213.108**	**4.019.248**
Dönem Vergi Gideri/Geliri	28	(1.998.276)	(1.090.040)	(912.069)	(605.685)
Ertelenmiş Vergi Geliri / (Gideri)	28	4.076.339	5.594.261	4.125.177	4.624.933
DÖNEM KARI		**285.190.578**	**137.405.384**	**123.393.891**	**72.433.887**
Dönem Karının Dağılımı					
Ana Ortaklık Payları		285.190.578	137.405.384	123.393.891	72.433.887
		285.190.578	**137.405.384**	**123.393.891**	**72.433.887**
Pay başına kazanç	**29**	**0,0143**	**0,0069**	**0,0062**	**0,0036**
Sulandırılmış pay başına kazanç	**29**	**0,0143**	**0,0069**	**0,0062**	**0,0036**

Ekli dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı bir parçasıdır.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 HAZİRAN 2020 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

	Dipnot Referansları	Cari Dönem (Sınırlı denetimden geçmiş) 1 Ocak-30 Haziran 2020	Önceki Dönem (Sınırlı denetimden geçmiş) 1 Ocak-30 Haziran 2019	Cari Dönem (Sınırlı denetimden geçmemiş) 1 Nisan-30 Haziran 2020	Önceki Dönem (Sınırlı denetimden geçmemiş) 1 Nisan-30 Haziran 2019
DÖNEM KARI		**285.190.578**	**137.405.384**	**123.393.891**	**72.433.887**
DİĞER KAPSAMLI GELİR / (GİDERLER)					
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacaklar		-	-	-	-
Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kazançları / (Kayıpları)	19	-	-	-	-
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Diğer Kapsamlı Gelire İlişkin Vergiler	28	-	-	-	-
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacaklar		**1.779.645**	**1.595.162**	**1.492.754**	**309.739**
Yabancı Para Çevirim Farkları		1.779.645	1.595.162	1.492.754	309.739
DİĞER KAPSAMLI GELİR		**1.779.645**	**1.595.162**	**1.492.754**	**309.739**
TOPLAM KAPSAMLI GELİR		**286.970.223**	**139.000.546**	**124.886.645**	**72.743.626**
Toplam Kapsamlı Gelirin Dağılımı:		**286.970.223**	**139.000.546**	**124.886.645**	**72.743.626**
Ana Ortaklık Payları		286.970.223	139.000.546	124.886.645	72.743.626

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 HAZİRAN 2020 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE
ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

						Kar veya zarara sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler	Kar veya zarara sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler		Birikmiş Karlar			
	Dipnot	Ödenmiş sermaye	Sermaye düzeltmesi farkları	Geri Alınan Paylar (-)	Paylara İlişkin Primler / İskontolar	Tanımlanmış fayda planlarından aktüeryal kazanç ve kayıplar	Yabancı para çevrim farkları	Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	Geçmiş yıllar karları	Net dönem karı	Ana ortaklığa ait özkaynaklar	Toplam özkaynaklar
1 Ocak 2019 itibariyle bakiye	21	200.019.288	140.080.696	(28.847)	2.870.803	(4.670.933)	(696.642)	150.864.955	121.607.460	136.361.117	746.407.897	746.407.897
Muhasebe politikalarındaki değişikliklere ilişkin düzeltmeler (Not 2)		-	-	-	-	-	-	-	(2.279.064)	-	(2.279.064)	(2.279.064)
Geçmiş yıllar karlarına transfer		-	-	-	-	-	-	-	136.361.117	(136.361.117)	-	-
Toplam kapsamlı gelir		-	-	-	-	-	1.595.162	-	-	137.405.384	139.000.546	139.000.546
Yabancı para çevrim farkları		-	-	-	-	-	*1.595.162*	-	-	-	*1.595.162*	1.595.162
Net dönem karı		-	-	-	-	-	-	-	-	*137.405.384*	*137.405.384*	137.405.384
30 Haziran 2019 itibariyle bakiye	21	200.019.288	140.080.696	(28.847)	2.870.803	(4.670.933)	898.520	150.864.955	255.689.513	137.405.384	883.129.379	883.129.379
1 Ocak 2020 itibariyle bakiye	21	200.019.288	140.080.696	(28.847)	2.870.803	(6.046.480)	1.376.420	150.864.955	255.689.513	286.015.741	1.030.842.089	1.030.842.089
Geçmiş yıllar karlarına transfer		-	-	-	-	-	-	-	286.015.741	(286.015.741)	-	-
Kar Payları*		-	-	-	-	-	-	-	(53.351.134)	-	(53.351.134)	(53.351.134)
Toplam kapsamlı gelir		-	-	-	-	-	1.779.645	-	-	285.190.578	286.970.223	286.970.223
Yabancı para çevrim farkları		-	-	-	-	-	*1.779.645*	-	-	-	*1.779.645*	1.779.645
Net dönem karı		-	-	-	-	-	-	-	-	*285.190.578*	*285.190.578*	285.190.578
30 Haziran 2020 itibariyle bakiye	21	200.019.288	140.080.696	(28.847)	2.870.803	(6.046.480)	3.156.065	150.864.955	488.354.120	285.190.578	1.264.461.178	1.264.461.178

(*) 15 Nisan 2020 tarihinde yapılan 2019 Yılı Olağan Genel Kurul Toplantısında, 2019 yılı için 200.019.288 TL sermayeyi temsil eden pay sahiplerine hukuki durumlarına bağlı olarak brüt %10; net %8,5 oranında toplam 53.351.134 TL (1 TL tutarındaki paya brüt 0,10 TL/Krş, net 0,085 TL/Krş) Kar Payı ödenmesine, Kar Paylarının 27 Nisan 2020 tarihinden itibaren nakden dağıtılmasına karar verildi.

DEVA HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 HAZİRAN 2020 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

	Dipnot Referansları	Cari Dönem (Sınırlı denetimden geçmiş) 1 Ocak – 30 Haziran 2020	Önceki Dönem (Sınırlı denetimden geçmiş) 1 Ocak – 30 Haziran 2019
İŞLETME FAALİYETLERİNDEN NAKİT AKIŞLARI		**276.138.132**	**208.795.188**
Dönem Karı		285.190.578	137.405.384
Dönem Net Karı (Zararı) Mutabakatı İle İlgili Düzeltmeler:		**176.735.780**	**142.024.359**
Amortisman ve İtfa Gideri İle İlgili Düzeltmeler	12,13,14, 22,24	26.113.501	21.754.211
Değer Düşüklüğü (İptali) İle İlgili Düzeltmeler:		**65.918.246**	**31.192.277**
Alacaklarda Değer Düşüklüğü (İptali) ile İlgili Düzeltmeler	7,8	1.741.353	-
Stok Değer Düşüklüğü (İptali) ile İlgili Düzeltmeler	9	15.501.372	1.581.934
Maddi Duran Varlık Değer Düşüklüğü (İptali) ile İlgili Düzeltmeler:	12	1.283.919	1.508.397
Diğer Maddi Olmayan Duran Varlık Değer Düşüklüğü (İptali) ile İlgili Düzeltmeler:	14	47.391.602	28.101.946
Karşılıklar İle İlgili Düzeltmeler:		**43.849.613**	**40.724.492**
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Karşılıklar (İptali) ile İlgili Düzeltmeler	19	15.303.479	18.033.623
Dava ve/veya Ceza Karşılıkları (İptali) ile İlgili Düzeltmeler	17	3.836.111	2.877.672
Diğer Karşılıklar (İptalleri) ile İlgili Düzeltmeler	17	24.710.023	19.813.197
Faiz (Gelirleri) ve Giderleri İle İlgili Düzeltmeler:		**53.371.778**	**60.295.305**
Faiz Gelirleri ile İlgili Düzeltmeler	25	(2.883.418)	(2.141.762)
Faiz Giderleri ile İlgili Düzeltmeler	27	56.255.196	62.437.067
Vergi (Geliri) Gideri İle İlgili Düzeltmeler:	28	**(2.078.063)**	**(4.504.221)**
Nakit Dışı Kalemlere İlişkin Diğer Düzeltmeler:		**(7.585.969)**	**(2.022.410)**
Duran Varlıkların Elden Çıkarılmasından Kaynaklanan Kayıplar (Kazançlar) İle İlgili Düzeltmeler:		**(2.088.844)**	**-**
Maddi Duran Varlıkların Elden Çıkarılmasından Kaynaklanan Kayıplar (Kazançlar) ile İlgili Düzeltmeler	26	(2.088.844)	-
Yatırım ya da Finansman Faaliyetlerinden Kaynaklanan Nakit Akışlarına Neden Olan Diğer Kalemlere İlişkin Düzeltmeler		**3.559.831**	**(3.079.671)**
Kar (Zarar) Mutabakatı İle İlgili Diğer Düzeltmeler		**(4.324.313)**	**(2.335.624)**
İşletme Sermayesinde Gerçekleşen Değişimler:		**(152.055.717)**	**(41.880.447)**
Ticari Alacaklardaki Azalış (Artış) ile İlgili Düzeltmeler		**(72.335.599)**	**(99.727.792)**
İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklardaki Artış (Azalış)	6	(12.309.378)	(8.957.039)
İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklardaki Azalış (Artış)		(60.026.221)	(90.770.753)
Faaliyetlerle İlgili Diğer Alacaklardaki Azalış (Artış) ile İlgili Düzeltmeler:		**(1.302.831)**	**(863.832)**
İlişkili Olmayan Taraflardan Faaliyetlerle İlgili Diğer Alacaklardaki Azalış (Artış)		(1.302.831)	(863.832)
Stoklardaki Azalışlar (Artışlar) İle İlgili Düzeltmeler		**(113.532.476)**	**(11.425.118)**
Peşin Ödenmiş Giderlerdeki Azalış (Artış)		**20.102.056**	**14.119.880**
Ticari Borçlardaki Artış (Azalış) ile İlgili Düzeltmeler:		**15.544.780**	**20.137.813**
İlişkili Taraflara Ticari Borçlardaki Artış (Azalış)	7	(2.137.534)	2.857.253
İlişkili Olmayan Taraflara Ticari Borçlardaki Artış (Azalış)	7	17.682.314	17.280.560
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlardaki Artış (Azalış)	19	**(878.834)**	**5.851.766**
Faaliyetler ile İlgili Diğer Borçlardaki Artış (Azalış) ile İlgili Düzeltmeler:		**4.786.010**	**1.078.100**
İlişkili Olmayan Taraflara Faaliyetlerle İlgili Diğer Borçlardaki Artış (Azalış)		4.786.010	1.078.100
Türev Yükümlülüklerdeki Artış (Azalış)	31	(3.331.219)	5.325.400
Ertelenmiş Gelirlerdeki Artış (Azalış)	10	(223.444)	(237.327)
İşletme Sermayesinde Gerçekleşen Diğer Artış (Azalış) ile İlgili Düzeltmeler:		**(884.160)**	**23.860.663**
Faaliyetlerle İlgili Diğer Varlıklardaki Azalış (Artış)		(246.436)	12.174.022
Faaliyetlerle İlgili Diğer Yükümlülüklerdeki Artış (Azalış)		(637.724)	11.686.641
Faaliyetlerden Elde Edilen Nakit Akışları		**309.870.641**	**237.549.296**
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Karşılıklar Kapsamında Yapılan Ödemeler	19	(10.327.237)	(10.986.002)
Diğer Karşılıklara İlişkin Ödemeler	17	(23.405.272)	(17.768.106)

Ekli dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı bir parçasıdır.

30 HAZİRAN 2020 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU (DEVAMI)

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

	Dipnot Referansları	Cari Dönem (Sınırlı denetimden geçmiş) 1 Ocak – 30 Haziran 2020	Önceki Dönem (Sınırlı denetimden geçmiş) 1 Ocak – 30 Haziran 2019
YATIRIM FAALİYETLERİNDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKIŞLARI		**(136.906.443)**	**(120.600.062)**
Maddi ve Maddi Olmayan Duran Varlıkların Satışından Kaynaklanan Nakit Girişleri		**2.183.675**	**-**
Maddi Duran Varlıkların Satışından Kaynaklanan Nakit Girişleri	12,26	2.183.675	-
Maddi ve Maddi Olmayan Duran Varlıkların Alımından Kaynaklanan Nakit Çıkışları		**(88.255.265)**	**(114.972.402)**
Maddi Duran Varlık Alımından Kaynaklanan Nakit Çıkışları	12	(36.781.939)	(78.674.123)
Maddi Olmayan Duran Varlık Alımından Kaynaklanan Nakit Çıkışları	14,27	(51.473.326)	(36.298.279)
Verilen Nakit Avans ve Borçlar		**(51.213.862)**	**(8.506.411)**
Verilen Diğer Nakit Avans ve Borçlar	10	(51.213.862)	(8.506.411)
Devlet Teşviklerinden Elde Edilen Nakit Girişleri	16	379.009	2.878.751
FİNANSMAN FAALİYETLERİNDEN NAKİT AKIŞLARI		**56.717.600**	**(59.883.398)**
Borçlanmadan Kaynaklanan Nakit Girişleri		**922.988.135**	**634.728.981**
Kredilerden Nakit Girişleri	5	792.988.135	634.728.981
İhraç Edilen Borçlanma Araçlarından Nakit Girişleri	5	130.000.000	-
Borç Ödemelerine İlişkin Nakit Çıkışları		**(753.958.968)**	**(643.306.607)**
Kredi Geri Ödemelerine İlişkin Nakit Çıkışları	5	(673.958.968)	(632.439.132)
İhraç Edilmiş Borçlanma Araçları Ödemelerinden Nakit Çıkışları	5	(80.000.000)	(10.867.475)
Kira sözleşmelerinden kaynaklanan borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları	**5**	**(7.279.030)**	**(3.547.286)**
Ödenen Temettüler	**21**	**(53.351.134)**	**-**
Ödenen Faiz	**5,27**	**(54.615.724)**	**(49.916.536)**
Alınan Faiz	4,25	**2.934.321**	**2.158.050**
YABANCI PARA ÇEVRİM FARKLARININ ETKİSİNDEN ÖNCE NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDEKİ NET ARTIŞ (AZALIŞ)		**195.949.289**	**28.311.728**
Yabancı Para Çevrim Farklarının Nakit ve Nakit Benzerleri Üzerindeki Etkisi		1.779.645	1.595.162
NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDEKİ NET ARTIŞ (AZALIŞ)		**197.728.934**	**29.906.890**
DÖNEM BAŞI NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	4	**276.848.039**	**121.029.521**
DÖNEM SONU NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	4	**474.576.973**	**150.936.411**

1. GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Deva Holding A.Ş. ("Şirket") İstanbul, Türkiye'de faaliyet göstermektedir. Şirket 22 Eylül 1958 yılında kurulmuş olup, Şirket'in ana faaliyet konusu beşeri ilaç üretimi ve pazarlamasıdır. Şirket'in ticaret ünvanı ve faaliyetlerini yürüttüğü adresi aşağıdaki gibidir:

Deva Holding A.Ş. Halkalı Merkez Mahallesi Basın Ekspres Caddesi No:1 K.Çekmece / İstanbul.

Grup'ta çalışan ortalama personel sayısı 30 Haziran 2020 tarihinde biten dönem için 2.423 kişidir (31 Aralık 2019: 2.252).

Eastpharma S.A.R.L. Şirket'in ana hissedarıdır. Eastpharma S.A.R.L. 2006 yılında Lüksemburg'da kurulmuştur ve %100'ü 2006 yılında kurulan ve Bermuda merkezli bir şirket olan Eastpharma Ltd.'ye aittir. Eastpharma S.A.R.L. 27 Kasım 2006'da Şirket'in %52,6'sını satın almıştır. Eastpharma S.A.R.L. sonraki dönemlerde hisse alımına devam etmiştir. 30 Haziran 2020 tarihi itibarıyla Eastpharma S.A.R.L. Deva hisselerinin %82,2'sine sahiptir (31 Aralık 2019: %82,2). 2011 yılında, Sermaye Piyasası Kurulu'nun 26 Mayıs 2011 tarihli onayı ile Şirket çıkarılmış sermayesini nakit artırmak suretiyle, 180.070.656 TL'den 200.000.000 TL'ye yükseltmiştir. Bu artışın 16.384.384 TL'si Eastpharma S.A.R.L. tarafından nakit olarak, kalan 3.544.960 TL'lık kısmı ise diğer ortaklar tarafından karşılanmıştır. Eastpharma Ltd. ana hissedarları GEM Global Equities Management S.A. tarafından yönetilen fonlardır.

Şirket hisseleri 24 Mart 1986 tarihinden itibaren Borsa İstanbul'da işlem görmeye başlamıştır.

30 Haziran 2020 tarihinde Şirket sermayesi hisse başına beher değeri 0,01 TL tutarında toplam 20.001.928.778 adet hisseden oluşmaktadır (31 Aralık 2019: 20.001.928.778). Şirket'in nominal sermaye yapısı aşağıdaki gibidir (Not 21):

Ortaklar	%	30 Haziran 2020	%	31 Aralık 2019
Eastpharma SARL	82,2	164.424.760	82,2	164.424.760
Diğer	17,8	35.594.528	17,8	35.594.528
Nominal sermaye	100,0	200.019.288	100,0	200.019.288
Sermaye düzeltme farkları		140.080.696		140.080.696
Geri alınan paylar (-)		(28.847)		(28.847)
Düzeltilmiş sermaye		340.071.137		340.071.137

1. GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (devamı)

Bağlı Ortaklıklar

Şirket'in 30 Haziran 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla bağlı ortaklıklarının (hep birlikte "Grup") detayları ve başlıca faaliyet konuları aşağıdaki gibidir:

		Grup'un sermayedeki pay oranı ve oy kullanma hakkı oranı (%)	
Bağlı Ortaklıklar	Ana faaliyeti	30 Haziran 2020	31 Aralık 2019
Devatis Ltd	Beşeri-tıbbi ve veteriner ilaçların Yeni Zelanda ve Avusturalya'da satış ve dağıtımı	100	100
Devatis Inc	Beşeri-tıbbi ve veteriner ilaçların Amerika'da satış ve dağıtımı	100	100
Devatis GmbH (*)	Beşeri-tıbbi ve veteriner ilaçların Almanya'da satış ve dağıtımı	100	100
Devatis A.G (*)	Beşeri-tıbbi ve veteriner ilaçların İsviçre'de satış ve dağıtımı	100	100
Devatis de Mexico(*)	Beşeri-tıbbi ve veteriner ilaçların Meksika'da satış ve dağıtımı	100	100

(*) İlgili şirketlerin konsolide finansal tablolara önemli bir etkisi yoktur. Bu nedenle konsolidasyona dahil edilmemektedirler.

Grup'un bağlı ortaklıkları yurtdışında faaliyet göstermektedirler.

1. GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (devamı)

Bağlı Ortaklıklar (devamı)

Şirket ve bağlı ortaklıkları ilaç sektöründe faaliyet göstermektedir ve pazarda yer edinmiş jenerik ilaç üreticilerindendir. Şirket'in geniş bir ürün yelpazesi bulunmaktadır ve satış ekibi tüm ülkeye yayılmıştır. Grup'un 4 farklı lokasyonda 4 üretim tesisi bulunmaktadır.

Şirket 377 değişik formda 189 ilaç molekülüne sahiptir. Bunlardan 8 tanesi (10 değişik formda) lisans haklarının kullanım yolu ile üretilip satılan ürünlerdir.

30 Haziran 2020 tarihi itibarıyla iş bölümleri beşeri ilaç üretim ve satışı, veteriner ve tarım ilaçları üretim ve satışı ve diğerdir.

Beşeri ilaç bölümü gelirinin büyük bölümünü jenerik ve ruhsatlı ilaçların satışından elde etmektedir. Jenerik ilaçlar, Şirket'in üretip aktif ilaç bileşeninin kimyasal ismi yerine Şirket'in ticari markası altında sattığı nihai ürünlerdir. Orijinal ilaçlar, Şirket'in, ilaç bileşeninin haklarını elinde bulunduran diğer ilaç şirketlerinin lisansları altında ürettiği ve sattığı nihai ilaçlardır. Bu iş bölümü kas sistemi, beslenme, metabolizma ve kalp ve damar hastalıkları tedavisinde kullanılan geniş bir ilaç yelpazesine sahiptir. Kurumsal harcamalar ve varlıklar beşeri ilaç satış iş bölümünde yer almaktadır.

Beşeri ilaç bölümü aynı zamanda ilaç ve antibiyotiklerin aktif maddesi "API" üretim ve yerel üreticilerle birlikte yabancı ilaç şirketlerine satışını da içermektedir. Şirket, üretim faaliyetlerinin yanı sıra mikrobiyoloji laboratuarında hammadde adaptasyon, mikroorganizma seleksiyon, besiyeri formülasyon vb. deneme ve araştırma çalışmaları yapmakta, pilot fermantörlerde de çeşitli deneme ve araştırma fermantasyonlarını gerçekleştirmektedir.

Veteriner ve tarım ilaçları iş bölümünün geliri 132 değişik formda ve 83 ilaç molekülünün satışından elde edilmektedir.

Diğer iş bölümündeki faaliyetler kolonya ürünleri üretimi ve satışından oluşmaktadır.

Grup'un faaliyetleriyle ilgili iş bölümü bilgileri Not 3'te sunulmuştur.

Finansal Tabloların Onaylanması

Finansal tablolar, Yönetim Kurulu tarafından onaylanmış ve 14 Ağustos 2020 tarihinde yayınlanması için yetki verilmiştir.

İşletmenin sürekliliği

Grup konsolide finansal tablolarını işletmenin sürekliliği ilkesine göre hazırlamıştır.

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

Uygunluk Beyanı

Grup yasal defterleri ile yasal finansal tablolarını Türk Ticaret Kanunu ("TTK") ve vergi mevzuatınca belirlenen muhasebe ilkelerine uygun tutmakta ve hazırlamaktadır. Yurt dışında faaliyet gösteren bağlı ortaklıklar, muhasebe kayıtlarını ve finansal tablolarını faaliyette bulunduğu ülkelerin para birimi cinsinden ve o ülkelerin mevzuatına uygun olarak hazırlamaktadır.

İlişikteki finansal tablolar Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Seri II, 14.1 No'lu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ("Tebliğ") hükümlerine uygun olarak hazırlanmış olup Tebliğin 5. Maddesine istinaden Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Muhasebe Standartları / Türkiye Finansal Raporlama Standartları ile bunlara ilişkin ek ve yorumları ("TMS/TFRS") esas alınmıştır.

Ayrıca KGK tarafından 2 Haziran 2016 tarihinde 30 sayılı kararla yayınlanan ve akabinde TFRS-15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat ile TFRS-16 Kiralamalar standartlarındaki değişiklikler ile birlikte 15 Nisan 2019 tarihinde kamuya duyurulan güncel "2019 TFRS" adıyla yayınlanan TMS taksonomisine uygun olarak sunulmuştur.

Grup, muhasebe kayıtlarının tutulmasında ve kanuni finansal tablolarının hazırlanmasında, KGK tarafından çıkarılan prensiplere ve şartlara, Türk Ticaret Kanunu ("TTK"), vergi mevzuatı ve Türkiye Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı ("Maliye Bakanlığı") tarafından çıkarılan Tekdüzen Hesap Planı Şartlarına uymaktadır. Yabancı ülkelerde faaliyet gösteren bağlı ortaklıklar muhasebe kayıtlarını ve yasal finansal tablolarını faaliyette bulundukları ülkelerin para birimleri cinsinden ve o ülkelerin mevzuatına uygun olarak hazırlamaktadırlar. TFRS'na göre hazırlanan bu konsolide finansal tablolar, tarihi maliyet esası baz alınarak Türk Lirası olarak hazırlanmıştır.

Kullanılan Para Birimi

Grup'un her işletmesinin kendi finansal tabloları faaliyette bulundukları temel ekonomik çevrede geçerli olan para birimi (fonksiyonel para birimi) ile sunulmuştur. Her işletmenin finansal durumu ve faaliyet sonuçları, Şirket'in geçerli para birimi olan ve konsolide finansal tablolar için sunum para birimi olan TL cinsinden ifade edilmiştir. Yurtdışında faaliyette bulunan bağlı ortaklığa ait finansal tablolar (Devatis Ltd'nin fonksiyonel para birimi Yeni Zelanda Doları'dır ve Devatis Inc'nin fonksiyonel para birimi Amerikan Doları'dır.), özkaynak kalemleri haricindeki finansal durum tablosu kalemleri için dönem sonu kuru, özkaynak kalemleri için tarihi kurlar ve gelir tablosu kalemleri için ise ortalama kurlar kullanılarak sunum para birimine çevrilmektedir.

30 Haziran 2020 ve 2019 tarihi itibarıyla dönem sonu ve ortalama Amerikan doları, Avro ve Yeni Zelanda Doları kur detayları aşağıdaki gibidir:

	Dönem Sonu		**Ortalama**	
	30 Haziran 2020	**31 Aralık 2019**	**30 Haziran 2020**	**30 Haziran 2019**
USD/TL	6,8422	5,9402	6,4731	5,6197
EUR/TL	7,7082	6,6506	7,1303	6,3456
NZD/TL	4,4062	3,9963	4,0576	3,7767

Yüksek Enflasyon Dönemlerinde Finansal Tabluoların Düzeltilmesi

SPK'nın 17 Mart 2005 tarih ve 11/367 sayılı kararı uyarınca, Türkiye'de faaliyette bulunan ve Türkiye Muhasebe Standartları'na (TMS/TFRS uygulamasını benimseyenler dahil) uygun olarak finansal tablo hazırlayan şirketler için, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere enflasyon muhasebesi uygulamasına son verilmiştir. Buna istinaden, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren 29 No'lu "Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama" Standardı ("TMS 29") uygulanmamıştır.

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Konsolidasyon Esasları

Konsolide finansal tablolar, Grup ve Grup'un bağlı ortaklıkları tarafından kontrol edilen işletmelerin finansal tablolarını kapsar. Kontrol, Grup'un aşağıdaki şartları sağlaması ile sağlanır:

- Yatırım yapılan şirket/varlık üzerinde gücünün olması;
- Yatırım yapılan şirket/varlıktan elde edeceği değişken getirilere açık olması ya da bu getirilere hakkı olması; ve
- Getiriler üzerinde etkisi olabilecek şekilde gücünü kullanabilmesi.

Yukarıda listelenen kriterlerin en az birinde herhangi bir değişiklik oluşmasına neden olabilecek bir durumun ya da olayın ortaya çıkması halinde Grup yatırımının üzerinde kontrol gücünün olup olmadığını yeniden değerlendirir.

Grup'un yatırım yapılan şirket/varlık üzerinde çoğunluk oy hakkına sahip olmadığı durumlarda, ilgili yatırımın faaliyetlerini tek başına yönlendirebilecek/yönetebilecek şekilde yeterli oy hakkının olması halinde, yatırım yapılan şirket/varlık üzerinde kontrol gücü vardır. Şirket, aşağıdaki unsurlar da dahil olmak üzere, ilgili yatırımdaki oy çoğunluğunun kontrol gücü sağlamak için yeterli olup olmadığının değerlendirmesinde konuyla ilgili tüm olayları ve şartları göz önünde bulundurur.

- Grup'un sahip olduğu oy hakkı ile diğer hissedarların sahip olduğu oy hakkının karşılaştırılması;
- Grup ve diğer hissedarların sahip olduğu potansiyel oy hakları;
- Sözleşmeye bağlı diğer anlaşmalardan doğan haklar; ve
- Grup'un karar verilmesi gereken durumlarda ilgili faaliyetleri yönetmede (geçmiş dönemlerdeki genel kurul toplantılarında yapılan oylamalar da dahil olmak üzere) mevcut gücünün olup olmadığını gösterebilecek diğer olay ve şartlar.

Bir bağlı ortaklığın konsolidasyon kapsamına alınması Grup'un bağlı ortaklık üzerinde kontrole sahip olmasıyla başlar ve kontrolünü kaybetmesiyle sona erer. Yıl içinde satın alınan veya elden çıkarılan bağlı ortaklıkların gelir ve giderleri, satın alım tarihinden elden çıkarma tarihine kadar konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosuna dahil edilir.

Kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelirin her bir kalemi ana ortaklık hissedarlarına ve kontrol gücü olmayan paylara aittir. Kontrol gücü olmayan paylar ters bakiye ile sonuçlansa dahi, bağlı ortaklıkların toplam kapsamlı geliri ana ortaklık hissedarlarına ve kontrol gücü olmayan paylara aktarılır.

Gerekli olması halinde, Grup'un izlediği muhasebe politikalarıyla aynı olması amacıyla bağlı ortaklıkların finansal tablolarında muhasebe politikalarıyla ilgili düzeltmeler yapılmıştır.

Tüm grup içi varlıklar ve yükümlülükler, özkaynaklar, gelir ve giderler ve Grup şirketleri arasındaki işlemlere ilişkin nakit akışları konsolidasyonda elimine edilir.

2.1 Muhasebe Tahminlerindeki Değişiklikler ve Hatalar

Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemlerde, ileriye yönelik olarak uygulanır. Grup'un cari dönem içerisinde muhasebe tahminlerinde önemli bir değişikliği olmamıştır. Tespit edilen önemli bir muhasebe hatası söz konusu olursa, düzeltme geriye dönük olarak uygulanır ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenir.

2.2 Yeni ve Düzeltilmiş Standartlar ve Yorumlar

30 Haziran 2020 tarihi itibarıyla sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal tabloların hazırlanmasında esas alınan muhasebe politikaları aşağıda özetlenen 1 Ocak 2020 tarihi itibarıyla geçerli yeni ve değiştirilmiş TFRS standartları ve TFRYK yorumları dışında önceki yılda kullanılanlar ile tutarlı olarak uygulanmıştır. Bu standartların ve yorumların Grup'un mali durumu ve performansı üzerindeki etkileri ilgili paragraflarda açıklanmıştır.

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.2 Yeni ve Düzeltilmiş Standartlar ve Yorumlar(Devamı)

i) <u>1 Ocak 2020 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar</u>

İşletmenin tanımlanması (TFRS 3 Değişiklikleri)

KGK Mayıs 2019'da TFRS 3 'İşletme Birleşmeleri' standardında yer alan işletme tanımına ilişkin değişiklikler yayımlamıştır. Bu değişikliğin amacı, işletme tanımına ilişkin soru işaretlerinin giderilmesinde şirketlere yardımcı olmaktadır.

Değişiklikler aşağıdaki gibidir:
İşletme için minimum gereksinimlerin netleştirilmesi;
Piyasa katılımcılarının eksik unsurları tamamlaması konusundaki değerlendirmenin ortadan kaldırılması;
İşletmelerin edinilen bir sürecin önemli olup olmadığını değerlendirmesine yardımcı olacak uygulama rehberi eklenmesi;
İşletme ve çıktı tanımlarının sınırlandırılması; ve
İsteğe bağlı olarak uygulanacak bir gerçeğe uygun değer testinin (yoğunluk testi) getirilmesi.

Değişiklik, 1 Ocak 2020 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Söz konusu değişiklik Grup için geçerli değildir ve Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmamıştır.

Gösterge Faiz Oranı Reformu (TFRS 9, TMS 39 ve TFRS 7 Değişiklikleri)-

1 Ocak 2020 tarihinde veya sonrasında başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerli olmak üzere TFRS 9 ve TMS 39'da gösterge faiz oranı reformu ile ilgili olarak riskten korunma muhasebesinin devam ettirilmesini temin etmek amacıyla bazı kolaylaştırıcı uygulamalar sağlanmıştır. Bu kolaylaştırıcı uygulamalar genel olarak korunan nakit akışlarının veya korunulan riskin dayandığı veya korunma aracına ilişkin nakit akışlarının dayandığı gösterge faiz oranının, gösterge faiz oranı reformu sonucunda değişmediğinin varsayılmasını içermektedir.

TFRS 9 ve TMS 39'da yapılan değişikliğe ilişkin uygulanan istisnaların, TFRS 7 deki düzenleme uyarınca finansal tablolarda açıklanması amaçlanmaktadır.

Söz konusu değişiklik Grup için geçerli değildir ve Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmamıştır.

Önemliliğin Tanımı (TMS 1 ve TMS 8 Değişiklikleri)

Haziran 2019'da KGK, "TMS 1 Finansal Tabloların Sunumu" ve "TMS 8 Muhasebe Politikaları, Muhasebe Tahminlerinde Değişiklikler ve Hatalar" standartlarında değişiklikler yapmıştır. Bu değişikliklerin amacı, "önemlilik" tanımını standartlar arasında uyumlu hale getirmek ve tanımın belirli kısımlarını açıklığa kavuşturmaktır. Yeni tanıma göre, bilginin saklanması, hatalı olması veya verilmemesi durumunda finansal tabloların birincil kullanıcıların bu tablolara dayanarak verdikleri kararları etkileyebileceği varsayılabilirse, bilgi önemlidir. Değişiklikler, bilginin önemliliğinin niteliğine, büyüklüğüne veya her ikisine bağlı olacağını açıklamaktadır.

Şirketler bilginin tek başına veya başka bilgiler ile birlikte kullanıldığında finansal tablolar üzerinde ki etkisinin önemliliği değerlendirmek ile yükümlüdür.

Değişiklik, 1 Ocak 2020 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Söz konusu değişiklik Grup için geçerli değildir ve Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmamıştır.

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.2 Yeni ve Düzeltilmiş Standartlar ve Yorumlar(Devamı)

i) 1 Ocak 2020 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar(Devamı)

Covid-19 ile İlgili Olarak Kira Ödemelerinde Tanınan İmtiyazlar (TFRS 16 Değişiklikleri)

5 Haziran 2020 tarihinde KGK, TFRS 16 Kiralamalar standardında, COVID-19 salgını sebebiyle kiracılara tanınan kira imtiyazlarının, kiralamada yapılan bir değişiklik olup olmadığını değerlendirmeleri konusunda muafiyet tanınması amacıyla değişiklik yapmıştır. Söz konusu muafiyetten yararlanan kiracıların, kira ödemelerinde meydana gelen herhangi bir değişikliği, Standardın söz konusu değişikliğin kiralamada yapılan bir değişiklik olmaması durumunda geçerli olan hükümleri uyarınca muhasebeleştirmesi gerekmektedir.

Uygulama, sadece kira ödemelerinde COVID-19 salgını sebebiyle tanınan imtiyazlar için ve yalnızca aşağıdaki koşulların tamamı karşılandığında uygulanabilecektir:
Kira ödemelerinde meydana gelen değişikliğin kiralama bedelinin revize edilmesine neden olması ve revize edilen bedelin, değişiklikten hemen önceki kiralama bedeliyle önemli ölçüde aynı olması veya bu bedelden daha düşük olması,
Kira ödemelerinde meydana gelen herhangi bir azalışın, sadece normalde vadesi 30 Haziran 2021 veya öncesinde dolan ödemeleri etkilemesi ve
Kiralamanın diğer hüküm ve koşullarında önemli ölçüde bir değişikliğin olmaması.
Kiracılar, yapılan bu değişikliği 1 Haziran 2020 veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemlerinde uygulayacaklardır. Erken uygulamaya izin verilmektedir.

Söz konusu değişiklik Grup için geçerli değildir ve Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmamıştır.

ii) Yayınlanan ama yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar

Konsolide finansal tabloların onaylanma tarihi itibarıyla yayımlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiş ve Grup tarafından erken uygulanmaya başlanmamış yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler aşağıdaki gibidir. Grup aksi belirtilmedikçe yeni standart ve yorumların yürürlüğe girmesinden sonra konsolide finansal tablolarını ve dipnotlarını etkileyecek gerekli değişiklikleri yapacaktır.

TFRS 10 ve TMS 28: Yatırımcı İşletmenin İştirak veya İş Ortaklığına Yaptığı Varlık Satışları veya Katkıları - Değişiklik

KGK, özkaynak yöntemi ile ilgili devam eden araştırma projesi çıktılarına bağlı olarak değiştirilmek üzere, Aralık 2017'de TFRS 10 ve TMS 28'de yapılan söz konusu değişikliklerin geçerlilik tarihini süresiz olarak ertelemiştir. Ancak, erken uygulamaya halen izin vermektedir.Grup söz konusu değişikliklerin etkilerini, bahsi geçen standartlar nihai halini aldıktan sonra değerlendirecektir

TFRS 17 – Yeni Sigorta Sözleşmeleri Standardı

KGK Şubat 2019'da, sigorta sözleşmeleri için muhasebeleştirme ve ölçüm, sunum ve açıklamayı kapsayan kapsamlı yeni bir muhasebe standardı olan TFRS 17'yi yayımlamıştır. TFRS 17 hem sigorta sözleşmelerinden doğan yükümlülüklerin güncel bilanço değerleri ile ölçümünü hem de karın hizmetlerin sağlandığı dönem boyunca muhasebeleştirmesini sağlayan bir model getirmektedir TFRS 17, 1 Ocak 2023 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Grup için geçerli değildir ve Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

Yükümlülüklerin kısa ve uzun vade olarak sınıflandırılması (TMS 1 Değişiklikleri)

12 Mart 2020'de KGK, "TMS 1 Finansal Tabloların Sunumu" standardında değişiklikler yapmıştır. 1 Ocak 2023 tarihinde veya sonrasında başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerli olmak üzere yapılan bu değişiklikler yükümlülüklerin uzun ve kısa vade sınıflandırılmasına ilişkin kriterlere açıklamalar getirmektedir. Yapılan değişiklikler TMS 8 "Muhasebe Politikaları, Muhasebe Tahminlerinde Değişiklikler ve Hatalar" e göre geriye dönük olarak uygulanmalıdır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.2 Yeni ve Düzeltilmiş Standartlar ve Yorumlar (devamı)

ii) Yayınlanan ama yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar (devamı)

TFRS 3'deki değişiklikler – Kavramsal Çerçeve 'ye Yapılan Atıflara ilişkin değişiklik

KGK, Temmuz 2020'de TFRS İşletme Birleşmeleri standardında değişiklikler yapmıştır. Değişiklik, TFRS 3'ün gerekliliklerini önemli şekilde değiştirmeden, Kavramsal Çerçevenin eski versiyonuna (1989 Çerçeve) yapılan atfı Mart 2018'de yayımlanan güncel versiyona (Kavramsal Çerçeve) yapılan atıfla değiştirmek niyetiyle yapılmıştır. Bununla birlikte, iktisap tarihinde kayda alma kriterlerini karşılamayan koşullu varlıkları tanımlamak için TFRS 3'e yeni bir paragraf eklemiştir. Değişiklik, 1 Ocak 2022 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için ileriye dönük olarak uygulanacaktır. Eğer işletme, aynı zamanda veya daha erken bir tarihte, TFRS standartlarında Kavramsal Çerçeve (Mart 2018)'ye atıfta bulunan değişikliklerin tümüne ait değişiklikleri uygular ise erken uygulamaya izin verilmektedir. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

TMS 16'daki değişiklikler - Kullanım amacına uygun hale getirme

KGK, Temmuz 2020'de,TMS 16 Maddi Duran Varlıklar standardında değişiklikler yapmıştır. Değişiklikle birlikte, şirketlerin bir maddi duran varlığı kullanım amacına uygun hale getirirken, üretilen ürünlerin satışından elde ettikleri gelirlerin, maddi duran varlık kaleminin maliyetinden düşülmesine izin vermemektedir. Şirketler bu tür satış gelirlerini ve ilgili maliyetleri artık kar veya zararda muhasebeleştirecektir. Değişiklik, 1 Ocak 2022 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Değişiklikler geriye dönük olarak, yalnızca işletmenin değişikliği ilk uyguladığı hesap dönemi ile karşılaştırmalı sunulan en erken dönemin başlangıcında veya sonrasında kullanıma sunulan maddi duran varlık kalemleri için uygulanabilir. İlk defa TFRS uygulayacaklar için muafiyet tanınmamıştır. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

TMS 37'deki değişiklikler - Ekonomik açıdan dezavantajlı sözleşmeler-Sözleşmeyi yerine getirme maliyetleri

KGK, Temmuz 2020'de, TMS 37 Karşılıklar, Koşullu Borçlar ve Koşullu Varlıklar standardında değişiklikler yapmıştır. TMS 37'de yapılan ve 1 Ocak 2022 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacak olan değişiklik, bir sözleşmenin ekonomik açıdan "dezavantajlı" mı yoksa "zarar eden" mi olup olmadığının değerlendirilirken dikkate alınacak maliyetlerin belirlenmesi için yapılmıştır ve 'direkt ilgili maliyetlerin' dahil edilmesi yaklaşımının uygulanmasını içermektedir. Değişiklikler, değişikliklerin ilk kez uygulanacağı yıllık raporlama döneminin başında (ilk uygulama tarihi) işletmenin tüm yükümlülüklerini yerine getirmediği sözleşmeler için geriye dönük olarak uygulanmalıdır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

Yıllık İyileştirmeler - 2018-2020 Dönemi

KGK tarafından, Temmuz 2020'de "TFRS standartlarına ilişkin Yıllık İyileştirmeler / 2018-2020 Dönemi", aşağıda belirtilen değişiklikleri içerek şekilde yayınlanmıştır:
TFRS 1- Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarının İlk Uygulaması – İlk Uygulayan olarak İştirak: Değişiklik, bir bağlı ortaklığın, ana ortaklık tarafından raporlanan tutarları kullanarak birikmiş yabancı para çevrim farklarını ölçmesine izin vermektedir. Değişiklik ayrıca, iştirak veya iş ortaklığına da uygulanır.
TFRS 9 Finansal Araçlar- Finansal yükümlülüklerin finansal tablo dışı bırakılması için '%10 testinde dikkate alınan ücretler: Değişiklik, bir işletmenin yeni veya değiştirilmiş finansal yükümlülük şartlarının, orijinal finansal yükümlülük şartlarından önemli ölçüde farklı olup olmadığını değerlendirirken dikkate aldığı ücretleri açıklığa kavuşturmaktadır. Bu ücretler, tarafların birbirleri adına ödedikleri ücretler de dahil olmak üzere yalnızca borçlu ile borç veren arasında, ödenen veya alınan ücretleri içerir.
TMS 41 Tarımsal Faaliyetler – Gerçeğe uygun değerin belirlenmesinde vergilemeler: Yapılan değişiklik ile, UMS 41 paragraf 22'deki, şirketlerin TMS 41 kapsamındaki varlıklarının gerçeğe uygun değerinin belirlenmesinde vergilemeler için yapılan nakit akışlarının dikkate alınmamasına yönelik hükmü kaldırmıştır.

Yapılan iyileştirmelerin tamamı, 1 Ocak 2022 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti

a. Hasılat

Grup, taahhüt edilmiş bir mal veya hizmeti müşterisine devrederek edim yükümlülüğünü yerine getirdiğinde veya getirdikçe hasılatı finansal tablolara alır. Bir varlığın kontrolü müşterinin eline geçtiğinde veya geçtikçe varlık devredilmiş olur.

Grup, aşağıda yer alan 5 temel prensip doğrultusunda hasılatı finansal tablolara almaktadır:

(a) Müşteri sözleşmelerinin belirlenmesi
(b) Sözleşmelerdeki performans yükümlülüklerinin belirlenmesi
(c) Sözleşmelerdeki işlem fiyatının belirlenmesi
(d) İşlem fiyatının sözleşmelerdeki performans yükümlülüklerine dağıtılması
(e) Her performans yükümlülüğü yerine getirildiğinde hasılatın muhasebeleştirilmesi

Ecza depoları Grup'un olağan faaliyet çıktısı elde ettiği müşterileridir. Gelirler, bu dağıtım depolarına yapılan ilaç satışlarından elde edilmektedir. Gelirler, teslimatın gerçekleşmesi, gelir tutarının güvenilir şekilde belirlenebilmesi ve işlemle ilgili ekonomik faydaların Grup'a akmasının muhtemel olması üzerine alınan veya alınması beklenen bedelin gerçeğe uygun değeri üzerinden tahakkuk esasına göre kayıtlara alınır. Ecza depoları ile ayrı ayrı sözleşmeler bulunmamakta ve aynı şirkete ait depolar tek bir grup olarak değerlendirilmektedir.

Mal ve hizmet ayrıştırması kapsamında tek edim yükümlülüğü bulunan Grup, ayrı performans kriterleri ve yükümlülükleri anlamında bir ayrıştırmaya gitmez.

Türkiye'de ilaç fiyatları, Bakanlar Kurulu'nun yayınlamış olduğu Beşeri İlaçların Fiyatlandırılması Hakkında Tebliğ çerçevesinde belirlenir. Brüt satışlar; satış iskontoları, satış hacmi iskontoları ve bedelsiz ürün teşviklerini içerir. Bu değişkenler gerçekleşme olasılıkları dikkate alınarak ilk kayıt aşamasında hasılattan düşülmektedir.

Satış iskontoları sabit bir yüzde ile satış anında verilir ve dönem satış gelirinden indirilir. Satış iskontosu yüzdesi satılan ürüne göre değişmektedir.

Hacim iskontosu, dönem içindeki satışların sabit bir yüzdesi ve dönem içinde yapılmış toplam satışlara göre belirlenir. Hacim iskontosu yüzdeleri ecza depolarına göre değişir. Hacim iskontolarının tahmini, her dönemdeki gerçekleşmiş faturalı satışların sabit bir oranına dayanır ve dönem satış gelirlerinden indirilir.

Miada yakın ürünlerin geri alımına ilişkin ecza depoları ile iade şeklinde bir uygulama bulunmamaktadır. Dönem sonları itibari ile bu tür ürünler mevcut ve olası ise, iade uygulaması yerine ecza depolarına bedelsiz ürün teşviki yolu ile bir gönderim olmaktadır.

Ayrıca Grup ecza depolarına bedelsiz ürün şeklinde teşvikler vermektedir. Bedelsiz ürün teşvikleri, ecza depolarının, Grup'tan bedelsiz olarak sağladığı ürünleri, bedelsiz olarak müşterilerine dağıtımını sağlar. Her dönem sonunda, ecza depoları müşterilerine sağladıkları bedelsiz ürünlerin toplam miktarını Grup'a bildirirler. İndirim tutarı (ecza deposunun borcundan düşülecek tutar), dönem içinde verilen bedelsiz ürünlerin miktarına bakılarak tahmin edilir ve gelirden indirilir.

Grup, aşağıdaki şartların tamamının karşılanması durumunda müşterisi ile yaptığı bir sözleşmeyi hasılat olarak muhasebeleştirir:

(a) Sözleşmenin tarafları sözleşmeyi (yazılı, sözlü ya da diğer ticari teamüllere uygun olarak) onaylamış ve kendi edimlerini yerine getirmeyi taahhüt etmiştir,
(b) Devredilecek mal veya hizmetlerle ilgili her bir tarafın haklarını tanımlanabilmektedir,
(c) Devredilecek mal veya hizmetler için yapılacak ödeme koşullarını tanımlanabilmektedir,
(d) Sözleşme özü itibarıyla ticari niteliktedir,
(e) Grup'un müşteriye devredilecek mal veya hizmetler karşılığı bedel tahsil edecek olması muhtemeldir. Grup, bir bedelin tahsil edilebilirliğinin muhtemel olup olmadığını değerlendirirken, sadece müşterinin bu bedeli vadesinde ödeyebilme kabiliyetini ve buna ilişkin niyetini dikkate alır.

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

a. Hasılat (devamı)

Satılan malın maliyeti – bedelsiz ürünler

Ecza depolarına sağlanan bedelsiz ürünlerin tahmini tutarı, ecza depolarının müşterilerine o dönem içinde verdikleri bedelsiz ürün sayısı esas alınarak yapılır ve bedelsiz ürünlerin maliyeti, satılan malın maliyetine dahil edilir.

Faiz gelirleri

Faiz gelirleri etkin faiz yöntemi esasına göre, temettü gelirleri ise temettü tahsil etme hakkının ortaya çıktığı tarihte tahakkuk esasına göre gelir olarak kayıtlara alınmaktadır.

b. Stoklar

Stoklar, net gerçekleşebilir değer ve maliyet bedelinden düşük olanı ile değerlenir. Stoklara dahil edilen maliyeti oluşturan unsurlar malzeme, işçilik ve genel üretim giderleridir. Maliyet, standart maliyetlerle oluşmakta ve her raporlama döneminin sonunda standart maliyetler fiili maliyetler ile karşılaştırılarak güncellenmektedir. Net gerçekleşebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde oluşan tahmini satış fiyatından tahmini tamamlanma maliyeti ve satışı gerçekleştirmek için gerekli tahmini satış maliyeti toplamının indirilmesiyle elde edilen tutardır. Grup, stoklarında yer alan ürünlerin son kullanma tarihi geçmiş ve Ar-Ge ve kalite değerlendirmeleri sonucunda tekrar kullanılamayacağını düşündüğü kısmını imha etmektedir, ve finansal tablolarında ilgili imha ürünleri için stoklar hesabında karşılık ayırmaktadır. 30 Haziran 2020 itibari ile imha ve değer düşüklüğü ile ilgili karşılıkların toplam tutarı 39.046.146 TL'dir. (31 Aralık 2019: 23.544.774 TL). (Not 9)

c. Maddi Duran Varlıklar

Maddi duran varlıklar, maliyet değerlerinden birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutar üzerinden gösterilirler. Kiralama veya idari amaçlı ya da halihazırda belirlenmemiş olan diğer amaçlar doğrultusunda inşa edilme aşamasındaki varlıklar, maliyet değerlerinden varsa değer düşüklüğü kaybı düşülerek gösterilirler. Maliyete yasal harçlar da dahil edilir. Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar söz konusu olduğunda, borçlanma maliyetleri aktifleştirilir. Bu tür varlıklar, diğer sabit varlıklar için kullanılan amortisman yönteminde olduğu gibi, kullanıma hazır olduklarında Not 12'de belirtilen sürelere göre doğrusal amortismana tabi tutulurlar.

Bir maddi duran varlık kaleminin defter değeri elden çıkarıldığında veya kullanımından ya da elden çıkarılmasından gelecekte ekonomik yarar beklenmediği durumlarda bilanço dışı bırakılır. Bir maddi duran varlık kaleminin bilanço dışı bırakılmasından doğan kazanç veya kayıp ilgili kalem bilanço dışı bırakıldığında (TMS 17 farklı şekilde satış ve geri kiralama işlemi gerektirmedikçe) yatırım faaliyetlerinden gelir veya gider olarak gelir tablosu ile ilişkilendirilir. Kazançlar, hasılat olarak sınıflandırılmaz.

Maddi duran varlık kaleminin defter değerine, ilgili kalemin bir parçası için yenileme maliyetini dahil etmesi durumunda; yenilenen parçanın ayrı olarak itfa edilip edilmediğine bakılmaksızın, yenilenen parçanın defter değeri bilanço dışı bırakılır. İşletme için yenilenen parçanın defter değerinin belirlenmesi mümkün/uygulanabilir değilse, yenileme maliyeti, yenilenen parçanın alındığında ya da inşaa edildiğindeki maliyetinin bir göstergesi olarak kullanılabilir. Bir maddi duran varlık kaleminin bilanço dışı bırakılmasından doğan kazanç ya da kayıp; varsa varlıkların elden çıkarılmasından kaynaklanan net tahsilat ile varlığın defter değeri arasındaki fark olarak belirlenir.

d. Finansal Kiralama İşlemleri

Bir varlığın mülkiyetine sahip olmaktan kaynaklanan risk ve kazanımların önemli bir kısmının kiracıya ait olduğu kiralama işlemleri, finansal kiralama olarak sınıflandırılırken diğer kiralamalar faaliyet kiralaması olarak sınıflandırılır.

Finansal kiralamayla elde edilen varlıklar, kiralama tarihindeki varlığın makul değeri, ya da asgari kira ödemelerinin bugünkü değerinden düşük olanı kullanılarak aktifleştirilir. Kiralayana karşı olan yükümlülük, bilançoda finansal kiralama yükümlülüğü olarak gösterilir. Finansal kiralama ödemeleri, finansman gideri ve finansal kiralama yükümlüğündeki azalışı sağlayan ana para ödemesi olarak ayrılır ve böylelikle borcun geri kalan ana para bakiyesi üzerinden sabit bir oranda faiz hesaplanmasını sağlar. Finansal giderler, Grup'un yukarıda ayrıntılarına yer verilen genel borçlanma politikası kapsamında finansman giderlerinin aktifleştirilen kısmı haricindeki bölümü gelir tablosuna kaydedilir.

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

e. Maddi Olmayan Duran Varlıklar

Satın alınan maddi olmayan duran varlıklar

Satın alınan maddi olmayan duran varlıklar, maliyet değerlerinden birikmiş itfa payları ve birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutarıyla gösterilirler. Bu varlıklar beklenen faydalı ömürlerine göre doğrusal itfa yöntemi kullanılarak itfaya tabi tutulur. Beklenen faydalı ömür ve amortisman yöntemi, tahminlerde ortaya çıkan değişikliklerin olası etkilerini tespit etmek amacıyla her yıl gözden geçirilir ve tahminlerdeki değişiklikler ileriye dönük olarak muhasebeleştirilir.

İşletme içi yaratılan maddi olmayan duran varlıklar–araştırma ve geliştirme giderleri

Araştırma faaliyetleri giderleri oluştuğu dönem içinde gider olarak kabul edilir. Geliştirme faaliyetleri (ya da Grup içi bir projenin gelişim aşaması) sonucu ortaya çıkan işletme içi yaratılan maddi olmayan duran varlıklar yalnızca aşağıda belirtilen şartların tamamı karşılandığında kayda alınırlar:

- Maddi olmayan duran varlığın kullanıma hazır ya da satılmaya hazır hale getirilebilmesi için tamamlanmasının teknik anlamda mümkün olması,
- Maddi olmayan duran varlığı tamamlama, kullanma veya satma niyetinin olması,
- Maddi olmayan duran varlığın kullanılabilir veya satılabilir olması,
- Varlığın ne şekilde ileriye dönük olası bir ekonomik fayda sağlayacağının belli olması,
- Maddi olmayan duran varlığın gelişimini tamamlamak, söz konusu varlığı kullanmak ya da satmak için uygun teknik, finansal ve başka kaynakların olması, ve
- Varlığın geliştirme maliyetinin, geliştirme sürecinde güvenilir bir şekilde ölçülebilir olması.

Grup yeni ilaçların lisans ve ruhsatları ile ilgili geliştirme faaliyetlerinde bulunmaktadır. İşletme içi yaratılan maddi olmayan varlık tutarı, maddi olmayan duran varlığın yukarıda belirtilen muhasebeleştirme şartlarını karşıladığı andan itibaren oluşan harcamaların toplam tutarıdır. İşletme içi yaratılan maddi olmayan varlıklar kayda alınamadıklarında, ilgili geliştirme harcamaları oluştukları dönemde gider olarak kaydedilir.

Başlangıç muhasebeleştirmesi sonrasında, işletme içi yaratılan maddi olmayan varlıklar da ayrı olarak satın alınan maddi olmayan duran varlıklar gibi maliyet değerlerinden birikmiş itfa payları ve birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutar üzerinden gösterilirler. Bunlara ilişkin değer düşüklüğü giderleri kar veya zarar tablosunda "Araştırma ve Geliştirme Giderleri" hesabında muhasebeleştirilir.

Maddi olmayan varlıkların bilanço dışı bırakılması

Bir maddi olmayan duran varlık elden çıkarıldığında veya kullanımı ya da satışından, gelecekte ekonomik yarar elde edilmesinin beklenmemesi durumunda bilanço dışı bırakılır. Bir maddi olmayan duran varlığın bilanço dışı bırakılmasından kaynaklanan kar ya da zarar, varsa, varlıkların elden çıkarılmasından sağlanan net tahsilatlar ile defter değerleri arasındaki fark olarak hesaplanır. Bu fark, ilgili varlık bilanço dışına alındığı zaman kar veya zararda muhasebeleştirilir.

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

f. Kullanım Hakkı Varlıkları

Grup, kullanım hakkı varlıklarını finansal kiralama sözleşmesinin başladığı tarihte muhasebeleştirmektedir (örneğin, ilgili varlığın kullanım için uygun olduğu tarih itibarıyla). Kullanım hakkı varlıkları, maliyet bedelinden birikmiş amortisman ve değer düşüklüğü zararları düşülerek hesaplanır. Finansal kiralama borçlarının yeniden değerlenmesi durumunda bu rakam da düzeltilir.

Kullanım hakkı varlığının maliyeti aşağıdakileri içerir:

(a) kira yükümlülüğünün ilk ölçüm tutarı,
(b) kiralamanın fiilen başladığı tarihte veya öncesinde yapılan tüm kira ödemelerinden, alınan tüm kiralama teşviklerinin düşülmesiyle elde edilen tutar, ve
(c) Grup tarafından katlanılan tüm başlangıçtaki doğrudan maliyetler.

Dayanak varlığın mülkiyetinin kiralama süresi sonunda Grup'a devri makul bir şekilde kesinleşmediği sürece, Grup, kullanım hakkı varlığını, kiralamanın fiilen başladığı tarihten dayanak varlığın yararlı ömrünün sonuna kadar amortismana tabi tutmaktadır. Kullanım hakkı varlıkları değer düşüklüğü değerlendirmesine tabidir

g. Kiralama Yükümlülükleri

Grup, kira yükümlülüğünü kiralamanın fiilen başladığı tarihte ödenmemiş olan kira ödemelerinin bugünkü değeri üzerinden ölçmektedir. Kiralamanın fiilen başladığı tarihte, kira yükümlülüğünün ölçümüne dâhil edilen kira ödemeleri, dayanak varlığın kiralama süresi boyunca kullanım hakkı için yapılacak ve kiralamanın fiilen başladığı tarihte ödenmemiş olan aşağıdaki ödemelerden oluşur:

(a) Sabit ödemeler,
(b) İlk ölçümü kiralamanın fiilen başladığı tarihte bir endeks veya oran kullanılarak yapılan, bir endeks veya orana bağlı değişken kira ödemeleri,
(c) Kalıntı değer taahhütleri kapsamında Grup tarafından ödenmesi beklenen tutarlar
(d) Grup'un satın alma opsiyonunu kullanacağından makul ölçüde emin olması durumunda bu opsiyonun kullanım fiyatı ve
(e) Kiralama süresinin Grup'un kiralamayı sonlandırmak için bir opsiyon kullanacağını göstermesi durumunda, kiralamanın sonlandırılmasına ilişkin ceza ödemeleri.

Bir endekse veya orana bağlı olmayan değişken kira ödemeleri, ödemeyi tetikleyen olayın veya koşulun gerçekleştiği dönemde gider olarak kaydedilmektedir.
Grup, kiralama süresinin kalan kısmı için revize edilmiş iskonto oranını, kiralamadaki zımnî faiz oranının kolaylıkla belirlenebilmesi durumunda bu oran olarak; kolaylıkla belirlenememesi durumunda ise Grup'un yeniden değerlendirmenin yapıldığı tarihteki alternatif borçlanma faiz oranı olarak belirlemektedir.

h. Finansal Olmayan Varlıklarda Değer Düşüklüğü

Amortismana veya itfaya tabi olan varlıklar için defter değerinin geri kazanılmasının mümkün olmadığı durum ya da olayların ortaya çıkması halinde değer düşüklüğü testi uygulanır. Varlığın defter değerinin geri kazanılabilir tutarını aşması durumunda değer düşüklüğü karşılığı kaydedilir. Geri kazanılabilir tutar, satış maliyetleri düşüldükten sonra elde edilen gerçeğe uygun değer veya kullanımdaki değerin büyük olanıdır. Değer düşüklüğünün değerlendirilmesi için varlıklar ayrı tanımlanabilir nakit akımlarının olduğu en düşük seviyede gruplanır (nakit üreten birimler). Değer düşüklüğüne tabi olan finansal olmayan varlıklar her raporlama tarihinde değer düşüklüğünün olası iptali için gözden geçirilir.

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

i. Borçlanma Maliyetleri

Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar söz konusu olduğunda, satın alınması, yapımı veya üretimi ile doğrudan ilişkilendirilen borçlanma maliyetleri, ilgili varlık kullanıma veya satışa hazır hale getirilene kadar varlığın maliyetine dahil edilmektedir. Yatırımla ilgili kredinin henüz harcanmamış kısmının geçici süre ile finansal yatırımlarda değerlendirilmesiyle elde edilen finansal yatırım geliri aktifleştirmeye uygun borçlanma maliyetlerinden mahsup edilir. Diğer tüm finansman giderleri, oluştukları dönemlerde gelir tablosuna kaydedilmektedir. Grup'un kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıkları ilaç lisans ve ruhsat geliştirme maliyetleridir. Söz konusu maliyetlerin satışa hazır hale gelecek bir ürüne dönüşmesi birden fazla finansal döneme yayılmaktadır. Geliştirme maliyetleri için katlanılan borçlanma maliyetleri satışa hazır hale getirilene kadar varlığın maliyetine dahil edilmektedir. 30 Haziran 2020 itibarıyla, altı aylık dönemde 676.312 TL (30 Haziran 2019: 2.235.645 TL) borçlanma maliyeti özellikli varlıklar üzerinde aktifleştirilmiştir (Not 14). Aktifleştirilebilecek borçlanma maliyetleri tutarının belirlenmesinde kullanılan aktifleştirme oranı altı aylık dönem itibarıyla %6,6'dir. (30 Haziran 2019: altı aylık dönem itibarıyla %5,6)

j. Finansal Araçlar

(i) Finansal varlıklar

Sınıflandırma

Grup, finansal varlıklarını "itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen", "gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılan" ve "gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar" olarak üç sınıfta muhasebeleştirmektedir. Sınıflandırma, finansal varlıkların yönetimi için işletmenin kullandığı iş modeli ve finansal varlığın sözleşmeye bağlı nakit akışlarının özellikleri esas alınarak yapılmaktadır. Grup, finansal varlıklarının sınıflandırmasını satın alındıkları tarihte yapmaktadır. Grup'un finansal varlıkların yönetiminde kullandığı iş modelinin değiştiği durumlar hariç, finansal varlıklar ilk muhasebeleştirilmelerinden sonra yeniden sınıflanmazlar; iş modeli değişikliği durumunda ise, değişikliğin akabinde takip eden raporlama döneminin ilk gününde finansal varlıklar yeniden sınıflanırlar.

Muhasebeleştirme ve Ölçümleme

"İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklar", sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulan ve sözleşme şartlarında belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarının bulunduğu, türev araç olmayan finansal varlıklardır. Grup'un itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen finansal varlıkları, "nakit ve nakit benzerleri", "ticari alacaklar", "diğer alacaklar" ve "finansal yatırımlar" kalemlerini içermektedir. İlgili varlıklar, finansal tablolara ilk kayda alımlarında gerçeğe uygun değerleri ile sonraki muhasebeleştirmelerde ise etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş bedelleri üzerinden ölçülmektedir. İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen ve türev olmayan finansal varlıkların değerlemesi sonucu oluşan kazanç ve kayıplar konsolide kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

"Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar", sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini ve finansal varlığın satılmasını amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulan ve sözleşme şartlarında belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarının bulunduğu türev araç olmayan finansal varlıklardır. İlgili finansal varlıklardan kaynaklanan kazanç veya kayıplardan, değer düşüklüğü kazanç ya da kayıpları ile kur farkı gelir veya giderleri dışında kalanlar diğer kapsamlı gelire yansıtılır. Grup, özkaynağa dayalı finansal varlıklara yapılan yatırımlar için, gerçeğe uygun değerinde sonradan oluşan değişimlerin diğer kapsamlı gelire yansıtılması yöntemini, ilk defa finansal tablolara alma sırasında geri dönülemez bir şekilde tercih edebilir. Söz konusu tercihin yapılması durumunda, ilgili yatırımlardan elde edilen temettüler konsolide kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilir. "Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar", itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen ve gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar dışında kalan finansal varlıklardan oluşmaktadır. Söz konusu varlıkların değerlemesi sonucu oluşan kazanç ve kayıplar konsolide gelir tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

j. Finansal Araçlar (devamı)

(i) Finansal varlıklar (devamı)

Finansal Tablo Dışı Bırakma

Grup, finansal varlıklarla ilgili sözleşme uyarınca meydana gelen nakit akışları ile ilgili hakları sona erdiğinde veya ilgili haklarını, bu finansal varlık ile ilgili bütün risk ve getirilerinin sahipliğini bir alım satım işlemiyle devrettiğinde söz konusu finansal varlığı kayıtlarından çıkarır. Grup tarafından devredilen finansal varlıkların yaratılan veya elde tutulan her türlü hak, ayrı bir varlık veya yükümlülük olarak muhasebeleştirilir. Bilanço tarihi itibarıyla Grup'un satılmaya hazır finansal varlığı bulunmamaktadır.

Değer Düşüklüğü

Finansal varlıklar ve sözleşme varlıkları değer düşüklüğü "Beklenen Kredi Zararı" (BKZ) modeli ile hesaplanmaktadır. Değer düşüklüğü modeli, itfa edilmiş maliyet finansal varlıklara ve sözleşme varlıklarına uygulanmaktadır.

Zarar karşılıkları aşağıdaki bazda ölçülmüştür;

- 12 aylık BKZ'ler: raporlama tarihinden sonraki 12 ay içinde olası temerrüt olaylarından kaynaklanan BKZ'lerdir.

- Ömür boyu BKZ'ler: bir finansal aracın beklenen ömrü boyunca muhtemel bütün temerrüt olaylarından kaynaklanan BKZ'lerdir.

Ömür boyu BKZ ölçümü, raporlama tarihinde bir finansal varlık ile ilgili kredi riskinin ilk muhasebeleştirme anından sonra önemli ölçüde artması halinde uygulanır. İlgili artışın yaşanmadığı diğer her türlü durumda 12 aylık BKZ hesaplaması uygulanmıştır. Grup, finansal varlığın kredi riskinin raporlama tarihinde düşük bir kredi riskine sahip olması durumunda, finansal varlığın kredi riskinin önemli ölçüde artmadığını tespit edebilir. Bununla birlikte, ömür boyu BKZ ölçümü (basitleştirilmiş yaklaşım), önemli bir finansman unsuru olmaksızın ticari alacaklar ve sözleşme varlıkları için daima geçerlidir.

Muhasebeleştirme ve ölçme

Normal yoldan alınan ve satılan finansal varlıklar, alım satımın yapıldığı tarihte kayıtlara alınır. Alım satım yapılan tarih, Grup'un varlığı alım satım yapmayı taahüt ettiği tarihtir. Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar hariç diğer finansal yatırımlar ilk olarak gerçeğe uygun değerine işlem maliyeti eklenmek suretiyle kaydedilir. Finansal varlıklardan doğan nakit akış alım hakları sona erdiğinde veya transfer edildiğinde ve Grup tüm risk ve getirilerini transfer ettiğinde, finansal varlıklar bilanço dışına çıkartılır. Satılmaya hazır finansal varlıklar müteakip dönemlerde gerçeğe uygun değerleriyle muhasebeleştirilmektedirler. Krediler ve alacaklar etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyetleri ile muhasebeleştirilmektedir.

(ii) Finansal yükümlülükler

Grup'un finansal yükümlülükleri ve özkaynak araçları, sözleşmeye bağlı düzenlemelere, finansal bir yükümlülüğün ve özkaynağa dayalı bir aracın tanımlanma esasına göre sınıflandırılır. Grup'un tüm borçları düşüldükten sonra kalan varlıklarındaki hakkı temsil eden sözleşme özkaynağa dayalı finansal araçtır. Belirli finansal yükümlülükler ve özkaynağa dayalı finansal araçlar için uygulanan muhasebe politikaları aşağıda belirtilmiştir.

Finansal yükümlülükler gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler veya diğer finansal yükümlülükler olarak sınıflandırılır.

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

j. Finansal Araçlar (devamı)

Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler

Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler, gerçeğe uygun değeriyle kayda alınır ve her raporlama döneminde, bilanço tarihindeki gerçeğe uygun değeriyle yeniden değerlenir. Gerçeğe uygun değerlerindeki değişim, gelir tablosunda muhasebeleştirilir. Gelir tablosunda muhasebeleştirilen net kazanç ya da kayıplar, söz konusu finansal yükümlülük için ödenen faiz tutarını da kapsar. Bilanço tarihi itibarıyla Grup'un gerçeğe uygun değer farkı gelir tablosuna yansıtılan finansal yükümlülüğü bulunmamaktadır.

Çıkarılmış tahviller

Çıkarılmış tahviller başlangıçta işlem maliyetlerinden arındırılmış gerçeğe uygun değerleriyle muhasebeleştirilir ve sonraki dönemlerde etkin faiz oranı üzerinden hesaplanan faiz gideri ile birlikte etkin faiz yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilir. Etkin faiz yöntemi, finansal yükümlülüğün itfa edilmiş maliyetlerinin hesaplanması ve ilgili faiz giderinin ilişkili olduğu döneme dağıtılması yöntemidir. Etkin faiz oranı; finansal aracın beklenen ömrü boyunca veya uygun olması halinde daha kısa bir zaman dilimi süresince gelecekte yapılacak tahmini nakit ödemelerini tam olarak ilgili finansal yükümlülüğün net bugünkü değerine indirgeyen orandır (Not 5).

Türev finansal araçlar

Türev araçlar ilk olarak sözleşme tarihindeki gerçeğe uygun değerini yansıtan elde etme maliyeti üzerinden kayda alınmakta ve kayda alınmalarını izleyen dönemlerde gerçeğe uygun değer ile değerlenmektedir. Grup'un türev araçlarını vadeli döviz alım-satım sözleşmeleri oluşturmaktadır. Söz konusu türev araçlar ekonomik olarak Grup için risklere karşı etkin bir koruma sağlamakla birlikte, risk muhasebesi yönünden gerekli koşulları taşımadıkları durumlarda konsolide finansal tablolarda alım satım amaçlı türev araçlar olarak muhasebeleştirilmekte ve bunlara ilişkin gerçeğe uygun değer değişiklikleri gelir tablosunda yansıtılmaktadır

k. İşletme Birleşmeleri

İşletme satın alımları, satın alım yöntemi kullanılarak, muhasebeleştirilir. Bir işletme birleşmesinde transfer edilen bedel, gerçeğe uygun değeri üzerinden ölçülür; transfer edilen bedel, edinen işletme tarafından transfer edilen varlıkların birleşme tarihindeki gerçeğe uygun değerlerinin, edinen işletme tarafından edinilen işletmenin önceki sahiplerine karşı üstlenilen borçların ve edinen işletme tarafından çıkarılan özkaynak paylarının toplamı olarak hesaplanır. Satın alıma ilişkin maliyetler genellikle oluştukları anda gider olarak muhasebeleştirilir.

Satın alınan tanımlanabilir varlıklar ile üstlenilen yükümlülükler, satın alım tarihinde gerçeğe uygun değerleri üzerinden muhasebeleştirilir. Aşağıda belirtilenler bu şekilde muhasebeleştirilmez:

- Ertelenmiş vergi varlıkları ya da yükümlülükleri veya çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin varlık ya da yükümlülükler, sırasıyla, TMS 12 *Gelir Vergisi* ve TMS 19 *Çalışanlara Sağlanan Faydalar* standartları uyarınca hesaplanarak, muhasebeleştirilir*;*
- Satın alınan işletmenin hisse bazlı ödeme anlaşmaları ya da Grup'un satın alınan işletmenin hisse bazlı ödeme anlaşmalarının yerine geçmesi amacıyla imzaladığı hisse bazlı ödeme anlaşmaları ile ilişkili yükümlülükler ya da özkaynak araçları, satın alım tarihinde TFRS 2 *Hisse Bazlı Ödeme Anlaşmaları* standardı uyarınca muhasebeleştirilir; ve
- TFRS 5 *Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar ve Durdurulan Faaliyetler* standardı uyarınca satış amaçlı elde tutulan olarak sınıflandırılan varlıklar (ya da elden çıkarma grupları) TFRS 5'de belirtilen kurallara göre muhasebeleştirilir.

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

k. İşletme Birleşmeleri (devamı)

Şerefiye, satın alım için transfer edilen bedelin, satın alınan işletmedeki varsa kontrol gücü olmayan payların ve, varsa, aşamalı olarak gerçekleşen bir işletme birleşmesinde edinen işletmenin daha önceden elinde bulundurduğu edinilen işletmedeki özkaynak paylarının gerçeğe uygun değeri toplamının, satın alınan işletmenin satın alma tarihinde tanımlanabilen varlıklarının ve üstlenilen tanımlanabilir yükümlülüklerinin net tutarını aşan tutar olarak hesaplanır. Yeniden değerlendirme sonrasında satın alınan işletmenin satın alma tarihinde tanımlanabilen varlıklarının ve üstlenilen tanımlanabilir yükümlülüklerinin net tutarının, devredilen satın alma bedelinin, satın alınan işletmedeki kontrol gücü olmayan payların ve, varsa, satın alma öncesinde satın alınan işletmedeki payların gerçeğe uygun değeri toplamını aşması durumunda, bu tutar pazarlıklı satın almadan kaynaklanan kazanç olarak doğrudan kar/zarar içinde muhasebeleştirilir.

Hissedar paylarını temsil eden ve sahiplerine tasfiye durumunda işletmenin net varlıklarının belli bir oranda pay hakkını veren kontrol gücü olmayan paylar, ilk olarak ya gerçeğe uygun değerleri üzerinden ya da satın alınan işletmenin tanımlanabilir net varlıklarının kontrol gücü olmayan paylar oranında muhasebeleştirilen tutarları üzerinden ölçülür. Ölçüm esası, her bir işleme göre belirlenir. Diğer kontrol gücü olmayan pay türleri gerçeğe uygun değere göre ya da, uygulanabilir olduğu durumlarda, bir başka TFRS standardında belirtilen yöntemler uyarınca ölçülür. Bir işletme birleşmesinde Grup tarafından transfer edilen bedelin, koşullu bedeli de içerdiği durumlarda, koşullu bedel satın alım tarihindeki gerçeğe uygun değer üzerinden ölçülür ve işletme birleşmesinde transfer edilen bedele dahil edilir. Ölçme dönemi içerisinde ortaya çıkan ek bilgilerin sonucunda koşullu bedelin gerçeğe uygun değerinde düzeltme yapılması gerekiyorsa, bu düzeltme şerefiyeden geçmişe dönük olarak düzeltilir. Ölçme dönemi, birleşme tarihinden sonraki, edinen işletmenin işletme birleşmesinde muhasebeleştirdiği geçici tutarları düzeltebildiği dönemdir. Bu dönem satın alım tarihinden itibaren 1 yıldan fazla olamaz.

Ölçme dönemi düzeltmeleri olarak nitelendirilmeyen koşullu bedelin gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler için uygulanan sonraki muhasebeleştirme işlemleri, koşullu bedel için yapılan sınıflandırma şekline göre değişir.

Özkaynak olarak sınıflandırılmış koşullu bedel yeniden ölçülmez ve buna ilişkin sonradan yapılan ödeme, özkaynak içerisinde muhasebeleştirilir. Varlık ya da borç olarak sınıflandırılan koşullu bedelin Finansal araç niteliğinde olması ve TMS 39 Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçüm standardı kapsamında bulunması durumunda, söz konusu koşullu bedel gerçeğe uygun değerinden ölçülür ve değişiklikten kaynaklanan kazanç ya da kayıp, kar veya zararda ya da diğer kapsamlı gelirde muhasebeleştirilir. TMS 39 kapsamında olmayanlar ise, TMS 37 Karşılıklar, Şartı Bağlı Yükümlülükler ve Varlıklar veya diğer uygun TFRS'ler uyarınca muhasebeleştirilir.

Aşamalı olarak gerçekleşen bir işletme birleşmesinde Grup'un satın alınan işletmede önceden sahip olduğu özkaynak payı gerçeğe uygun değere getirmek için satın alım tarihinde (yani Grup'un kontrolü ele aldığı tarihte) yeniden ölçülür ve, varsa, ortaya çıkan kazanç/zarar kar/zarar içinde muhasebeleştirilir. Satın alım tarihi öncesinde diğer kapsamlı gelir içinde muhasebeleştirilen satın alınan işletmenin payından kaynaklanan tutarlar, söz konusu payların elden çıkarıldığı varsayımı altında kar/zarara aktarılır.

İşletme birleşmesi ile ilgili satın alma muhasebesinin birleşmenin gerçekleştiği raporlama tarihinin sonunda tamamlanamadığı durumlarda, Grup muhasebeleştirme işleminin tamamlanamadığı kalemler için geçici tutarlar raporlar. Bu geçici raporlanan tutarlar, ölçüm döneminde düzeltilir ya da satın alım tarihinde muhasebeleştirilen tutarlar üzerinde etkisi olabilecek ve bu tarihte ortaya çıkan olaylar ve durumlar ile ilgili olarak elde edilen yeni bilgileri yansıtmak amacıyla fazladan varlık veya yükümlülük muhasebeleştirilir.

1 Ocak 2010 tarihi öncesinde oluşan işletme birleşmeleri, TFRS 3'ün önceki versiyonunda belirlenen muhasebe kuralları uyarınca muhasebeleştirilmiştir.

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

l. Şerefiye

Satın alım işleminde oluşan şerefiye tutarı, varsa, değer düşüklüğü karşılıkları düşüldükten sonra satın alım tarihindeki maliyet değeriyle değerlenir.

Değer düşüklüğü testi için, şerefiye Grup'un birleşmenin getirdiği sinerjiden fayda sağlamayı bekleyen nakit üreten birimlerine (ya da nakit üreten birim gruplarına) dağıtılır. Şerefiyenin tahsis edildiği nakit üreten birimi, her yıl değer düşüklüğü testine tabi tutulur. Birimin değer düşüklüğüne uğradığını gösteren belirtilerin olması durumunda ise değer düşüklüğü testi daha sık yapılır. Nakit üreten birimin geri kazanılabilir tutarı defter değerinden düşük ise, değer düşüklüğü karşılığı ilk olarak birime tahsis edilen şerefiyeden ayrılır, ardından birim içindeki varlıkların defter değeri düşürülür. Şerefiye için ayrılan değer düşüklüğü karşılığı, doğrudan konsolide gelir tablosundaki kar/zarar içinde muhasebeleştirilir. Şerefiye değer düşüklüğü karşılığı sonraki dönemlerde iptal edilmez.

İlgili nakit üreten birimin satışı sırasında, şerefiye için belirlenen tutar, satış işleminde kar/zararın hesaplamasına dahil edilir.

m. Geri Alınan Paylar

Grup'un, özkaynağına dayalı finansal araçlarını yeniden edinmesi durumunda, bu araçlar ("işletmenin geri satın alınan kendi hisseleri") özkaynaktan düşülür. İşletmenin özkaynağına dayalı finansal araçlarının alışından, satışından, ihracından ya da iptalinden dolayı kar veya zarara herhangi bir kazanç ya da kayıp yansıtılmaz. Bunun gibi, işletmenin geri satın alınan kendi hisseleri, işletme tarafından ya da konsolide edilmiş şirketler grubunun diğer üyeleri tarafından geri alınabilir ya da elde tutulabilir. Alınan ya da ödenen tutarlar doğrudan özkaynakta muhasebeleştirilir. 30.12.2016 tarihi itibarıyla gerçekleşen Deva – Vetaş birleşmesi sonrasında Vetaş A.Ş.nin sahibi bulunduğu, Deva'nın 0,013 TL nominal değerli A grubu ve 0,01 TL nominal değerli B grubu imtiyazlı hissesi ile 28.847 TL nominal değerli C grubu hissesi Deva'ya devrolmuştur.

n. Kur Değişiminin Etkileri

Grup'un her işletmesinin solo finansal tabloları faaliyette bulundukları temel ekonomik çevrede geçerli olan para birimi (fonksiyonel para birimi) ile sunulmuştur. Her işletmenin mali durumu ve faaliyet sonuçları, Grup'un geçerli para birimi olan ve konsolide finansal tablolar için sunum birimi olan TL cinsinden ifade edilmiştir.

Herbir işletmenin finansal tablolarının hazırlanması sırasında, yabancı para cinsinden (TL dışındaki para birimleri) muhasebeleştirilen işlemler, işlem tarihindeki kurlar kullanılarak TL'ye çevrilmektedir. Bilançoda yer alan dövize bağlı parasal varlık ve borçlar bilanço tarihinde geçerli olan kurlar kullanılarak TL'ye çevrilmişlerdir. Gerçeğe uygun değerden ölçülen yabancı para birimindeki parasal olmayan kalemler gerçeğe uygun değerin belirlendiği tarihteki döviz kurları kullanılarak çevrilir. Tarihi maliyet cinsinden ölçülen yabancı para birimindeki parasal olmayan kalemler yeniden çevrime tabi tutulmazlar.

Kur farkları, aşağıda belirtilen durumlar haricinde, oluştukları dönemdeki kar ya da zararda muhasebeleştirilirler:

- Geleceğe yönelik kullanım amacıyla inşa edilmekte olan varlıklarla ilişkili olan ve yabancı para birimiyle gösterilen borçlar üzerindeki faiz maliyetlerine düzeltme kalemi olarak ele alınan ve bu tür varlıkların maliyetine dahil edilen kur farkları,
- Yabancı para biriminden kaynaklanan risklere karşı finansal koruma sağlamak amacıyla gerçekleştirilen işlemlerden kaynaklanan kur farkları,
- Yurtdışı faaliyetindeki net yatırımın bir parçasını oluşturan, çevrim yedeklerinde muhasebeleştirilen ve net yatırımın satışında kar ya da zararla ilişkilendirilen, ödenme niyeti ya da ihtimali olmayan yurtdışı faaliyetlerden kaynaklanan parasal borç ve alacaklardan doğan kur farkları.

Grup'un yabancı faaliyetlerindeki varlık ve yükümlülükler, konsolide finansal tablolarda bilanço tarihinde geçerli olan kurlar kullanılarak TL cinsinden ifade edilir. Gelir ve gider kalemleri, işlemlerin gerçekleştiği tarihteki kurların kullanılması gereken dönem içerisindeki döviz kurlarında önemli bir dalgalanma olmadığı takdirde (önemli dalgalanma olması halinde, işlem tarihindeki kurlar kullanılır), dönem içerisindeki ortalama kurlar kullanılarak çevrilir. Oluşan kur farkı özkaynak olarak sınıflandırılır ve Grup'un çevrim fonuna transfer edilir. Söz konusu çevrim farklılıkları yabancı faaliyetin elden çıkarıldığı dönemde gelir tablosuna kaydedilir.

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

o. Pay Başına Kazanç

Konsolide kar veya zarar tablosunda belirtilen pay başına kazanç, ana ortaklığa ait net dönem karının, ilgili dönem boyunca piyasada bulunan hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama sayısına bölünmesi ile bulunmuştur.

Türkiye'de şirketler, sermayelerini, hissedarlarına geçmiş yıl karlarından dağıttıkları "bedelsiz hisse" yolu ile arttırabilmektedirler. Bu tip "bedelsiz hisse" dağıtımları, pay başına kazanç hesaplamalarında, ihraç edilmiş hisse gibi değerlendirilir. Buna göre, bu hesaplamalarda kullanılan ağırlıklı ortalama hisse sayısı, söz konusu hisse senedi dağıtımlarının geçmişe dönük etkileri de dikkate alınarak bulunmuştur.

p. Bilanço Tarihinden Sonraki Olaylar

Bilanço tarihinden sonraki olaylar, kara ilişkin herhangi bir duyuru veya diğer seçilmiş finansal bilgilerin kamuya açıklanmasından sonra ortaya çıkmış olsalar bile, bilanço tarihi ile bilançonun yayımı için yetkilendirilme tarihi arasındaki tüm olayları kapsar. Grup, bilanço tarihinden sonra düzeltme gerektiren olayların ortaya çıkması durumunda, konsolide finansal tablolara alınan tutarları bu yeni duruma uygun şekilde düzeltir. Bilanço tarihinden sonra ortaya çıkan düzeltme gerektirmeyen hususlardan, finansal tablo kullanıcılarının ekonomik kararlarını etkileyebileceği değerlendirilen önemli olanları konsolide finansal tablo dipnotlarında açıklanır.

r. Karşılıklar, Şarta Bağlı Yükümlülükler ve Şarta Bağlı Varlıklar

Geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir yükümlülüğün bulunması, yükümlülüğün yerine getirilmesinin muhtemel olması ve söz konusu yükümlülük tutarının güvenilir bir şekilde tahmin edilebilir olması durumunda finansal tablolarda karşılık ayrılır.

Karşılık olarak ayrılan tutar, yükümlülüğe ilişkin risk ve belirsizlikler göz önünde bulundurularak, bilanço tarihi itibarıyla yükümlülüğün yerine getirilmesi için yapılacak harcamanın tahmin edilmesi yoluyla hesaplanır. Karşılığın, mevcut yükümlülüğün karşılanması için gerekli tahmini nakit akımlarını kullanarak ölçülmesi durumunda söz konusu karşılığın defter değeri, ilgili nakit akımlarının bugünkü değerine eşittir.

Karşılığın ödenmesi için gerekli olan ekonomik faydanın bir kısmı ya da tamamının üçüncü taraflarca karşılanmasının beklendiği durumlarda, tahsil edilecek tutar, ilgili tutarın tahsil edilmesinin hemen hemen kesin olması ve güvenilir bir şekilde ölçülmesi halinde varlık olarak muhasebeleştirilir.

s. İlişkili Taraflar

Aşağıdaki kriterlerden birinin varlığında, taraf Şirket ile ilişkili sayılır:

(a) Söz konusu tarafın, doğrudan ya da dolaylı olarak bir veya birden fazla aracı yoluyla:

(i) İşletmeyi kontrol etmesi, işletme tarafından kontrol edilmesi ya da işletme ile ortak kontrol altında bulunması (ana ortaklıklar, bağlı ortaklıklar ve aynı iş dalındaki bağlı ortaklıklar dahil olmak üzere);
(ii) Şirket üzerinde önemli etkisinin olmasını sağlayacak payının olması; veya
(iii) Şirket üzerinde ortak kontrole sahip olması;

(b) Tarafın, Şirket'in bir iştiraki olması ;

(c) Tarafın, Şirket'in ortak girişimci olduğu bir iş ortaklığı olması;

(d) Tarafın, Şirket'in veya ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması;

(e) Tarafın, (a) ya da (d) de bahsedilen herhangi bir bireyin yakın bir aile üyesi olması;

(f) Tarafın; kontrol edilen, ortak kontrol edilen ya da önemli etki altında veya (d) ya da (e)'de bahsedilen herhangi bir bireyin doğrudan ya da dolaylı olarak önemli oy hakkına sahip olduğu bir işletme olması; veya

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

s. İlişkili Taraflar(devamı)

(g) Tarafın, işletmenin ya da işletme ile ilişkili taraf olan bir işletmenin çalışanlarına işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda planları olması, gerekir.

İlişkili taraflarla yapılan işlem, ilişkili taraflar arasında kaynaklarının, hizmetlerin ya da yükümlülüklerin bir bedel karşılığı olup olmadığına bakılmaksızın transferidir.

Konsolide finansal tablolarda, EastPharma Ltd., EastPharma S.A.R.L., EastPharma İlaç Üretim Pazarlama A.Ş., Lypanosys Pte Ltd ve Saba İlaç Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile önemli yönetim personeli ve Yönetim Kurulu üyeleri, aileleri ve onlar tarafından kontrol edilen veya onlara bağlı şirketler, iştirak ve bağlı ortaklıklar, ilişkili taraflar ("İlişkili Taraflar") olarak kabul ve ifade edilmişlerdir.

t. Finansal Bilgilerin Bölümlere Göre Raporlanması

Grup, operasyonlarını 3 faaliyet bölümüne sınıflandırmıştır; beşeri ilaç üretim ve satışı, veteriner ve tarım ilaçları ve diğer. Bu faaliyet bölümleri TFRS 8'e uygun olarak hazırlanmıştır. Grup'un Türkiye dışında önemli bir varlığı bulunmamaktadır.

u. Sermaye ve Temettüler

Adi hisseler ve imtiyazlı hisse senetleri özsermaye olarak sınıflandırılır. Adi hisseler ve imtiyazlı hisse senetleri üzerinden dağıtılan temettüler, beyan edildiği dönemde birikmiş kardan indirilerek ödenecek temettü yükümlülüğü olarak kaydedilir.

15 Nisan 2020 tarihinde yapılan 2019 Yılı Olağan Genel Kurul Toplantısında, 2019 yılı için 200.019.288 TL sermayeyi temsil eden pay sahiplerine hukuki durumlarına bağlı olarak brüt %10; net %8,5 oranında toplam 53.351.134 TL (1 TL tutarındaki paya brüt 0,10 TL/Krş, net 0,085 TL/Krş) Kar Payı ödenmesine, Kar Paylarının 27 Nisan 2020 tarihinden itibaren nakden dağıtılmasına karar verildi.

v. Kurum Kazancı Üzerinden Hesaplanan Vergiler

Türk Vergi Mevzuatı, ana şirket ve onun bağlı ortaklığına konsolide vergi beyannamesi hazırlamasına izin vermediğinden dolayı, ekli konsolide finansal tablolarda da yansıtıldığı üzere, vergi karşılıkları her bir işletme bazında ayrı olarak hesaplanmıştır.

Gelir vergisi gideri, cari vergi ve ertelenmiş vergi giderinin toplamından oluşur.

Cari vergi

Cari yıl vergi yükümlülüğü, dönem karının vergiye tabi olan kısmı üzerinden hesaplanır. Vergiye tabi kar, diğer yıllarda vergilendirilebilen veya indirilebilen gelir veya gider kalemleri ile veya indirilemeyen kalemleri hariç tuttuğundan dolayı, gelir tablosunda belirtilen kardan farklılık gösterir. Grup'un cari vergi yükümlülüğü bilanço tarihi itibarıyla yasallaşmış ya da önemli ölçüde yasallaşmış vergi oranı kullanılarak hesaplanmıştır.

Ertelenmiş vergi

Ertelenen vergi yükümlülüğü veya varlığı, varlıkların ve yükümlülüklerin finansal tablolarda gösterilen tutarları ile yasal vergi matrahı hesabında dikkate alınan tutarları arasındaki geçici farklılıkların bilanço yöntemine göre vergi etkilerinin yasalaşmış vergi oranları dikkate alınarak hesaplanmasıyla belirlenmektedir. Ertelenen vergi yükümlülükleri vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenen vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle bu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır. Bahse konu varlık ve yükümlülükler, ticari ya da mali kar/zararı etkilemeyen işleme ilişkin geçici fark, şerefiye veya diğer varlık ve yükümlülüklerin ilk defa finansal tablolara alınmasından (işletme birleşmeleri dışında) kaynaklanıyorsa muhasebeleştirilmez.

Ertelenen vergi yükümlülükleri, Grup'un geçici farklılıkların ortadan kalkmasını kontrol edebildiği ve yakın gelecekte bu farkın ortadan kalkma olasılığının düşük olduğu durumlar haricinde, bağlı ortaklık ve iştiraklerdeki yatırımlar ve iş ortaklıklarındaki paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanır. Bu tür yatırım ve paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farklardan kaynaklanan ertelenen vergi varlıkları, yakın gelecekte vergiye tabi yeterli kar elde etmek suretiyle bu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması ve gelecekte bu farkların ortadan kalkmasının muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır.

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

v. Kurum Kazancı Üzerinden Hesaplanan Vergiler (devamı)

Ertelenmiş vergi (devamı)

Ertelenen vergi varlığının kayıtlı değeri, her bir bilanço tarihi itibarıyla gözden geçirilir. Ertelenen vergi varlığının bir kısmının veya tamamının sağlayacağı faydanın elde edilmesine imkan verecek düzeyde mali kar elde etmenin muhtemel olmadığı ölçüde, ertelenen vergi varlığının kayıtlı değeri azaltılır.

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri varlıkların gerçekleşeceği veya yükümlülüklerin yerine getirildiği dönemde geçerli olması beklenen ve bilanço tarihi itibarıyla kanunlaşmış veya önemli ölçüde kanunlaşmış vergi oranları (vergi düzenlemeleri) üzerinden hesaplanır. Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülüklerinin hesaplanması sırasında, Grup'un bilanço tarihi itibarıyla varlıklarının defter değerini geri kazanma ya da yükümlülüklerini yerine getirmesi için tahmin ettiği yöntemlerin vergi sonuçları dikkate alınır. Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri, cari vergi varlıklarıyla cari vergi yükümlülüklerini mahsup etme ile ilgili yasal bir hakkın olması veya söz konusu varlık ve yükümlülüklerin aynı vergi mercii tarafından toplanan gelir vergisiyle ilişkilendirilmesi ya da Grup'un cari vergi varlık ve yükümlülüklerini netleştirmek suretiyle ödeme niyetinin olması durumunda mahsup edilir.

y. Çalışanlara Sağlanan Faydalar / Kıdem Tazminatları

Türkiye'de mevcut kanunlar ve toplu iş sözleşmeleri hükümlerine göre kıdem tazminatı, emeklilik veya işten çıkarılma durumunda ödenmektedir. Güncellenmiş olan TMS 19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar Standardı ("TMS 19") uyarınca söz konusu türdeki ödemeler tanımlanmış emeklilik fayda planları olarak nitelendirilir. Bilançoda muhasebeleştirilen kıdem tazminatı yükümlülüğü, tüm çalışanların emeklilikleri dolayısıyla ileride doğması beklenen yükümlülük tutarlarının net bugünkü değerine göre hesaplanmış ve finansal tablolara yansıtılmıştır.

z. Nakit Akım Tablosu

Nakit akım tablosunda, döneme ilişkin nakit ve nakit benzerlerindeki değişimler; esas, yatırım ve finansman faaliyetlerine dayalı bir biçimde sınıflandırılarak raporlanmıştır. Nakit ve nakit benzerleri, kısa vadeli yükümlülükler için elde bulundurulan ve yatırım amacıyla veya diğer amaçlarla kullanılmayan kasa, banka gibi varlıklardır.

aa. Devlet Teşvik ve Yardımları

Devlet bağışları, bağışların alınacağına ve Grup'un uymakla yükümlü olduğu şartları karşıladığına dair makul bir güvence olduğunda gerçeğe uygun değerleri üzerinden tahakkuk esasına göre kayda alınırlar.

Maliyetlere ilişkin devlet bağışları, karşılayacakları maliyetlerle eşleştikleri ilgili dönemler boyunca tutarlı bir şekilde gelir olarak muhasebeleştirilir. Maddi ve maddi olmayan varlıklara ilişkin devlet bağışları, ertelenmiş devlet bağışları olarak cari / cari olmayan borçlar altına sınıflandırılır, faydalı ömürleri üzerinden doğrusal amortisman uygulanarak gelir tablosuna alacak kaydedilir.

Grup, Türkiye Bilim ve Teknik Araştırma Kurulu'ndan ("TÜBİTAK") yardım almaktadır. TÜBİTAK, Türkiye'de bulunan sanayilerin araştırma ve teknoloji geliştirme faaliyetlerini cesaretlendirmek amacıyla Türkiye Cumhuriyeti'nin desteğini organize etmek ve düzenlemek için bir program yürütmektedir. Bu program çerçevesinde, sanayi şirketlerinin geliştirme masraflarının belli bir kısmı geri ödenmektedir.

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

ab. Önemli muhasebe kararları ve kesin olmayan muhasebe tahminlerinin dayanakları

Muhasebe politikalarını etkileyen önemli kararlar

Bu bölümde muhasebe politikalarının uygulanması sürecinde Grup Yönetimi, konsolide finansal tablolarda muhasebeleştirilen tutarlar üzerinde önemli etkisi olan aşağıdaki kararları almıştır.

İşletme içi yaratılan maddi olmayan duran varlıkların geri kazanımı

Geliştirme faaliyetleri (ya da Grup içi bir projenin gelişim aşaması) sonucu ortaya çıkan işletme içi yaratılan maddi olmayan duran varlıklar yalnızca bu varlıkların kullanıma veya satışa hazır hale gelebilmesinin teknik olarak mümkün olması, işletmenin bu varlığı tamamlama, kullanma veya satma niyetinin bulunması, maddi olmayan varlığı kullanma veya satma imkanının bulunması, maddi olmayan duran varlığın muhtemel ekonomik faydayı nasıl oluşturacağının belirli olması, ayrıca, maddi olmayan duran varlığın çıktısının veya maddi olmayan duran varlığın kendisinin bir piyasasının olması veya işletme bünyesinde kullanılacaksa maddi olmayan duran varlığın kullanılabilir olması, geliştirme safhasını tamamlamak ve maddi olmayan duran varlık kullanmak veya satmak için yeterli teknik, mali ve diğer kaynakların mevcut olması ve geliştirme sürecinde maddi olmayan duran varlıkla ilgili yapılan harcamaların güvenilir bir biçimde ölçülebilir olması halinde kayda alınırlar. İşletme içi yaratılan maddi olmayan duran varlıklar kayda alınamadıklarında, geliştirme harcamaları olarak oluştukları dönemde gider olarak kaydedilir.

Dönem içinde Grup Yönetimi işletme içi yaratılan maddi olmayan duran varlıkların muhtemel ekonomik faydalarının varlığını yeniden tetkik etmiştir. Grup Yönetimi projelerin beklenildiği gibi devam edeceğine inanmaktadır ve yapılan analiz üzerine projelerin benzer ekonomik fayda yaratacağını öngörmektedir. Grup Yönetimi, ekonomik fayda azalsa dahi varlıkların kayıtlı bedellerinin geri kazanılmasının söz konusu olduğundan emindir. Bu durum Grup Yönetimi, tarafından yakından takip edilmektedir ve gelecekteki piyasa faaliyetlerinin düzeltme yapılmasını gerektirdiği durumlarda söz konusu düzeltmeleri yapacaktır. 30 Haziran 2020 itibari ile yönetim tarafından değer düşüklüğüne uğradığı tespit edilen net defter değeri 47.391.602 TL tutarındaki geliştirme maliyeti ve lisans ve hakları maddi olmayan duran varlıklardan çıkarılmıştır. (30 Haziran 2019: 28.101.946 TL) (Not 14).

İşletme birleşmesi yoluyla elde edilen maddi olmayan duran varlıklar

Bağlı ortaklıkların alımı, satın alım yöntemi kullanılarak muhasebeleştirilir. İşletme birleşmesinin maliyeti, birleşme tarihinde verilen varlıkların, oluşan veya üstlenilen yükümlülüklerin ve bağlı ortaklığın kontrolünü elde etmek için çıkarılan özkaynak araçlarının gerçeğe uygun değerlerinin ve işletme birleşmesine doğrudan atfedilebilen diğer maliyetlerin toplamı olarak hesaplanır. Değerleme, satın alma fiyatının TFRS 3 "Şirket Birleşmeleri" ve TMS 38 "Maddi Olmayan Duran Varlıklar"'a uygun olarak çeşitli varlık gruplarına dağıtılmasına temel sağlamak için yapılır. TFRS 3 ve TMS 38'e göre gerçeğe uygun değer "Karşılıklı pazarlık ortamında, bilgili ve istekli gruplar arasında bir varlığın el değiştirmesi ya da bir borcun ödenmesi durumunda ortaya çıkması gereken tutardır". Maddi olmayan duran varlıkların gerçeğe uygun değerinin belirlenmesinde geleneksel üç yöntem göz önünde bulundurulmuştur: Maliyet yöntemi, piyasa yöntemi ve gelir yöntemi. Maliyet yöntemi; Grup'un, müşteri ilişkileri ve finansal raporlama sebebiyle ayrı bir maddi duran varlık olarak tanımlanmayan toplam iş gücü değerini ölçerken kullanılmıştır. Gelir yöntemi, satın alınmış ürün lisans haklarının değerini belirlerken kullanılmıştır.

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

ab. Önemli muhasebe kararları ve kesin olmayan muhasebe tahminlerinin dayanakları (devamı)

Ertelenmiş vergi varlıkları

Grup, vergiye esas yasal finansal tabloları ile TFRS'ye göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığını ve yükümlülüğünü muhasebeleştirmektedir. Grup'un bağlı ortaklıklarının gelecekte oluşacak karlarından indirilebilecek kullanılmamış mali zararları ve diğer indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları bulunmaktadır. Ertelenmiş vergi varlıklarının kısmen ya da tamamen geri kazanılabilir tutarı mevcut koşullar altında tahmin edilmiştir. Değerlendirme sırasında, gelecekteki kar projeksiyonları, cari dönemlerde oluşan zararlar, kullanılmamış zararların ve diğer vergi varlıklarının son kullanılabileceği tarihler ve gerektiğinde kullanılabilecek vergi planlama stratejileri göz önünde bulundurulmuştur. Elde edilen veriler ışığında, Grup'un gelecekte elde edilecek vergiye tabi kar ertelenmiş vergi varlıklarının tamamını karşılamaya yetmiyorsa, ertelenmiş vergi varlığının tamamı veya bir kısmına karşılık ayrılır. Grup, 30 Haziran 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla, yapılan değerlendirmeler sonucu, ertelenmiş vergi varlıklarını gelecekte vergiye tabi kar beklentisi olduğu için kayıtlarına almıştır.

Şerefiye değer düşüklüğü

Şerefiye değer düşüklüğü olup olmadığına karar verilirken, şerefiyenin dağıtılacağı nakit yaratan birimlerin "NYB" tahmini değeri gereklidir. Kullanım değeri hesaplaması için, Grup'un öngördüğü, nakit yaratan birimlerinden doğacak nakit akımlarına ve bu nakit akışlarının bugünkü değerini hesaplamak için de; uygun iskonto oranına ihtiyaç duyulur. Kullanımdaki değer hesaplanırken; nakit yaratan birimlerin geri kazanılabilir tutarı belirlenir. Kullanım değeri hesaplamasındaki temel varsayımlar; iskonto oranları, büyüme oranları, beklenen satış fiyatları değişimleri ve döneme ait direkt maliyetlerdir.

Grup, paranın zaman değerinin mevcut piyasa değerlendirmelerini yansıtan vergi öncesi oranları ve şirketin nakit yaratan birimlerine özgü riskleri göz önünde bulundurarak, tahmini iskonto oranı belirlemektedir. Büyüme oranları, sanayi büyüme tahminlerine dayanmaktadır. Satış fiyatları ve direkt maliyetteki değişimlerse, geçmiş uygulamalara (deneyimlere) ve gelecekte olması öngörülen pazar değişimlerine dayanmaktadır.

31 Aralık 2019 itibarıyla, nakit yaratan birimlerin geri kazanılabilir tutarları, yönetim tarafından onaylanmış, beş yıllık periyodu kapsayan finansal bütçeleri baz alarak öngörülen nakit akışlarına ve yıllık %21,7 iskonto oranına dayanarak hesaplanmıştır. Beş yıllık dönemden sonraki dönemlere ait nakit akışları, 2024-2028 yılları arasındaki Türkiye enflasyon tahmini olan %7,7 oranıyla devam ettirilmesiyle elde edilmiştir. Değer düşüklüğüne ilişkin çalışmalar yıllık olarak ve aynı dönemde yapılmaktadır.

Değer düşüklüğü olarak belirlenen tutarın dağılımı yapılırken, Grup "Nakit yaratan birimlerinin gerçeğe uygun değeri - satışa kadar katlanılan maliyetlerinin toplamı" ve "kullanım değeri"'nden yüksek tutarda olanını göz önünde bulundurmuştur. "Gerçeğe uygun değeri - satışa kadar katlanılan maliyetler toplamı" tutarı, Grup Yönetimi, işlem yöntemi ve NYB'nin halka arz edilmiş hisselerini içeren pazar yaklaşımı kullanılarak belirlenmiştir. "Gerçeğe uygun değeri - satışa kadar katlanılan maliyetler toplamı" tutarı, yönetim tarafından onaylanmış, nakit akım projeksiyonları baz alınarak hesaplanan kullanım değerini de barındırmaktadır. Nakit yaratan birimlerin gerçeğe uygun değerini belirlemek için ağırlıklandırma faktörü kullanılmıştır.

Şerefiye değer düşüklüğü yıllık test edilmektedir. 30 Haziran 2020 itibarıyla göstergeler incelendiği ve değer düşüklüğüne rastlanmadığı için ekli konsolide finansal tablolarda herhangi bir şerefiye değer düşüklüğü bulunmamaktadır.

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.3 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

ab. Önemli muhasebe kararları ve kesin olmayan muhasebe tahminlerinin dayanakları (devamı)

Net gerçekleşebilir değer

Stoklar, net gerçekleşebilir değer ve maliyet bedelinden düşük olanı ile değerlenir. Stoklara dahil edilen maliyeti oluşturan unsurlar malzeme, işçilik ve genel üretim giderleridir. Maliyet, standart maliyetlerle oluşmakta ve her raporlama döneminin sonunda standart maliyetler fiili maliyetler ile karşılaştırılarak güncellenmektedir. Net gerçekleşebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde oluşan tahmini satış fiyatından tahmini tamamlanma maliyeti ve satışı gerçekleştirmek için gerekli tahmini satış maliyeti toplamının indirilmesiyle elde edilen tutardır.

Stokların net gerçekleşebilir değeri maliyetinin altına düştüğünde, stoklar net gerçekleşebilir değerine indirgenir ve değer düşüklüğünün oluştuğu yılda gelir tablosuna gider olarak yansıtılır. Grup Yönetiminin tahminlerine dayanan hesaplamalara göre stokların net gerçekleşebilir değeri maliyetinin altına düştüğü için stokların bir kısmına karşılık ayrılarak net gerçekleşebilir değerine indirgenmiştir.

Dava karşılıkları

Dava karşılıkları ayrılırken, ilgili davaların kaybedilme olasılığı ve kaybedildiği taktirde katlanılacak olan sonuçlar Grup hukuk müşavirlerinin görüşleri doğrultusunda değerlendirilmekte ve Grup Yönetimi elindeki verileri kullanarak en iyi tahminlerini yapıp gerekli gördüğü karşılığa ilişkin açıklamalar Not 17'de yer almaktadır.

Şüpheli alacak karşılığı

Şüpheli alacak karşılıkları, Grup yönetiminin bilanço tarihi itibarıyla varolan ancak cari ekonomik koşullar çerçevesinde tahsil edilememe riski olan alacaklara ait gelecekteki zararları karşılayacağına inandığı tutarları yansıtmaktadır. Alacakların değer düşüklüğüne uğrayıp uğramadığı değerlendirilirken borçluların geçmiş performansları, piyasadaki kredibiliteleri ve bilanço tarihinden finansal tabloların onaylanma tarihine kadar olan performansları ile yeniden görüşülen koşullar da dikkate alınmaktadır. İlgili bilanço tarihi itibarıyla şüpheli alacak karşılıkları Not 7'de yansıtılmıştır.

3. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA

30 Haziran 2020 tarihi itibari ile iş bölümleri beşeri ilaç üretim ve satışı, veteriner ve tarım ilâçları üretim ve satışı ve diğerdir. Diğer iş bölümündeki faaliyetler kolonya ürünleri ve diğer satışlardan oluşmaktadır.

30 Haziran 2020	**Beşeri ilaç**	**Veteriner ve tarım ilaçları**	**Diğer**	**Toplam**
Satış gelirleri	796.893.599	61.962.383	29.752.878	888.608.860
Satışların maliyeti	(353.085.769)	(40.820.458)	(20.239.471)	(414.145.698)
Faaliyet giderleri	(183.676.000)	(5.861.768)	(126.271)	(189.664.039)
Bölüm sonuçları	260.131.830	15.280.157	9.387.136	284.799.123
Esas faaliyetlerden diğer gelirler				69.243.328
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)				(14.041.466)
Yatırım faaliyetlerinden gelirler				2.088.844
Yatırım faaliyetlerinden giderler(-)				-
Finansman giderleri(-)				(58.977.314)
Vergi geliri				2.078.063
Net dönem karı				**285.190.578**

2020 yılında, Grup ürünlerinin dağıtımı ağırlıklı olarak Türkiye'deki en büyük iki ecza deposu tarafından yapılmaktadır. Bu ecza depolarına yapılan satışların toplam satışlar içerisindeki payı, %26 ve %37'dir (30 Haziran 2019: %26 ve %39). 30 Haziran 2020 itibarıyla, bu iki ecza deposundan alacaklar toplam alacakların %17 ve %24'ünü oluşturmaktadır (31 Aralık 2019: %26 ve %24).

Grup yönetimi bölümlere göre raporlamada faaliyet karı üzerinde durmaktadır, bu nedenle Grup diğer giderleri bölümler bazında dağıtmamaktadır.

3. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (devamı)

30 Haziran 2019	**Beşeri ilaç**	**Veteriner ve tarım ilaçları**	**Diğer**	**Toplam**
Satış gelirleri	626.539.543	49.084.231	4.268.614	679.892.388
Satışların maliyeti	(282.501.051)	(32.895.886)	(2.467.188)	(317.864.125)
Faaliyet giderleri	(158.763.605)	(5.099.078)	(776.976)	(164.639.659)
Bölüm sonuçları	185.274.887	11.089.267	1.024.450	197.388.604
Esas faaliyetlerden diğer gelirler				23.697.574
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)				(15.480.802)
Yatırım faaliyetlerinden gelirler				-
Yatırım Faaliyetlerinden giderler(-)				-
Finansman giderleri(-)				(72.704.213)
Vergi geliri				4.504.221
Net dönem karı				**137.405.384**

4. NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

	30 Haziran 2020	31 Aralık 2019
Kasa	113.930	63.141
Bankadaki nakit	474.463.043	276.784.898
Vadesiz mevduatlar	*11.722.343*	*7.527.645*
Vadesi üç aydan kısa vadeli mevduatlar	*462.740.700*	*269.257.253*
Nakit akış tablosundaki nakit ve nakit benzerleri	474.576.973	276.848.039
Faiz geliri tahakkuku	146.807	197.710
	474.723.780	277.045.749

30 Haziran 2020 itibari ile Grup'un vadeli mevduatları AVRO, ABD Doları ve Türk Lirası cinsindendir. AVRO ortalama faiz oranı %0,66, ABD Doları ortalama faiz oranı %1,40 ve Türk Lirası ortalama faiz oranı %8,09'dur (31 Aralık 2019 itibarıyla Grup'un vadeli mevduatları AVRO, ABD Doları ve Türk Lirası cinsindendir. AVRO ortalama faiz oranı %0,70, ABD Doları ortalama faiz oranı %1,97 ve Türk Lirası ortalama faiz oranı %10'dur). Grup finansal yatırımlarını kısa vadeli yapmaktadır ve tüm dönemler için açılan vadeli mevduatların vadeleri ilgili dönemi takip eden ilk ayda kapanmaktadır.

Grup'un 30 Haziran 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihlerinde bloke mevduatı bulunmamaktadır.

5. FİNANSAL BORÇLAR

	30 Haziran 2020	31 Aralık 2019
Kısa vadeli banka kredileri	363.007.020	232.197.986
Uzun vadeli kredilerin kısa vadeli anapara taksitleri	141.091.391	124.548.366
Uzun vadeli kiralama işlemlerinden borçların kısa vadeli kısımları	13.329.695	11.133.943
Çıkarılmış tahvillerin kısa vadeli kısmı (*)	65.274.218	79.027.094
Toplam kısa vadeli finansal borçlar	582.702.324	446.907.389
Uzun vadeli kredilerin uzun vadeli kısmı	242.757.974	268.221.721
Uzun vadeli kiralama işlemlerinden borçlar	27.170.450	19.601.225
Çıkarılmış tahviller (*)	129.679.319	64.890.265
Toplam uzun vadeli finansal borçlar	399.607.743	352.713.211
Toplam finansal borçlar	982.310.067	799.620.600

(*) Grup tarafından nitelikli yatırımcılara satılmak suretiyle 7 Mayıs 2018 tarihinde, 2 yıl vadeli , 3 ayda bir değişken faizli kupon ödemeli, 65.000.000 TL tutarında ve 4 Mayıs 2020 tarihinde, 2 yıl vadeli , 3 ayda bir değişken faizli kupon ödemeli, 130.000.000 TL tutarında 2 adet tahvil ihraç edilmiştir. Tahvillerin faizi, piyasadaki "Gösterge Devlet İç Borçlanma Senedinin" yıllık bileşik faiz oranına, 65.00.000 TL tutarındaki tahvil için 350 ve 130.000.000 TL tutarındaki tahvil için 325 baz puan ek getiri ilave edilmek suretiyle bulunmaktadır. İhraç tarihi itibarıyla tahvillerin basit faizi sırasıyla %17,31 ve %10,85 ve; bileşik faizi ise %18,47 ve %11,30'dur.

Finansal borçların geri ödeme vadeleri aşağıdaki gibidir:

	30 Haziran 2020	31 Aralık 2019
1 yıl içerisinde ödenecek	582.702.324	446.907.389
1 - 2 yıl içerisinde ödenecek	264.246.702	190.400.781
2 - 3 yıl içerisinde ödenecek	46.946.262	66.109.002
3 - 4 yıl içerisinde ödenecek	26.096.179	26.547.025
4 - 5 yıl içerisinde ödenecek	62.318.600	69.656.403
	982.310.067	799.620.600

5. FİNANSAL BORÇLAR (devamı)

i) Banka kredileri

Kısa vadeli banka kredileri aşağıdakilerden oluşmaktadır:

Döviz Cinsi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	Anapara	30 Haziran 2020
TL	%9,1	351.671.809	351.671.809
AVRO	%0,8	500.000	3.854.100
Faiz tahakkuku			7.481.111
			363.007.020

Döviz Cinsi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	Anapara	31 Aralık 2019
TL	%11,8	209.089.160	209.089.160
AVRO	%0,7	2.500.000	16.626.500
Faiz tahakkuku			6.482.326
			232.197.986

Grup'un 347.040.000 TL tutarında ortalama faiz oranı yıllık %9,09 olan kısa vadeli TL kredisi ile 500.000 Avro tutarında ortalama faiz oranı yıllık %0,75 olan kısa vadeli Avro kredisi bulunmaktadır (2019: 204.287.579 TL ve 2.500.000 Avro). Ayrıca 4.631.809 TL tutarında sıfır faizli kredi kullanılmıştır. (2019: 4.801.581 TL). Kredinin faiz ve anapara ödemesi vadesi geldiğinde gerçekleşmektedir.

Kısa vadeli banka kredileri çeşitli bankalardan kullanılan spot ve rotatif kredileri içerir. 30 Haziran 2020 ve 31 Aralık 2019 itibarıyla toplam kredi limitleri sırasıyla 2.110.275.529 TL ve 1.856.861.222 TL'dir. Anapara ve faiz vadesinde ödenir. Vade süresince anapara ve faizlerin geri ödenmemesi gibi bir sözleşme ihlalinin olmaması durumunda sözleşmelerin son bir geçerlilik tarihi yoktur.

Uzun vadeli banka kredilerinin kısa vadeli anapara taksitleri aşağıdakilerden oluşmaktadır.

Döviz Cinsi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	Anapara	30 Haziran 2020
TL	%12,8	125.033.665	125.033.665
AVRO	%2,4	1.023.714	7.890.992
Faiz tahakkuku			8.166.734
			141.091.391

Döviz Cinsi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	Anapara	31 Aralık 2019
TL	%13,3	108.910.027	108.910.027
AVRO	%2,4	1.023.714	6.808.312
Faiz tahakkuku			8.830.027
			124.548.366

5. FİNANSAL BORÇLAR (devamı)

i) Banka kredileri (devamı)

Uzun vadeli banka kredileri aşağıdakilerden oluşmaktadır:

Döviz Cinsi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	Anapara	30 Haziran 2020
TL	%13,2	241.229.548	241.229.548
AVRO	%2,5	198.286	1.528.426
			242.757.974

Döviz Cinsi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	Anapara	31 Aralık 2019
TL	%13,6	263.498.845	263.498.845
AVRO	%2,5	710.143	4.722.876
			268.221.721

Grup, 30 Haziran 2020 itibarıyla, kullanmış olduğu krediler için satışlarına karşılık almış olduğu toplam 201.857.563 TL tutarındaki çeki teminata vermiştir (31 Aralık 2019: 127.712.988 TL). Krediler ayrıca; Grup'un sahip olduğu merkez binası ile Kocaeli Kartepe ve Tekirdağ Çerkezköy'de bulunan fabrika binaları ve diğer binalarından ve Çerkezköy'de bulunan arsalarından oluşan taşınmazları üzerinde bulunan, sırasıyla 55.000.000 TL, 20.000.000 TL, 35.000.000 TL, 34.000.000 TL, 8.400.000 TL, 16.200.000 TL ve 12.900.000 TL tutarındaki ipotekler ile güvence altına alınmıştır. (Not 18).

Kredi hareket tablosu:

	2020	2019
Dönem başı - 1 Ocak	624.968.073	571.765.691
Alınan yeni finansal borçlar	792.988.135	634.728.981
Anapara ödemeleri	(673.958.968)	(632.439.132)
Kur farkları değişimi	2.523.653	2.804.861
Faiz tahakkukları değişimi	335.492	3.888.701
Dönem sonu - 30 Haziran	**746.856.385**	**580.749.102**

5.FİNANSAL BORÇLAR (devamı)

ii) Kiralama işlemlerinden borçlar (devamı)

Uzun vadeli kiralama İşlemlerinden borçların kısa vadeli anapara taksitleri aşağıdakilerden oluşmaktadır:

Döviz Cinsi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	Anapara	30 Haziran 2020
TL	%18,4	11.349.402	11.349.402
Faiz tahakkuku			1.980.293
			13.329.695

Döviz Cinsi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	Anapara	31 Aralık 2019
TL	%21,7	7.864.012	7.864.012
Faiz tahakkuku			3.269.931
			11.133.943

Uzun vadeli kiralama işlemlerinden borçlar aşağıdakilerden oluşmaktadır:

Döviz Cinsi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	Anapara	30 Haziran 2020
TL	%18,4	27.170.450	27.170.450
			27.170.450

Döviz Cinsi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	Anapara	31 Aralık 2019
TL	%21,7	19.601.225	19.601.225
			19.601.225

Kiralama hareket tablosu:

	2020	2019
Dönem başı - 1 Ocak	30.735.168	-
Alınan yeni finansal borçlar	15.063.716	26.062.705
Anapara ödemeleri	(7.279.031)	(19.398.285)
Faiz tahakkukları değişimi	1.980.292	8.313.285
Dönem sonu - 30 Haziran	**40.500.145**	**14.977.705**

5.FİNANSAL BORÇLAR (devamı)

iii) İhraç edilmiş borçlanma araçları (devamı)

Uzun vadeli ihraç edilmiş borçlanma araçlarının kısa vadeli anapara taksitleri aşağıdakilerden oluşmaktadır:

Döviz Cinsi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	Anapara	30 Haziran 2020
TL	%19,3	65.000.000	65.000.000
Faiz tahakkuku			(1.696.949)
			63.303.051

Döviz Cinsi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	Anapara	31 Aralık 2019
TL	%21,7	80.000.000	80.000.000
Faiz tahakkuku			487.226
			80.487.226

Uzun vadeli ihraç edilmiş borçlanma araçları aşağıdakilerden oluşmaktadır:

Döviz Cinsi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	Anapara	30 Haziran 2020
TL	%11,6	130.000.000	130.000.000
Faiz tahakkuku			1.650.486
			131.650.486

Döviz Cinsi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	Anapara	31 Aralık 2019
TL	%20,2	65.000.000	65.000.000
ABD Doları			(1.569.867)
			63.430.133

Tahvil hareket tablosu:

	2020	2019
Dönem başı - 1 Ocak	143.917.359	155.811.844
Alınan yeni finansal borçlar	130.000.000	-
Anapara ödemeleri	(80.000.000)	-
Faiz tahakkukları değişimi	1.036.178	(5.884.532)
Dönem sonu - 30 Haziran	**194.953.537**	**149.927.312**

6. İLİŞKİLİ TARAFLARLA İLGİLİ BAKİYELER VE İŞLEMLER

	30 Haziran 2020							
	Alacaklar				Borçlar			
	Kısa vadeli		Uzun vadeli		Kısa vadeli		Uzun vadeli	
İlişkili taraflarla olan bakiyeler	Ticari	Ticari olmayan	Ticari	Ticari olmayan	Ticari	Ticari olmayan	Ticari	Ticari olmayan
Ortaklar								
East Pharma S.A.R.L.	-	-	-	-	8.302.867	-	-	-
Bağlı ortaklıklar								
Devatis GmbH	11.902.786	-	-	-	1.573.217	-	-	-
Devatis AG	6.772.071	-	-	-	-	-	-	-
Ana ortak tarafından yönetilen diğer şirketler								
Saba İlaç Sanayi ve Ticaret A.Ş.	12.673.696	-	-	-	-	-	-	-
	31.348.553	-	-	-	9.876.084	-	-	-

	1 Ocak - 30 Haziran 2020							
İlişkili taraflarla olan işlemler	Stok alımları	Mal / Hizmet satışları	Faiz gelirleri	Faiz giderleri	Kira geliri	İsim hakkı gideri (*)	Diğer gelirler (**)	Diğer giderler
Ortaklar								
East Pharma S.A.R.L.	9.016.590	-	-	-	-	21.759.142	-	-
Bağlı ortaklıklar								
Devatis Ltd.	-	319.223	-	-	-	-	-	-
Devatis GmbH	-	14.423.312	-	-	-	-	-	2.377.262
Devatis AG	-	298.565	-	-	-	-	-	270.100
Ana ortak tarafından yönetilen diğer şirketler								
Saba İlaç Sanayi ve Ticaret A.Ş.	857.418	18.598.465	61.931	27.234	405.005	-	222.062	87.866
	9.874.008	33.639.565	61.931	27.234	405.005	21.759.142	222.062	2.735.228

Şirket ile Şirket'in ilişkili tarafları olan bağlı ortaklıkları arasında gerçekleşen işlemler konsolidasyon sırasında elimine edildiklerinden, bu notta açıklanmamıştır.

(*) Deva Holding A.Ş. ve ana ortağı EastPharma S.A.R.L. arasında imzalanan, Roche ürünlerinin haklarının satın alınmasına ilişkin sözleşme çerçevesinde, Grup sözleşme eklerinde belirtilen oranlar dahilinde, alt lisans alan EastPharma S.A.R.L. vasıtasıyla satın alınan ruhsat ve lisans hakları için, her bir ürünün net satış hasılatı üzerinden EastPharma S.A.R.L.'a lisans "İsim hakkı" bedeli ödemekle yükümlüdür. Söz konusu oranlar Grup ile ilişkisi olmayan ve Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş bir bağımsız denetim şirketi tarafından, 20 Nisan 2020 tarihinde yenilenen ve Ocak 2020 itibarıyla geçerli olan değerleme sonuçlarına göre elde edilmiştir. Değerleme yöntemi olarak, indirgenmiş nakit akım esas alınarak yapılan kar paylaşımı yöntemi-ekonomik yaklaşım kullanılmıştır.

(**) Diğer gelirler, Grup'un ilişkili şirketi Saba İlaç'ın ürünlerinin satışından elde edilen komisyon gelirlerinden oluşmaktadır.

6. İLİŞKİLİ TARAFLARLA İLGİLİ BAKİYELER VE İŞLEMLER (devamı)

	31 Aralık 2019							
	Alacaklar				Borçlar			
	Kısa vadeli		Uzun vadeli		Kısa vadeli		Uzun vadeli	
İlişkili taraflarla olan bakiyeler	Ticari	Ticari olmayan	Ticari	Ticari olmayan	Ticari	Ticari olmayan	Ticari	Ticari olmayan
Ortaklar								
East Pharma S.A.R.L.	-	-	-	-	11.131.929	-	-	-
Bağlı ortaklıklar								
Devatis GmbH	5.613.800	-	-	-	881.689	-	-	-
Devatis AG	5.459.026	-	-	-	-	-	-	-
Ana ortak tarafından yönetilen diğer şirketler								
Saba İlaç Sanayi ve Ticaret A.Ş.	7.966.349	-	-	-	-	-	-	-
	19.039.175	-	-	-	12.013.618	-	-	-

	1 Ocak - 30 Haziran 2019							
İlişkili taraflarla olan işlemler	Stok alımları	Mal / Hizmet satışları	Faiz gelirleri	Faiz giderleri	Kira geliri	İsim hakkı gideri (*)	Diğer gelirler (**)	Diğer giderler
Ortaklar								
East Pharma S.A.R.L.	3.783.160	-	-	-	-	17.106.379	-	-
Bağlı ortaklıklar								
Devatis GmbH	-	2.475.637	-	-	-	-	-	2.012.757
Devatis AG	-	4.612.523	-	-	-	-	-	-
Ana ortak tarafından yönetilen diğer şirketler								
Saba İlaç Sanayi ve Ticaret A.Ş.	673.490	10.757.868	520.836	-	355.740	-	312.476	-
	4.456.650	17.846.028	520.836	-	355.740	17.106.379	312.476	2.012.757

Şirket ile Şirket'in ilişkili tarafları olan bağlı ortaklıkları arasında gerçekleşen işlemler konsolidasyon sırasında elimine edildiklerinden, bu notta açıklanmamıştır.

(*) Deva Holding A.Ş. ve ana ortağı EastPharma S.A.R.L. arasında imzalanan, Roche ürünlerinin haklarının satın alınmasına ilişkin sözleşme çerçevesinde, Grup sözleşme eklerinde belirtilen oranlar dahilinde, alt lisans alan EastPharma S.A.R.L. vasıtasıyla satın alınan ruhsat ve lisans hakları için, her bir ürünün net satış hasılatı üzerinden EastPharma S.A.R.L.'a lisans "İsim hakkı" bedeli ödemekle yükümlüdür. Söz konusu oranlar Grup ile ilişkisi olmayan ve Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş bir bağımsız denetim şirketi tarafından, 22 Mart 2019 tarihinde yenilenen ve Ocak 2019 itibarıyla geçerli olan değerleme sonuçlarına göre elde edilmiştir. Değerleme yöntemi olarak, indirgenmiş nakit akım esas alınarak yapılan kar paylaşımı yöntemi-ekonomik yaklaşım kullanılmıştır.

(**) Diğer gelirler, Grup'un ilişkili şirketi Saba İlaç'ın ürünlerinin satışından elde edilen komisyon gelirlerinden oluşmaktadır.

6. İLİŞKİLİ TARAFLARLA İLGİLİ BAKİYELER VE İŞLEMLER (devamı)

Direktörler ve üzeri üst düzey yöneticilere 30 Haziran 2020 ve 30 Haziran 2019 tarihinde sona eren dönemlere ilişkin ödenen ücretleri, primleri, kıdem tazminatları ve ücret benzeri menfaatleri içeren tutar aşağıdaki gibidir:

Üst yönetime sağlanan menfaatler	1 Ocak-30 Haziran 2020	1 Ocak-30 Haziran 2019
Ücretler ve diğer kısa vadeli faydalar	25.152.786	19.156.997
Diğer uzun vadeli faydalar	495.026	389.554
	25.647.812	19.546.551

7. TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR

Ticari alacaklar

Kısa vadeli ticari alacaklar	30 Haziran 2020	31 Aralık 2019
Ticari alacaklar	194.526.778	147.945.401
Alacak senetleri	318.158.293	310.159.017
İlişkili taraflardan ticari alacaklar (Not 6)	31.348.553	19.039.175
Diğer ticari alacaklar	22.090	18.646
Gelir tahakkukları (*)	23.535.256	11.894.049
Şüpheli ticari alacaklar karşılığı (-)	(8.927.341)	(7.185.988)
	558.663.629	481.870.300

30 Haziran 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla Grup vadesi geçmiş ticari ve diğer alacakların tahsil kabiliyeti kalmayan kısmına karşılık ayırmıştır. Geri kalan tutarın tamamı vadesi henüz gelmemiş, tahsil kabiliyeti yüksek alacaklardan oluşmaktadır. Mal satışı ile ilgili ortalama vade 100 gündür (31 Aralık 2019: 100 gün).

(*) Grup geliştirme giderleri dolayısıyla devlet teşviği almaktadır. Gelir tahakkukları bakiyesi TÜBİTAK'tan elde edilen teşvik geliri tahakkukunu içermektedir. 30 Haziran 2020 itibarıyla TUBİTAK gelir tahakkuku 17.113.796 TL'dir (31 Aralık 2019: 10.863.810 TL).

Henüz vadesi gelmemiş ve şüpheli hale gelmemiş alacaklara ilişkin alınan teminatlar aşağıdaki gibidir:

	30 Haziran 2020	31 Aralık 2019
Alınan teminat mektupları	73.962.291	56.319.943
	73.962.291	56.319.943

Grup'un ana finansal varlıkları ticari alacaklar, diğer alacaklar ve yatırımlarıdır. Grup'un kredi riski esas olarak ticari alacaklarındadır. 30 Haziran 2020 itibarıyla iki müşteri bakiyesi toplam alacakların sırasıyla %17 ve %24'ini oluşturmaktadır (31 Aralık 2019: % 26 ve % 24).

Deva Holding, ilişkili kuruluşu olan Saba İlaç'a ait ürünlerin pazarlamasını yapmaktadır, bunun yanında fason üretim, mali, idari ve Ar-Ge hizmetleri vermektedir. İlişkili taraflarla olan bakiyeler notunun içerisinde bulunan 12.673.696 TL (31 Aralık 2019: 7.966.349 TL), Grup'un bu işlemlerden kaynaklanan alacak tutarını göstermektedir (Not 6).

7. TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR (devamı)

Tahsili şüpheli duruma gelen alacaklar için karşılık ayrılmıştır. Bu karşılık, vadesi geçmiş, finansal güçlük içerisinde bulunan müşterilerin tespiti ile hesaplanmıştır.

30 Haziran 2020 ve 2019 tarihlerinde sona eren dönemlerde şüpheli alacaklar karşılığının hareketi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 30 Haziran 2020	1 Ocak- 30 Haziran 2019
1 Ocak bakiyesi	7.185.988	7.185.988
Dönem içinde ayrılan karşılıklar	1.741.353	-
30 Haziran bakiyesi	8.927.341	7.185.988

Ticari borçlar

Kısa vadeli ticari borçlar	30 Haziran 2020	31 Aralık 2019
Ticari borçlar	134.436.132	117.750.136
Borç senetleri	11.423	9.917
İlişkili taraflara ticari borçlar (Not 6) (*)	9.876.084	12.013.618
Gider tahakkukları (**)	2.866.242	1.826.928
İsim hakkı gider tahakkukları	77.238	121.740
	147.267.119	131.722.339

(*) Şirketin ana ortağı EastPharma S.A.R.L. ile Deva Holding arasında yapılan anlaşmaya göre EastPharma S.A.R.L.' ın haklarını elinde bulundurduğu ürünlerin satışından dolayı bu şirkete 30 Haziran 2020 tarihi itibarıyla ödenecek olan isim hakkı borcu 8.302.867 TL'dir (31 Aralık 2019: 6.746.458 TL). EastPharma S.A.R.L. 2008 yılında alınan 17 Roche ürününün Türkiye'deki haklarını elinde bulundurmaktadır. EastPharma S.A.R.L. ayrıca 1 adet Roche ürününün Türkiye dışında 17 ülkedeki haklarını da elinde bulundurmaktadır. Şirketin 30 Haziran 2020 tarihi itibarıyla EastPharma S.A.R.L. aracılığıyla F. Hoffman – La Roche Ltd'den hammadde alımına ilişkin EastPharma S.A.R.L'a borcu yoktur. (31 Aralık 2019: 4.385.471). Şirketin bağlı ortağı olan Devatis GMBH ürünlere ve ruhsatlara özel giderlerini Deva Holding'e fatura etmektedir. Bu giderlere ilişkin borç tutarı 30 Haziran 2020 tarihi itibarıyla 1.573.217 TL'dir. (31 Aralık 2019: 881.689 TL.)

(**) 30 Haziran 2020 itibari ile gider tahakkukları 1.944.656 TL tutarındaki ciro prim karşılıklarını içermektedir (31 Aralık 2019: 1.231.643 TL).

Borç senetleri Grup'un satıcılarına verdiği vadeleri bir yıldan az olan ileri tarihli çeklerden oluşmaktadır. Grup'un 30 Haziran 2020 ve 31 Aralık 2019 itibarıyla uzun vadeli ticari borçları bulunmamaktadır

8. DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR

Diğer kısa vadeli alacaklar	30 Haziran 2020	31 Aralık 2019
Diğer çeşitli alacaklar	1.312.962	555.404
Personelden alacaklar	635.424	142.795
Şüpheli diğer alacaklar karş. (-)	(48.906)	(48.906)
Verilen depozito ve teminatlar	118.864	66.220
	2.018.344	715.513

30 Haziran 2020 ve 2019 tarihlerinde sona eren dönemlerde şüpheli diğer alacaklar karşılığının hareketi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak-30 Haziran 2020	1 Ocak-30 Haziran 2019
1 Ocak bakiyesi	48.906	48.906
30 Haziran bakiyesi	48.906	48.906

Diğer kısa vadeli borçlar	30 Haziran 2020	31 Aralık 2019
Alınan depozito ve teminatlar	342.910	297.810
Diğer çeşitli borçlar	8.938.119	4.197.209
	9.281.029	4.495.019

9. STOKLAR

	30 Haziran 2020	31 Aralık 2019
İlk madde ve malzeme	332.553.617	254.932.581
Yarı mamüller	29.826.336	38.590.804
Mamüller	210.729.816	160.784.270
Stok değer düşüklüğü karşılığı (-)	(39.046.146)	(23.544.774)
	534.063.623	430.762.881

30 Haziran 2020 itibarıyla sigortalanmış stok tutarı 425.000.000 TL'dir (31 Aralık 2019: 425.000.000 TL).

Stok değer düşüklüğü karşılığı satılan malın maliyetinde giderleştirilmiş olup karşılığın stok kalemi bazında dağılımı aşağıdaki gibidir:

	30 Haziran 2020	31 Aralık 2019
İlk madde ve malzeme	23.004.226	15.237.242
Yarı mamüller	551.957	365.620
Mamüller	15.489.963	7.941.912
	39.046.146	23.544.774

Stok değer düşüklüğü karşılığındaki hareketler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak-30 Haziran 2020	1 Ocak-30 Haziran 2019
1 Ocak bakiyesi	23.544.774	9.593.627
Dönem içinde ayrılan karşılık	20.460.321	7.231.322
Dönem içinde gerçekleşen karşılıklar	(4.958.949)	(5.649.388)
30 Haziran bakiyesi	39.046.146	11.175.561

10. PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER

Kısa Vadeli Peşin Ödenmiş Giderler	30 Haziran 2020	31 Aralık 2019
Stok alımı için verilen sipariş avansları	15.939.876	37.595.360
Gelecek aylara ait giderler	6.506.749	8.310.302
İş avansları	3.726.282	369.301
	26.172.907	46.274.963

Uzun Vadeli Peşin Ödenmiş Giderler	30 Haziran 2020	31 Aralık 2019
Sabit kıymet alımı için verilen avanslar	82.526.245	31.677.445
Gelecek yıllara ait giderler	2.822.686	2.457.624
	85.348.931	34.135.069

Kısa Vadeli Ertelenmiş Gelirler	30 Haziran 2020	31 Aralık 2019
Alınan sipariş avansları	1.788.707	1.621.967
Gelecek aylara ait gelirler	985.091	1.411.155
	2.773.798	3.033.122

Uzun Vadeli Ertelenmiş Gelirler	30 Haziran 2020	31 Aralık 2019
Gelecek yıllara ait gelirler	282.947	247.067
	282.947	247.067

11. CARİ DÖNEM VERGİSİYLE İLGİLİ VARLIKLAR VE BORÇLAR

Cari Dönem Vergisiyle İlgili Kısa Vadeli Varlıklar	30 Haziran 2020	31 Aralık 2019
Peşin ödenen banka stopajı	249.868	118.360
	249.868	118.360

12. MADDİ DURAN VARLIKLAR

	Arazi ve arsalar	Yer altı ve yerüstü düzenleri	Binalar	Tesis makine ve cihazlar	Taşıtlar	Demirbaşlar	Özel maliyetler	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
Maliyet Değeri									
1 Ocak 2020 itibarıyla açılış bakiyesi	28.270.583	2.367.912	192.502.572	547.460.155	2.559.336	37.801.253	272.848	17.675.118	828.909.777
Alımlar	-	-	-	-	653.218	1.488.888	-	34.639.833	36.781.939
Çıkışlar	-	-	-	(100.706)	-	-	-	-	(100.706)
Yapılmakta olan yatırımlardan transferler	-	21.000	2.464.024	12.893.750	-	-	-	(15.378.774)	-
30 Haziran 2020 itibarıyla kapanış bakiyesi	28.270.583	2.388.912	194.966.596	560.253.199	3.212.554	39.290.141	272.848	36.936.177	865.591.010
Birikmiş Amortismanlar									
1 Ocak 2020 itibarıyla açılış bakiyesi	-	(639.990)	(41.035.774)	(257.024.607)	(1.462.406)	(25.329.903)	(233.603)	-	(325.726.283)
Sınıflamalar (*)	-	-	-	(2.092.089)	-	-	-	-	(2.092.089)
Dönem gideri	-	(70.380)	(2.284.454)	(14.006.600)	(195.238)	(1.562.442)	(2.300)	-	(18.121.414)
Değer düşüklüğü karşılığı	-	-	-	(1.283.919)	-	-	-	-	(1.283.919)
Çıkışlar	-	-	-	5.875	-	-	-	-	5.875
30 Haziran 2020 itibarıyla kapanış bakiyesi	-	(710.370)	(43.320.228)	(274.401.340)	(1.657.644)	(26.892.345)	(235.903)	-	(347.217.830)
30 Haziran 2020 itibarıyla net defter değeri	28.270.583	1.678.542	151.646.368	285.851.859	1.554.910	12.397.796	36.945	36.936.177	518.373.180

(*) Makine ve techizatlara ilişkin dönem amortisman artışının 2.092.089 TL tutarındaki kısmı Araştırma-Geliştirme departmanında kullanılan ve Grup'un ilaç lisans üretimiyle doğrudan ilişkilendirilebilen geliştirme faaliyetleriyle ilgilidir. Söz konusu tutar TMS 16 ve TMS 38 kapsamında aktifleştirilmiş olup, maddi olmayan duran varlıkların maliyet bedeline sınıflanmıştır (Not 14).

30 Haziran 2020 itibarıyla sigortalanan maddi duran varlık tutarı 1.297.983.000 TL'dir. (31 Aralık 2019: 1.297.983.000 TL).

Krediler, Grup'un sahip olduğu merkez binası ile Kocaeli Kartepe ve Tekirdağ Çerkezköy'de bulunan fabrika binaları ve diğer binalarından ve Çerkezköy'de bulunan arsalarından oluşan taşınmazları üzerinde bulunan, sırasıyla 55.000.000 TL, 20.000.000 TL, 35.000.000 TL, 34.000.000 TL, 8.400.000 TL, 16.200.000 TL ve 12.900.000 TL tutarındaki ipotekler ile güvence altına alınmıştır (Not 18).

12. MADDİ DURAN VARLIKLAR (devamı)

	Arazi ve arsalar	Yer altı ve yerüstü düzenleri	Binalar	Tesis makine ve cihazlar	Taşıtlar	Demirbaşlar	Özel maliyetler	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
Maliyet Değeri									
1 Ocak 2019 itibarıyla açılış bakiyesi	28.270.583	2.342.912	181.800.001	411.531.356	1.910.382	34.938.935	272.848	31.736.617	692.803.634
Alımlar	-	-	-	-	143.346	1.456.606	-	77.074.171	78.674.123
Çıkışlar	-	-	-	-	-	(2.843)	-	-	(2.843)
Yapılmakta olan yatırımlardan transfer	-	-	2.126.860	37.895.779	-	-	-	(40.022.639)	-
30 Haziran 2019 itibarıyla kapanış bakiyesi	28.270.583	2.342.912	183.926.861	449.427.135	2.053.728	36.392.698	272.848	68.788.149	771.474.914
Birikmiş Amortismanlar									
1 Ocak 2019 itibarıyla açılış bakiyesi	-	(505.231)	(35.168.990)	(230.228.084)	(1.259.522)	(23.877.539)	(228.867)	-	(291.268.233)
Sınıflamalar (*)	-	-	-	(1.737.241)	-	-	-	-	(1.737.241)
Dönem gideri	-	(66.130)	(2.225.466)	(12.757.775)	(88.111)	(1.274.945)	(2.436)	-	(16.414.863)
Değer düşüklüğü karşılığı		-	-	(1.508.397)	-	-	-	-	(1.508.397)
Çıkışlar	-	-	-	-	-	2.843	-	-	2.843
30 Haziran 2019 itibarıyla kapanış bakiyesi	-	(571.361)	(37.394.456)	(246.231.497)	(1.347.633)	(25.149.641)	(231.303)	-	(310.925.891)
30 Haziran 2019 itibarıyla net defter değeri	28.270.583	1.771.551	146.532.405	203.195.638	706.095	11.243.057	41.545	68.788.149	460.549.023

(*) Makine ve techizatlara ilişkin dönem amortisman artışının 1.737.241 TL tutarındaki kısmı Araştırma-Geliştirme departmanında kullanılan ve Grup'un ilaç lisans üretimiyle doğrudan ilişkilendirilebilen geliştirme faaliyetleriyle ilgilidir. Söz konusu tutar TMS 16 ve TMS 38 kapsamında aktifleştirilmiş olup, maddi olmayan duran varlıkların maliyet bedeline sınıflanmıştır (Not 14).

30 Haziran 2019 itibarıyla sigortalanan maddi duran varlık tutarı 1.156.171.000 TL'dir. (31 Aralık 2018: 1.156.171.000 TL).

Krediler, Grup'un sahip olduğu merkez binası ile Kocaeli Kartepe ve Tekirdağ Çerkezköy'de bulunan fabrika binaları ve diğer binalarından ve Çerkezköy'de bulunan arsalarından oluşan taşınmazları üzerinde bulunan, sırasıyla 55.000.000 TL, 20.000.000 TL, 35.000.000 TL, 34.000.000 TL, 8.400.000 TL, 16.200.000 TL ve 12.900.000 TL tutarındaki ipotekler ile güvence altına alınmıştır (Not 18).

12. MADDİ DURAN VARLIKLAR (devamı)

Maddi duran varlıkların amortisman dönemleri, tahmin edilen ömürleri esas alınarak, aşağıda belirtilmiştir:

Yer altı yer üstü düzenleri	25-50 yıl
Binalar	25-50 yıl
Makine, tesis ve cihazlar	4-30 yıl
Taşıtlar	5 yıl
Demirbaşlar	5 yıl
Özel maliyetler	2-3 yıl

Arazi, arsalar ve yapılmakta olan yatırımlar dışında, maddi duran varlıkların maliyet tutarları, beklenen faydalı ömürlerine göre doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak amortismana tabi tutulur. Beklenen faydalı ömür, kalıntı değer ve amortisman yöntemi, tahminlerde ortaya çıkan değişikliklerin olası etkileri için her yıl gözden geçirilir ve tahminlerde bir değişiklik varsa ileriye dönük olarak muhasebeleştirilir.

13. KULLANIM HAKKI VARLIKLARI

	Taşıtlar	Makine	Toplam
Maliyet Değeri			
1 Ocak 2020 itibarıyla açılış bakiyesi	46.175.002	-	46.175.002
Muhasebe politikalarındaki değişikliğin etkisi	-	-	-
Alımlar	461.590	14.602.127	15.063.717
Sınıflamalar (*)	(6.794.053)	-	(6.794.053)
30 Haziran 2020 itibarıyla kapanış bakiyesi	39.842.539	14.602.127	54.444.666
Birikmiş Amortismanlar			
1 Ocak 2020 itibarıyla açılış bakiyesi	(18.379.964)	-	(18.379.964)
Muhasebe politikalarındaki değişikliğin etkisi	-	-	-
Sınıflamalar (*)	6.794.053	-	6.794.053
Dönem gideri (**)	(5.819.475)	-	(5.819.475)
Çıkışlar	-	-	-
30 Haziran 2020 itibarıyla kapanış bakiyesi	(17.405.386)	-	(17.405.386)
30 Haziran 2020 itibarıyla net defter değeri	22.437.153	14.602.127	37.039.280

(*)Grup, kiralama sürelerinin dolması nedeniyle kullanım hakkı olmayan varlıklarla ilgili hesap netleştirmeleri yapmıştır. Söz konusu netleştirmelerin kar/(zarar) üzerinde etkisi bulunmamaktadır.

(**) Dönem amortisman giderinin dağılımı Dipnot 22 ve Dipnot 23'de verilmiştir.

13. KULLANIM HAKKI VARLIKLARI(devamı)

	Taşıtlar	Makine	Toplam
Maliyet Değeri			
1 Ocak 2018 itibarıyla açılış bakiyesi	-	-	-
Muhasebe politikalarındaki değişikliğin etkisi	26.062.705	-	26.062.705
Alımlar	-	-	-
Sınıflamalar (*)	-	-	-
30 Haziran 2019 itibarıyla kapanış bakiyesi	26.062.705	-	26.062.705
Birikmiş Amortismanlar			
1 Ocak 2018 itibarıyla açılış bakiyesi	-	-	-
Muhasebe politikalarındaki değişikliğin etkisi	(10.459.592)	-	(10.459.592)
Sınıflamalar (*)	-	-	-
Dönem gideri (**)	-	-	-
Çıkışlar	(3.699.188)	-	(3.699.188)
30 Haziran 2019 itibarıyla kapanış bakiyesi	(14.158.780)	-	(14.158.780)
30 Haziran 2019 itibarıyla net defter değeri	11.903.925	-	11.903.925

(*)Grup, kiralama sürelerinin dolması nedeniyle kullanım hakkı olmayan varlıklarla ilgili hesap netleştirmeleri yapmıştır. Söz konusu netleştirmelerin kar/(zarar) üzerinde etkisi bulunmamaktadır.
(**) Dönem amortisman giderinin dağılımı Dipnot 22 ve Dipnot 23'de verilmiştir.

14. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

	Lisans ve Haklar	Müşteri İlişkileri	Geliştirme Maliyetleri	Toplam
Maliyet Değeri				
1 Ocak 2020 itibarıyla açılış bakiyesi	180.284.352	3.730.513	203.153.031	387.167.896
Varlıklar arası yapılan sınıflamalar (*)	-	-	2.092.089	2.092.089
Alımlar (**)	-	-	52.149.638	52.149.638
Yapılmakta olan yatırımlardan transferler	19.097.788	-	(19.097.788)	-
Çıkışlar	(19.161.290)	-	(32.437.747)	(51.599.037)
30 Haziran 2020 itibarıyla kapanış bakiyesi	180.220.850	3.730.513	205.859.223	389.810.586
Birikmiş İtfa Payları				
1 Ocak 2020 itibarıyla açılış bakiyesi	(69.725.918)	(2.145.038)	(17.920.958)	(89.791.914)
Dönem gideri	(7.348.988)	(93.262)	-	(7.442.250)
Çıkışlar	4.207.435	-	-	4.207.435
30 Haziran 2020 itibarıyla kapanış bakiyesi	(72.867.471)	(2.238.300)	(17.920.958)	(93.026.729)
30 Haziran 2020 itibarıyla net defter değeri	107.353.379	1.492.213	187.938.265	296.783.857

(*) Maddi duran varlıklar içerisinde bulunan makine ve teçhizatlara ilişkin dönem amortisman artışının 2.092.089 TL'lik kısmı Araştırma-Geliştirme departmanında kullanılan ve Grup'un ilaç lisans üretimiyle doğrudan ilişkilendirilebilen geliştirme faaliyetleriyle ilgilidir. Söz konusu tutar TMS 16 ve TMS 38 kapsamında aktifleştirilmiş olup, maddi olmayan duran varlıkların maliyet bedeline sınıflanmıştır (Not 12).

(**) Dönem içi alımlar çoğunlukla işletme içerisinde geliştirilen ve lisansları alınmış ürünlerden oluşmaktadır.

30 Haziran 2020 itibarıyla, altı aylık dönemde 676.312 TL (30 Haziran 2019: 2.235.645 TL) borçlanma maliyeti özellikli varlıklar üzerinde aktifleştirilmiştir.

14. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR (devamı)

	Lisans ve Haklar	Müşteri İlişkileri	Geliştirme Maliyetleri	Toplam
Maliyet Değeri				
1 Ocak 2019 itibarıyla açılış bakiyesi	190.738.712	3.730.513	160.885.985	355.355.210
Varlıklar arası yapılan sınıflamalar (*)	-	-	1.737.241	1.737.241
Alımlar (**)	-	-	38.533.924	38.533.924
Yapılmakta olan yatırımlardan transferler	4.924.092	-	(4.924.092)	-
Çıkışlar	(20.936.123)	-	(11.808.085)	(32.744.208)
30 Haziran 2019 itibarıyla kapanış bakiyesi	174.726.681	3.730.513	184.424.973	362.882.167
Birikmiş İtfa Payları				
1 Ocak 2019 itibarıyla açılış bakiyesi	(63.493.569)	(1.958.514)	(17.920.958)	(83.373.041)
Dönem gideri	(6.270.152)	(93.262)	-	(6.363.414)
Çıkışlar	4.642.262	-	-	4.642.262
30 Haziran 2019 itibarıyla kapanış bakiyesi	(65.121.459)	(2.051.776)	(17.920.958)	(85.094.193)
30 Haziran 2019 itibarıyla net defter değeri	109.605.222	1.678.737	166.504.015	277.787.974

(*) Maddi duran varlıklar içerisinde bulunan makine ve techizatlara ilişkin dönem amortisman artışının 1.737.241 TL'lik kısmı Araştırma-Geliştirme departmanında kullanılan ve Grup'un ilaç lisans üretimiyle doğrudan ilişkilendirilebilen geliştirme faaliyetleriyle ilgilidir. Söz konusu tutar TMS 16 ve TMS 38 kapsamında aktifleştirilmiş olup, maddi olmayan duran varlıkların maliyet bedeline sınıflanmıştır (Not 12).

(**) Dönem içi alımlar çoğunlukla işletme içerisinde geliştirilen ve lisansları alınmış ürünlerden oluşmaktadır.

30 Haziran 2019 itibarıyla, altı aylık dönemde 2.235.645 TL (30 Haziran 2018: 1.662.761 TL) borçlanma maliyeti özellikli varlıklar üzerinde aktifleştirilmiştir.

Maddi duran varlıklar, kullanım hakkı varlıkları ve maddi olmayan duran varlıkların amortisman giderleri 10.516.443 TL'si (2019: 11.042.923 TL) satılan malın maliyetine, 15.597.058 TL'si (2019: 12.219.685 TL) operasyonel giderlere ve 5.269.638 TL'si (2019: 4.723.254 TL) stoklar üzerine dahil edilmiştir.

Maddi olmayan varlıkların amortisman dönemleri, tahmin edilen faydalı ömürleri esas alınarak, aşağıda belirtilmiştir:

Lisans ve haklar	3-15 yıl
Müşteri ilişkileri	20 yıl
Geliştirme maliyetleri	15 yıl

15. ŞEREFİYE

	30 Haziran 2020	31 Aralık 2019
Şerefiye	1.782.731	1.782.731

14 Mart 2008 tarihinde, Şirket'in ana hissedarı olan Eastpharma SARL, F. Hoffman – La Roche Ltd ("Roche") ile Türkiye'de tescil olan sekiz adet Roche ürününün tüm haklarını, yükümlülüklerini ve tedariğini kapsayan "Satın Alma Sözleşmesi" imzalamıştır.

Eastpharma SARL, ayrıca 16 Mayıs 2008 tarihinde, Şirket'e Türkiye'de ek sekiz adet ürün için tescil hakkı veren Lisans ve Tedarik Anlaşması imzalamıştır. Şirket'in ana ortağı olan Eastpharma SARL tarafından imzalanan sözleşmeler kapsamında Deva, söz konusu sözleşmelere taraf olmuştur.

Satın Alma Sözleşmesinin belirli bir geçerlik süresi bulunmamaktadır. Lisans ve Tedarik Anlaşması 5 yıllık bir süreç için geçerlidir. Alım taahhüdü ve anlaşmaya konu olan ürünlerin satışından sorumlu personelin tüm hakları Şirket'in yükümlülüğündedir. Eastpharma SARL anlaşmayı 3 artı 3 yıl daha uzatma hakkını kullanmıştır.

Anlaşmalar Türkiye Rekabet Kurulu tarafından 16 Mayıs 2008 tarihinde onaylanmış ve 19 Eylül 2008 tarihinden itibaren geçerli olmuştur. Şirket'in ana hissedarı olan Eastpharma SARL, söz konusu 14 adet ürünün Türkiye' deki kullanım hakkı ve ruhsatlarını Deva Holding A.Ş.'ye devretmiştir.

Anlaşmalara konu olan hakların alım fiyatı, Şirket'in devrolan satış personelinin kıdem tazminatları ve izin karşılığı ile netleştirilerek, nakit 18.897.646 TL olarak gerçekleşmiştir. Değer düşüklüğüne ilişkin çalışmalar 30 Haziran 2020 tarihi itibarıyla yapılmış olup, değer düşüklüğü olduğuna dair bir belirtiye rastlanmamıştır (Not 2).

İşletme birleşmesi sonucu oluşan şerefiyenin tamamı "beşeri ilaç" bölümüne ait olup, 30 Haziran 2020 itibarıyla dağıtılmayan bir tutar bulunmamaktadır.

Şerefiye değer düşüklüğü testinde kullanılan varsayımlardaki değişikliklere duyarlılığı

Gelecekteki nakit akımlarının net bugünkü değeri hesaplanırken, uzun vadedeki büyüme oranı ve reeskont oranları tahminleri dikkate alınmıştır. Orijinal varsayımda, %7,7 olarak alınan uzun vadeli büyüme oranının %6,7 olarak kabul edilmesi durumunda, geri kazanılabilir değer, şerefiye dahil edilmiş nakit üreten birimin defter değerinin üzerinde kalmakta, değer düşüklüğü karşılığı gerekmemektedir. Orijinal varsayımda, %21,7 olarak alınan indirgeme oranının %22,7 olarak kabul edilmesi durumunda, geri kazanılabilir değer, şerefiye ve marka değeri dahil edilmiş nakit üreten birimin defter değerinin üzerinde kalmakta, değer düşüklüğü karşılığı gerekmemektedir.

16. DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI

	30 Haziran 2020	31 Aralık 2019
Kısa Vadeli Devlet Teşvik ve Yardımları (*)	1.668.517	1.393.247
	1.668.517	1.393.247

	30 Haziran 2020	31 Aralık 2019
Uzun Vadeli Devlet Teşvik ve Yardımları (*)	39.644.879	37.666.354
	39.644.879	37.666.354

(*) Grup geliştirme giderleri dolayısıyla devlet teşviği almaktadır. Kısa/uzun vadeli devlet teşvik ve yardımları bakiyesi TUBİTAK'tan elde edilen teşvik geliri tahakkukundan oluşmaktadır. Teşvik varlıklarla ilişkili olduğu için ertelenen gelir olarak kaydedilmektedir ve varlığın faydalı ömrü süresince gelir tablosunda giderleştirilecek itfa paylarını netleyecek şekilde gelir tablosuna aktarılacaktır.

30 Haziran 2020 tarihinde sona eren dönem içerisinde Grup, geliştirme giderlerine ilişkin 379.009 TL devlet teşviği almıştır (30 Haziran 2019: 2.878.751).

Grup'un 30 Haziran 2020 itibarıyla TÜBİTAK onaylı ve devam eden 18 adet Ar-Ge projesi bulunmaktadır. 4 yeni projenin de değerlendirme sonuçları beklenmektedir. Devam eden 3 projenin onayı 2018 yılında, 15 projenin onayı 2019 yılında alınmıştır. 2020 yılı içerisinde toplam 38.645.444 TL'lik Ar-Ge harcaması gerçekleşmiştir.

Şirket adına Mayıs 2010 itibarıyla 5746 Sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında kanun kapsamında Ar-ge Merkezi Belgesi alınmıştır. TÜBİTAK onaylı ve Ar-Ge Merkezi kapsamındaki projeler için, belirli oranlarda nakdi destek alınmakta, vergi ve SGK indirimi sağlanmaktadır. Kesinleşen ve Şirket'e ödenen nakdi destekler, her bir proje kapsamında sunulan dönemsel harcamaların mahiyetinin TÜBİTAK tarafından değerlendirilmesi suretiyle belirlenmektedir. Desteklenmesi uygun bulunan harcamaların, toplam tutarlarının %60'ı nakdi destek olarak ödenmektedir.

Deva Çerkezköy tesisleri için 17.04.2018 tarihinde alınmış olan 136611 nolu teşvik belgesi kapsamında, 2020 yılında 19.745.212 TL harcama gerçekleşmiştir.

Deva Kartepe tesisi için 30.10.2018 tarihinde alınmış olan 501317 nolu teşvik belgesi kapsamında 2020 yılında 3.887.824 harcama gerçekleşmiştir.

Şirketin ayrıca Tübitak programı kapsamında desteklenmekte olan biyoteknoloji projesi bulunmaktadır. Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projelerini Destekleme 1007 Programınca desteklenen bu proje için 2016 yılında 2.521.228 TL, 2017 yılında 1.368.742 TL avans ödemesi ve 151.870 TL'lik ek destek ödemesi, 2018 yılında 1.232.101 TL ile 1.455.710 TL, 2019 yılında ise 525.113 TL ile 222.478 TL avans ödemesi Tübitak'tan alınmıştır. Bu projede, destek kapsamına alınan harcamalarından desteklenmeye uygun görülen tutarları, ekipmanlar için %40, desteklenmesine karar verilen diğer harcamalar ise %100 nisbetinde desteklenmektedir.

Teşvik kapsamındaki harcamaların KDV ve gümrük vergisi muafiyeti ve diğer vergiler yönünden muhtelif avantajları bulunmaktadır.

17. KARŞILIKLAR

Kısa vadeli karşılıklar	30 Haziran 2020	31 Aralık 2019
Fiyat değişikliği / düzenlemesi sonrası oluşan satış iadelerine dair gider tahakkukları	3.088.325	2.129.031
Tahakkuk eden satış iskontosu	8.865.761	11.721.194
Dava karşılıkları	6.428.392	6.977.360
Diğer gider karşılıkları	18.172.130	13.808.781
	36.554.608	34.636.366

	Fiyat düzenlemesi sonrası oluşan satış iadelerine dair gider tahakkukları	Tahakkuk eden satış iskontosu	Dava karşılıkları (*)	Kampanya iskonto karşılıkları	Toplam
1 Ocak 2020 itibariyle	2.129.031	11.721.194	6.977.360	-	20.827.585
İlave karşılık	959.294	23.750.729	3.836.111	-	28.546.134
Dönem içinde yapılan ödemeler	-	(20.641.984)	(2.763.288)	-	(23.405.272)
Konusu kalmayan karşılık	-	(5.964.178)	(1.621.791)	-	(7.585.969)
30 Haziran 2020 itibariyle	3.088.325	8.865.761	6.428.392	-	18.382.478
1 Ocak 2019 itibariyle	2.910.002	4.338.690	6.217.897	-	13.466.589
İlave karşılık	129.995	19.574.731	2.877.672	108.471	22.690.869
Dönem içinde yapılan ödemeler	-	(15.209.331)	(2.558.775)	-	(17.768.106)
Konusu kalmayan karşılık	(322.576)	(1.271.726)	(428.108)	-	(2.022.410)
30 Haziran 2019 itibariyle	2.717.421	7.432.364	6.108.686	108.471	16.366.942

(*) Karşılıklar Grup aleyhine açılmış iş davaları ve vergi cezalarına ilişkin dava tutarlarını içermektedir. İş davaları, ayrılan personelin açtığı işe iade, iş akdinden doğan alacak ve iş akdinden doğan tazminat davalarına ilişkin davalardan oluşmakta; vergi davaları ise cezalı katma değer vergisi, kurumlar vergisi, damga vergisi, geçici vergi ile gecikme cezası ve vergi ziyaı konularından oluşmaktadır.

Grup'a karşı açılan ve halen devam etmekte olan davalar için ayrılan karşılıklar, Grup'un davacılara karşı olan yasal yükümlülüğünün yönetim tarafınca belirlenen en yakın tahminini temsil eder. 2020 ve 2019 yılında kayıtlara alınan karşılık Grup aleyhine açılmış personel davaları ve vergi cezalarına ilişkin tutarı içermektedir. Devam etmekte olan dava sayısı birden fazla olduğundan muhtemel nakit çıkışları farklı dönemlerde olacaktır. Bilanço tarihi itibarıyla ayrılmış karşılığın 6.422.492 TL'si Grup aleyhine açılmış işe iade davalarından, 5.900 TL'si vergi cezalarından oluşmaktadır.

18. TAAHHÜTLER

	Döviz cinsi	Tutar	Döviz kuru	30 Haziran 2020
İpotekler	ABD Doları	-	6,8422	-
	TL	181.500.000	1,0000	181.500.000
				181.500.000
Verilen kefaletler	TL	-	1,0000	-
	AVRO	-	7,7082	-
	ABD Doları	-	6,8422	-
				-
Verilen teminat mektupları	TL	7.923.401	1,0000	7.923.401
	AVRO	1.964.758	7,7082	15.144.748
	ABD Doları	722.133	6,8422	4.940.978
				28.009.127
Rehinler	TL	-	1,0000	-
				-
				209.509.127

	Döviz cinsi	Tutar	Döviz kuru	31 Aralık 2019
İpotekler	ABD Doları	-	5,9402	-
	TL	181.500.000	1,0000	181.500.000
				181.500.000
Verilen kefaletler	TL	-	1,0000	-
	AVRO	-	6,6506	-
	ABD Doları	-	5,9402	-
				-
Verilen teminat mektupları	TL	9.991.653	1,0000	9.991.653
	AVRO	4.464.758	6,6506	29.693.320
	ABD Doları	466.320	5,9402	2.770.034
				42.455.007
Rehinler	TL	-	1,0000	-
				-
				223.955.007

28 Aralık 2011 tarihli Kartepe/Kocaeli tesisinde bulunan fabrika binasının satış anlaşmasına göre söz konusu gayrimenkulün teslim tarihinden önce oluşmuş ve daha sonra ortaya çıkabilecek her türlü yasal, maddi ve idari sorumluluklar Şirket'e aittir. Teslim tarihine kadar Şirket'in faaliyetleri neticesinde gerçekleşmiş olan ve devir tarihindeki çevre mevzuatına aykırılık teşkil eden hususlardan dolayı uygulanabilecek cezanın azami tutarı 3.000.000 ABD Doları ile sınırlandırılmış olup, cezanın bu tutarı aşması halinde Şirket'ten herhangi bir talepte bulunulamayacaktır. Bilanço tarihi itibarıyla Grup yönetimi söz konusu durum ile ilgili nakit çıkışı beklemediği için konsolide finansal tablolarda herhangi bir karşılık ayrılmamıştır.

18. TAAHHÜTLER (devamı)

30 Haziran 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla Grup'un teminat/rehin/ipotek ("TRİ") pozisyonuna ilişkin tabloları aşağıdaki gibidir:

Grup Tarafından Verilen TRİ'ler	30 Haziran 2020			
	TL karşılığı	ABD Doları	Avro	TL
A. Kendi Tüzel Kişiliği Adına Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı				
-Teminat	28.009.127	722.133	1.964.758	7.923.401
-Rehin	-	-	-	-
-İpotek	181.500.000	-	-	181.500.000
	209.509.127	722.133	1.964.758	189.423.401
B. Tam Konsolidasyon Kapsamına Dahil Edilen Ortaklıklar Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı				
-Teminat	-	-	-	-
-Rehin	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-
	-	-	-	-
C. Olağan Ticari Faaliyetlerinin Yürütülmesi Amacıyla Diğer 3. Kişilerin Borcunu Temin Amacıyla Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	-	-	-	-
D. Diğer Verilen TRİ'lerin Toplam Tutarı	-	-	-	-
Toplam	**209.509.127**	**722.133**	**1.964.758**	**189.423.401**

	31 Aralık 2019			
	TL karşılığı	ABD Doları	Avro	TL
A. Kendi Tüzel Kişilği Adına Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı				
-Teminat	42.455.007	466.320	4.464.758	9.991.653
-Rehin	-	-	-	
-İpotek	181.500.000	-	-	181.500.000
	223.955.007	466.320	4.464.758	191.491.653
B. Tam Konsolidasyon Kapsamına Dahil Edilen Ortaklıklar Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı				
-Teminat	-	-	-	-
-Rehin	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-
	-	-	-	-
C. Olağan Ticari Faaliyetlerinin Yürütülmesi Amacıyla Diğer 3. Kişilerin Borcunu Temin Amacıyla Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	-	-	-	-
D. Diğer Verilen TRİ'lerin Toplam Tutarı	-	-	-	-
Toplam	**223.955.007**	**466.320**	**4.464.758**	**191.491.653**

Şirket'in vermiş olduğu diğer TRİ'lerin özkaynaklara oranı 30 Haziran 2020 tarihi itibarıyla %0'dır (31 Aralık 2019: %0).

19. ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR

Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar

	30 Haziran 2020	31 Aralık 2019
Personele ödenecek ücretler	243.468	370.230
Ödenecek vergi ve fonlar	3.286.634	3.915.853
Ödenecek sosyal güvenlik primleri	4.313.364	4.436.217
	7.843.466	8.722.300

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar

	30 Haziran 2020	31 Aralık 2019
Kullanılmayan izin karşılığı	8.717.402	6.730.923
Satış prim karşılığı	3.010.686	3.963.309
Diğer borç ve gider karşılıkları	18.337.514	22.280.994
	30.065.602	32.975.226

Grup, kullanılmamış izinleri, bir yıllık dönem içerisinde çalışanlarına kullandıracağından, çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar hesabında takip etmektedir.

	Kullanılmayan izin karşılığı	Satış prim karşılığı	Toplam
1 Ocak 2020 itibariyle karşılık	6.730.923	3.963.309	10.694.232
Dönem içinde eklenen karşılık	3.032.349	6.995.469	10.027.818
Dönem içi ödemeler	(1.045.870)	(7.948.092)	(8.993.962)
30 Haziran 2020 itibariyle karşılık	8.717.402	3.010.686	11.728.088
1 Ocak 2019 itibariyle karşılık	5.768.017	2.538.516	8.306.533
Dönem içinde eklenen karşılık	3.697.339	9.689.994	13.387.333
Dönem içi ödemeler	(1.357.622)	(8.732.034)	(10.089.656)
30 Haziran 2019 itibariyle karşılık	8.107.734	3.496.476	11.604.210

19. ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR (devamı)

Kıdem tazminatı karşılıkları

Yürürlükteki İş Kanunu hükümleri uyarınca, çalışanlardan kıdem tazminatına hak kazanacak şekilde iş sözleşmesi sona erenlere, hak kazandıkları yasal kıdem tazminatlarının ödenmesi yükümlülüğü vardır. Ayrıca, halen yürürlükte bulunan 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun 6 Mart 1981 tarih, 2422 sayılı ve 25 Ağustos 1999 tarih, 4447 sayılı Yasalar ile Değişik 60'ıncı Maddesi hükmü gereğince kıdem tazminatını alarak işten ayrılma hakkı kazananlara da yasal kıdem tazminatlarını ödeme yükümlülüğü bulunmaktadır. Emeklilik öncesi hizmet şartlarıyla ilgili bazı geçiş karşılıkları, ilgili kanunun 23 Mayıs 2002 tarihinde değiştirilmesi ile Kanun'dan çıkarılmıştır.

30 Haziran 2020 tarihi itibarıyla ödenebilir kıdem tazminatı, aylık 7.117,17 TL (31 Aralık 2019: 6.730,15 TL) tavanına tabidir.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir. Kıdem tazminatı karşılığı, Grup'un, çalışanların emekli olmasından kaynaklanan gelecekteki muhtemel yükümlülük tutarının bugünkü değerinin tahmin edilmesi yoluyla hesaplanmaktadır. TMS 19 ("Çalışanlara Sağlanan Faydalar"), Grup'un yükümlülüklerinin, tanımlanmış fayda planları kapsamında aktüeryal değerleme yöntemleri kullanılarak geliştirilmesini öngörür. Bu doğrultuda, toplam yükümlülüklerin hesaplanmasında kullanılan aktüeryal varsayımlar aşağıda belirtilmiştir:

Ana varsayım, her hizmet yılı için olan azami yükümlülük tutarının enflasyona paralel olarak artacak olmasıdır. Dolayısıyla, uygulanan iskonto oranı, gelecek enflasyon etkilerinin düzeltilmesinden sonraki beklenen reel oranı ifade eder. Bu nedenle, 30 Haziran 2020 tarihi itibarıyla, mali tablolarda karşılıklar, geleceğe ilişkin, çalışanların emekliliğinden kaynaklanacak muhtemel yükümlülüğünün bugünkü değeri tahmin edilerek hesaplanır. İlgili bilanço tarihlerindeki karşılıklar, yıllık %9 enflasyon ve %12,50 faiz oranı varsayımlarına göre yaklaşık %3,21 olarak elde edilen reel iskonto oranı kullanılmak suretiyle hesaplanmıştır (31 Aralık 2019: %3,21). Emekli olma olasılığına ilişkin kullanılan tahmini oran da %89,02 (2019: %87,74) olarak dikkate alınmıştır. Kıdem tazminatı tavanı altı ayda bir revize edilmekte olup, Grup'un kıdem tazminatı karşılığının hesaplanmasında 1 Temmuz 2020 tarihinden itibaren geçerli olan 7.117,17 TL tavan tutarı dikkate alınmıştır.

Kıdem tazminatındaki değişim aşağıdaki şekildedir:

	1 Ocak- 30 Haziran 2020	1 Ocak- 30 Haziran 2019
1 Ocak itibarıyla karşılık	27.558.748	20.539.235
Hizmet maliyeti	5.759.373	4.229.623
Faiz maliyeti	562.158	416.667
Ödenen kıdem tazminatları	(1.333.275)	(896.346)
Aktüeryal kayıp / (kazanç)	-	-
30 Haziran itibarıyla karşılık	32.547.004	24.289.179

20. DİĞER DÖNEN VARLIKLAR VE YÜKÜMLÜLÜKLER

Diğer Dönen Varlıklar	30 Haziran 2020	31 Aralık 2019
Devreden KDV	3.116.477	2.896.774
Diğer KDV	1.481.826	1.586.601
	4.598.303	4.483.375

Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	30 Haziran 2020	31 Aralık 2019
Ödenecek vergi ve fonlar	1.042.134	1.712.866
Diğer KDV	181.702	-
	1.223.836	1.712.866

21. ANA ORTAKLIĞA AİT ÖZKAYNAKLAR

Sermaye

Ortaklar	%	30 Haziran 2020	%	31 Aralık 2019
Eastpharma SARL	82,2	164.424.760	82,2	164.424.760
Diğer	17,8	35.594.528	17,8	35.594.528
Nominal sermaye	100,0	200.019.288	100,0	200.019.288
Sermaye düzeltme farkları		140.080.696		140.080.696
Geri alınan paylar (-)		(28.847)		(28.847)
Düzeltilmiş sermaye		340.071.137		340.071.137

30 Haziran 2020 itibarıyla Şirket sermayesi beheri 0,01 TL tutarında toplam 20.001.928.768 adet C grubu adi hisse, 5 adet B grubu imtiyazlı hisse ve 5 adet A grubu imtiyazlı hisseden oluşmaktadır (31 Aralık 2019: beheri 0,01 TL tutarında toplam 20.001.928.768 adet C grubu adi hisse, 5 adet B grubu imtiyazlı hisse ve 5 adet A grubu imtiyazlı hisse).

Adi hisse senedi

Her C grubu payın bir oy hakkı vardır. Kar dağıtımı; Türk Ticaret Kanunu, Sermaye Piyasası Kanunu ve ana sözleşme hükümlerine göre, Yönetim Kurulu'nca alınan kararın Genel Kurul'ca onaylanması suretiyle yapılır.

İmtiyazlı hisse senedi

Her A ve B grubu imtiyazlı payın, adi hisse senedinin on katı oy hakkı vardır. Şirket'in ana sözleşmesine göre safi kardan %5 kanuni yedek akçe ile ödenmesi gereken vergiler ayrıldıktan ve ödenmiş sermayenin %6'sı oranında bir indirim yapıldıktan sonra bulunacak meblağın %10'u A grubu imtiyazlı hisse senedi sahiplerine müktesep hak olarak verilir. Geriye kalan karın tamamı veya bir kısmı, normal hisselere her hisseye eşit miktarda dağıtılmak üzere tahsis edilebilir.

A ve B hisselerinin şirket tasfiyesi sırasında herhangi bir imtiyazı bulunmamaktadır. Tasfiye Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre yapılır. Şirket'in 27 Nisan 2007 tarihinde yapılan Genel Kurul Toplantısında; hisse senetlerinin nominal değeri 5274 sayılı TTK'da değişiklik yapılmasına dair kanun kapsamında 1 Kr olarak değiştirilmiş olup bunun sonucunda toplam 100 adet olan imtiyazlı paylar 10 adete indirilmiştir.

30 Haziran 2020 ve 31 Aralık 2019 itibarıyla sermaye ve benzeri özkaynaklar altında gösterilen kalemlerin detayı aşağıdaki gibidir:

	30 Haziran 2020	31 Aralık 2019
Sermaye	200.019.288	200.019.288
Paylara ilişkin primler/iskontolar	2.870.803	2.870.803
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	150.864.955	150.864.955
Geri alınan paylar (-)	(28.847)	(28.847)
	353.726.199	353.726.199

21. ANA ORTAKLIĞA AİT ÖZKAYNAKLAR (devamı)

Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler

Yasal yedekler Türk Ticaret Kanunu'na göre ayrılan birinci ve ikinci tertip yasal yedeklerden oluşmaktadır ve hissedarlara dağıtılamazlar. Birinci tertip yasal yedekler, tüm yedekler tarihi ödenmiş sermayenin %20'sine erişene kadar, geçmiş dönem ticari karından yıllık %5 oranında ayrılır. İkinci tertip yasal yedekler, birinci tertip yasal yedek ve temettülerden sonra, tüm nakdi temettü dağıtımlarından yıllık %10 oranında ayrılır.

SPK'nın 1 Ocak 2008 tarihine kadar geçerli olan gereklilikleri uyarınca enflasyona göre düzeltilen ilk finansal tablo denkleştirme işleminde ortaya çıkan ve "geçmiş yıllar zararı"nda izlenen tutarı, SPK'nın kar dağıtımına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde, enflasyona göre düzeltilmiş finansal tablolara göre dağıtılabilecek kar rakamı bulunurken indirim kalemi olarak dikkate alınmaktaydı. Bununla birlikte, "Geçmiş yıllar zararları"nda izlenen söz konusu tutar, varsa dönem karı ve dağıtılmamış geçmiş yıl karları, kalan zarar miktarının ise sırasıyla olağanüstü yedek akçeler, yasal yedek akçeler, özkaynak kalemlerinin enflasyon muhasebesine göre düzeltilmesinden kaynaklanan sermaye yedeklerinden mahsup edilmesi mümkün bulunmaktaydı.

Yine 1 Ocak 2008 tarihine kadar geçerli olan uygulama uyarınca, enflasyona göre düzeltilen ilk finansal tablo düzenlenmesi sonucunda özkaynak kalemlerinden "Sermaye, Emisyon Primi, Yasal yedekler, Statü yedekleri, Özel yedekler ve Olağanüstü yedek" kalemlerine bilançoda kayıtlı değerleri ile yer verilmekte ve bu hesap kalemlerinin düzeltilmiş değerleri toplu halde özkaynak grubu içinde "Özsermaye enflasyon düzeltmesi farkları" hesabında yer almaktaydı. Tüm özkaynak kalemlerine ilişkin "Özsermaye enflasyon düzeltmesi farkları" sadece bedelsiz sermaye artırımı veya zarar mahsubunda, olağanüstü yedeklerin kayıtlı değerleri ise, bedelsiz sermaye artırımı; nakit kar dağıtımı ya da zarar mahsubunda kullanılabilmekteydi.

Yabancı para çevirim farkları

Yabancı ülkelerde faaliyet gösteren Bağlı Ortaklıkların finansal tabloları, KGK tarafından yayımlanmış TMS/TFRS'ler uyarınca doğru sunumun yapılması amacıyla gerekli düzeltme ve sınıflandırmalar yansıtılarak düzenlenmiştir. İlgili yabancı ortaklıkların varlık ve yükümlülükleri bilanço tarihindeki döviz kuru, gelir ve giderler ortalama döviz kuru kullanılarak Türk Lirası'na çevrilmiştir. Kapanış ve ortalama kur kullanımı sonucu ortaya çıkan kur farkları özkaynaklar içerisindeki yabancı para çevirim farkları kalemi altında muhasebeleştirilmektedir.

Geçmiş yıl karları

Grup'un 30 Haziran 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihlerinde sırasıyla 488.354.120 TL ve 255.689.513 TL tutarında geçmiş yıl karı bulunmaktadır. Geçmiş yıl karları içerisinde 30 Haziran 2020 tarihi itibarıyla 26.410.082 TL olağanüstü yedek bulunmaktadır (31 Aralık 2019: 26.410.082 TL).

15 Nisan 2020 tarihinde yapılan 2019 Yılı Olağan Genel Kurul Toplantısında, 2019 yılı için 200.019.288 TL sermayeyi temsil eden pay sahiplerine hukuki durumlarına bağlı olarak brüt %10; net %8,5 oranında toplam 53.351.134 TL (1 TL tutarındaki paya brüt 0,10 TL/Krş, net 0,085 TL/Krş) Kar Payı ödenmesine, Kar Paylarının 27 Nisan 2020 tarihinden itibaren nakden dağıtılmasına karar verildi.

22. SATIŞLAR VE SATIŞLARIN MALİYETİ

Hasılat (net)	1 Ocak-30 Haziran 2020	1 Ocak-30 Haziran 2019	1 Nisan-30 Haziran 2020	1 Nisan-30 Haziran 2019
Beşeri ilaç satış geliri	796.893.599	626.539.543	368.174.942	340.282.840
Veteriner ve tarım ilâçları satış geliri	61.962.383	49.084.231	19.505.325	17.529.976
Diğer gelirler	29.752.878	4.268.614	16.854.051	4.107.822
	888.608.860	679.892.388	404.534.318	361.920.638

Satışların maliyeti	1 Ocak-30 Haziran 2020	1 Ocak-30 Haziran 2019	1 Nisan-30 Haziran 2020	1 Nisan-30 Haziran 2019
İlk madde ve malzeme gideri	(295.763.929)	(199.732.078)	(138.723.637)	(106.324.119)
Direkt işçilik gideri	(21.245.734)	(16.517.806)	(10.989.763)	(8.510.517)
Genel üretim giderleri	(116.508.930)	(95.878.484)	(59.532.631)	(49.054.304)
Amortisman giderleri (Not 12)	(10.516.443)	(11.042.923)	(7.512.268)	(7.688.470)
Yarı mamul stoklarındaki değişim(*)	(8.764.468)	685.829	(8.010.148)	(1.415.312)
Mamul stoklarındaki değişim(*)	49.945.546	13.127.540	40.014.418	12.985.637
	(402.853.958)	(309.357.922)	(184.754.029)	(160.007.085)
Satılan ticari mal ve hizmet maliyeti(**)	(11.291.740)	(8.506.203)	(6.825.673)	(5.692.812)
	(414.145.698)	(317.864.125)	(191.579.702)	(165.699.897)

(*)Stoklar üzerine 5.269.693 TL amortisman gideri dahil edilmiştir (2019:3.619.411 TL).
(**)Satılan ticari mal ve hizmet maliyetini, Saba İlaç ürünlerinin üretimi ve Saba İlaç'a verilen fason hizmet maliyeti oluşturmaktadır.

23. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ, PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ, GENEL YÖNETİM GİDERLERİ

	1 Ocak-30 Haziran 2020	1 Ocak-30 Haziran 2019	1 Nisan-30 Haziran 2020	1 Nisan-30 Haziran 2019
Pazarlama giderleri (-)	(89.892.747)	(88.998.584)	(35.210.697)	(44.927.877)
Genel yönetim giderleri (-)	(62.528.925)	(49.143.737)	(30.331.364)	(25.186.193)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	(37.242.367)	(26.497.338)	(20.124.185)	(14.107.002)
	(189.664.039)	(164.639.659)	(85.666.246)	(84.221.072)

23. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ, PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ, GENEL YÖNETİM GİDERLERİ (devamı)

i) Araştırma ve Geliştirme Giderleri Detayı

	1 Ocak-30 Haziran 2020	1 Ocak-30 Haziran 2019	1 Nisan-30 Haziran 2020	1 Nisan-30 Haziran 2019
Personel giderleri	(15.910.920)	(11.872.640)	(7.981.376)	(6.190.628)
İptal edilen projeler ve diğer giderler	(37.242.368)	(26.455.418)	(20.124.186)	(14.074.388)
	(53.153.288)	(38.328.058)	(28.105.562)	(20.265.016)
Personel ile ilgili aktifleştirilen geliştirme maliyetleri	15.910.921	11.830.720	7.981.377	6.158.014
	(37.242.367)	(26.497.338)	(20.124.185)	(14.107.002)

30 Haziran 2020 itibarıyla 1.227.800 TL'si maddi duran varlık, 45.147.116 TL'si maddi olmayan duran varlık olmak üzere toplamda 46.374.916 TL araştırma ve geliştirme harcaması gerçekleşmiştir (30 Haziran 2019: 31.770.315 TL). Bu bakiyenin 39.645.444 TL'si bilanço tarihi itibarıyla teşvik kapsamındadır (30 Haziran 2019: 26.915.811 TL). Söz konusu toplam harcama tutarının 15.910.921 TL'lik kısmı personel giderleriyle ilgili maliyetlerden oluşmak üzere toplam 46.086.758 TL'lik kısmı aktifleştirilmiştir. 30 Haziran 2020 itibarıyla 37.242.367 TL iptal edilen projeler ve diğer giderler tutarının 288.158 TL'si 2020 yılı girişlerinden harcanmıştır.

ii) Pazarlama Giderleri Detayı

	1 Ocak-30 Haziran 2020	1 Ocak-30 Haziran 2019	1 Nisan-30 Haziran 2020	1 Nisan-30 Haziran 2019
Personel giderleri	(35.151.227)	(37.340.973)	(12.339.704)	(19.047.237)
Amortisman gideri	(6.325.876)	(4.301.923)	(3.205.811)	(2.139.155)
İsim hakkı gideri	(22.260.167)	(17.207.874)	(9.517.242)	(8.748.130)
Kira gideri	(593.888)	(368.941)	8.570	(248.677)
Seyahat-ulaşım-konaklama giderleri	(2.401.158)	(4.613.272)	(238.548)	(2.426.355)
Danışmanlık giderleri	(1.962.650)	(1.681.579)	(874.146)	(851.117)
Promosyon ürün ve reklam giderleri	(9.761.990)	(12.328.325)	(2.751.385)	(6.182.424)
Diğer giderler	(11.435.791)	(11.155.697)	(6.292.431)	(5.284.782)
	(89.892.747)	(88.998.584)	(35.210.697)	(44.927.877)

23. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ, PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ, GENEL YÖNETİM GİDERLERİ (devamı)

iii) Genel Yönetim Giderleri Detayı

	1 Ocak-30 Haziran 2020	1 Ocak-30 Haziran 2019	1 Nisan-30 Haziran 2020	1 Nisan-30 Haziran 2019
Personel giderleri	(38.894.189)	(33.855.594)	(15.965.135)	(17.479.556)
Amortisman gideri	(9.271.182)	(7.917.762)	(4.715.371)	(4.038.211)
Kira gideri	(158.110)	(135.053)	(56.818)	(57.427)
Seyahat-ulaşım-konaklama giderleri	(591.519)	(1.704.607)	(149.949)	(1.200.686)
Danışmanlık giderleri	(5.837.327)	(4.794.372)	(3.029.626)	(2.378.001)
Promosyon ürün ve reklam giderleri	(219.411)	(205.847)	(100.488)	(106.677)
Diğer giderler	(10.032.106)	(2.420.124)	(7.580.447)	(799.308)
	(65.003.844)	(51.033.359)	(31.597.834)	(26.059.866)
Personel ile ilgili aktifleştirilen geliştirme maliyetleri	2.474.919	1.889.622	1.266.470	873.673
	(62.528.925)	(49.143.737)	(30.331.364)	(25.186.193)

24. NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER

	1 Ocak-30 Haziran 2020	1 Ocak-30 Haziran 2019	1 Nisan-30 Haziran 2020	1 Nisan-30 Haziran 2019
Personel giderleri	(89.956.336)	(83.069.207)	(36.286.215)	(42.717.421)
Amortisman gideri (Not 12)	(15.597.058)	(12.219.685)	(7.921.182)	(6.177.366)
İsim hakkı gideri (*)	(22.260.167)	(17.207.874)	(9.517.242)	(8.748.130)
Kira gideri	(751.998)	(503.994)	(48.248)	(306.104)
Promosyon ürün ve reklam giderleri	(9.981.401)	(12.534.172)	(2.851.873)	(6.289.101)
Seyahat-ulaşım-konaklama giderleri	(2.992.677)	(6.317.879)	(388.497)	(3.627.041)
Danışmanlık giderleri	(7.799.977)	(6.475.951)	(3.903.772)	(3.229.118)
İptal edilen projeler karşılığı	(37.242.368)	(26.455.418)	(20.124.186)	(14.074.388)
Diğer giderler	(21.467.897)	(13.575.821)	(13.872.878)	(6.084.090)
	(208.049.879)	(178.360.001)	(94.914.093)	(91.252.759)
Personel ile ilgili aktifleştirilen geliştirme maliyetleri	18.385.840	13.720.342	9.247.847	7.031.687
	(189.664.039)	(164.639.659)	(85.666.246)	(84.221.072)

(*) İsim hakkı giderinin 21.759.142 TL'lik kısmı Roche ürünlerinin satışından dolayı Eastpharma S.A.R.L'a dönem içerisinde ödenen tutarı göstermektedir. Eastpharma SARL 2008 yılında alınan 17 Roche ürününün Türkiye'deki haklarını elinde bulundurmaktadır. EastPharma S.A.R.L. ayrıca 1 adet Roche ürününün Türkiye dışında 17 ülkedeki haklarını da elinde bulundurmaktadır.

25. ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER VE GİDERLER

	1 Ocak-30 Haziran 2020	1 Ocak-30 Haziran 2019	1 Nisan-30 Haziran 2020	1 Nisan-30 Haziran 2019
Faaliyetlerden kaynaklanan kur farkı geliri	52.676.227	13.433.289	19.662.555	3.263.162
Reeskont faiz gelirleri	-	22.500	(9.760)	22.500
Komisyon geliri (*)	222.062	312.476	114.872	182.750
Faiz gelirleri	2.883.418	2.141.762	1.523.481	1.097.641
Diğer gelirler	13.461.621	7.787.547	8.801.871	3.678.693
	69.243.328	23.697.574	30.093.019	8.244.746

(*) Komisyon gelirinin içinde Grup'un ilişkili şirketi Saba İlaç'ın ürünlerinin satışından elde edilen gelir 222.062 TL. (312.476 TL) (Not 6).

	1 Ocak-30 Haziran 2020	1 Ocak-30 Haziran 2019	1 Nisan-30 Haziran 2020	1 Nisan-30 Haziran 2019
Faaliyetlerden kaynaklanan kur farkı gideri	(5.702.081)	(1.559.103)	(1.678.765)	2.772.345
Reeskont faiz giderleri	(29.446)	-	(29.446)	17.601
Diğer giderler	(8.309.939)	(13.921.699)	(4.596.809)	(12.866.675)
	(14.041.466)	(15.480.802)	(6.305.020)	(10.076.729)

26. YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER / (GİDERLER)

	1 Ocak-30 Haziran 2020	1 Ocak-30 Haziran 2019	1 Nisan-30 Haziran 2020	1 Nisan-30 Haziran 2019
Sabit kıymet satış karı	2.088.844	-	1.374.945	(129.482)
	2.088.844	-	1.374.945	(129.482)

27. FİNANSMAN GİDERLERİ

	1 Ocak-30 Haziran 2020	1 Ocak-30 Haziran 2019	1 Nisan-30 Haziran 2020	1 Nisan-30 Haziran 2019
Banka kredileri faiz giderleri	(42.897.288)	(52.111.133)	(22.869.155)	(26.887.627)
Kiralama yükümlülüğüne ilişkin faiz giderleri	(1.980.292)	(1.694.104)	(939.341)	(806.601)
Tahvil faiz ve masraf giderleri	(12.053.928)	(10.867.475)	(5.621.406)	(7.254.615)
Toplam faiz giderleri	(56.931.508)	(64.672.712)	(29.429.902)	(34.948.843)
Eksi: duran varlıkların maliyetine dahil edilen tutar	676.312	2.235.645	452.177	1.154.997
	(56.255.196)	(62.437.067)	(28.977.725)	(33.793.846)
Net kur farkı gideri	(2.523.653)	(2.804.861)	(982.623)	(1.294.651)
Türev finansal araç geliri	1.103.745	(5.823.310)	(1.808.493)	(5.823.310)
Diğer finansman giderleri	(1.302.210)	(1.638.975)	(501.690)	(711.758)
	(58.977.314)	(72.704.213)	(32.270.531)	(41.623.565)

28. GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL)

Dönem vergi gideri ve ertelenen vergi

Vergi gideri, cari dönem vergi giderini ve ertelenmiş vergi giderini kapsar. Vergi, doğrudan özkaynaklar altında muhasebeleştirilen bir işlemle ilgili olmaması koşuluyla, gelir tablosuna dahil edilir. Aksi takdirde vergi de ilgili işlemle birlikte özkaynaklar altında muhasebeleştirilir.

Dönem vergi gideri, finansal durum tablosu tarihi itibarıyla Grup'un bağlı ortaklıklarının faaliyet gösterdiği ülkelerde yürürlükte olan vergi kanunları dikkate alınarak hesaplanır. Türk Vergi mevzuatına göre, kanuni veya iş merkezleri Türkiye'de bulunan kurumlar, kurumlar vergisine tabidir.

Türk vergi sisteminde mali zararlar takip eden beş yıl içindeki mali karlar ile mahsup edilebilmekte olup, önceki yıllar kazançlarından (geriye dönük) mahsup mümkün değildir.

Ayrıca, kurumlar vergisine mahsup edilmek üzere yıl içinde yıl sonunda beyan edilen matrahlar üzerinden %22 oranında (2018, 2019 ve 2020 yılları vergilendirme dönemleri için %22 olacaktır) geçici vergi ödenmektedir.

30 Haziran 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla vergi karşılığı yürürlükteki vergi mevzuatı çerçevesinde ayrılmıştır.

Şirket'in aktifinde iki yıldan uzun süre ile tutulan iştirak hisseleri ile aynı süreyle sahip oldukları kurucu senetleri, intifa senetleri ve rüçhan haklarının satışından doğan kazançların %75'lik kısmı ile aynı süreyle aktiflerinde yer alan taşınmazların satışından doğan kazançların %50'lik kısmı Kurumlar Vergisi Kanunu'nda öngörüldüğü üzere sermayeye eklenmesi veya 5 yıl süre ile pasifte özel bir fon hesabında tutulması şartı ile vergiden istisnadır.

Ertelenen vergi, yükümlülük yöntemi kullanılarak, varlık ve yükümlülüklerin finansal tablolarda yer alan kayıtlı değerleri ile vergi değerleri arasındaki geçici farklar üzerinden hesaplanır. Ertelenen vergi hesaplanmasında yürürlükteki vergi mevzuatı uyarınca finansal durum tablosu tarihi itibarıyla geçerli bulunan vergi oranları kullanılır.

1 Ocak 2018 tarihinden itibaren 3 yıl için geçerli vergi oranı %22 olarak değiştiği için, 30 Haziran 2020 tarihi itibarıyla ertelenmiş vergi hesaplamasında, 3 yıl içinde (2018, 2019 ve 2020 yılları içinde) gerçekleşmesi / kapanması beklenen geçici farklar için %22 vergi oranı kullanılmıştır. Ancak, 2020 yılından sonrası için geçerli kurumlar vergisi oranı %20 olduğu için, 2020 sonrası gerçekleşmesi / kapanması beklenen geçerli farklar için %20 vergi oranı kullanılmıştır.

28. GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (devamı)

Dönem vergi gideri ve ertelenen vergi (devamı)

Ertelenen vergi yükümlülüğü vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenen vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle bu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır.

Aynı ülkenin vergi mevzuatına tabi olmak şartıyla ve cari vergi varlıklarının cari vergi yükümlülüklerinden mahsup edilmesi konusunda yasal olarak uygulanabilir bir hakkın bulunması durumunda ertelenen vergi varlıkları ve yükümlülükleri karşılıklı olarak birbirinden mahsup edilir.

Vergi varlık ve yükümlülükleri

Kurumlar vergisi

Şirket ve konsolidasyon kapsamındaki Türkiye'de ve diğer ülkelerde kurulmuş bağlı ortaklık, iştirak ve müşterek yönetime tabi ortaklıkları, faaliyetlerini sürdürdükleri ülkelerin yürürlükte bulunan vergi mevzuatı ve uygulamalarına tabidir.

Türkiye'de kurumlar vergisi oranı %20'dir Ancak Kurumlar Vergisi Kanunu'na eklenen Geçici 10'ncu madde uyarınca %20'lik kurumlar vergisi oranı, kurumların 2018, 2019 ve 2020 yılı vergilendirme dönemlerine (özel hesap dönemi tayin edilen kurumlar için ilgili yıl içinde başlayan hesap dönemlerine) ait kurum kazançları için %22 olarak uygulanacaktır. Kurumlar vergisi oranı kurumların ticari kazancına vergi yasaları gereğince indirimi kabul edilmeyen giderlerin ilave edilmesi, vergi yasalarında yer alan istisna ve indirimlerin indirilmesi sonucu bulunacak safi kurum kazancına uygulanır. Kurumlar vergisi, ilgili olduğu yıl sonunu takip eden dördüncü ayın yirmi beşinci günü akşamına kadar beyan edilmekte ve ilgili ayın sonuna kadar ödenmektedir.

Şirketler mali karları üzerinden %20 oranında (2018, 2019 ve 2020 yılı vergilendirme dönemleri için %22) geçici vergi hesaplar ve o dönemi izleyen ikinci ayın 14 üncü gününe kadar beyan edip on yedinci günü akşamına kadar öderler. Yıl içinde ödenen geçici vergi o yıla ait olup izleyen yıl verilecek kurumlar vergisi beyannamesi üzerinden hesaplanacak kurumlar vergisinden mahsup edilir. Mahsuba rağmen ödenmiş geçici vergi tutarı kalmış ise bu tutar nakden iade alınabileceği gibi mahsup edilebilir.

Kurumlar Vergisi Kanunu'na göre beyanname üzerinde gösterilen mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönemin kurumlar vergisi matrahından indirilebilir. Beyanlar ve ilgili muhasebe kayıtları vergi dairesince beş yıl içerisinde incelenebilmekte.

Türkiye'de mukim şirketlerden, kurumlar vergisi ve gelir vergisinden sorumlu olmayanlar ve muaf tutulanlar haricindekilere yapılanlarla Türkiye'de mukim olan ve olmayan gerçek kişilere ve Türkiye'de mukim olmayan tüzel kişilere yapılan temettü ödemeleri %15 gelir vergisine tabidir.

Türkiye'de mukim şirketlerden yine Türkiye'de mukim anonim şirketlere yapılan temettü ödemeleri gelir vergisine tabi değildir. Ayrıca karın dağıtılmaması veya sermayeye eklenmesi durumunda gelir vergisi hesaplanmamaktadır.

Türk vergi mevzuatı, ana ortaklık olan şirketin bağlı ortaklıkları konsolide ettiği finansal tabloları üzerinden vergi beyannamesi vermesine olanak tanımamaktadır. Bu sebeple Grup'un konsolide finansal tablolarına yansıtılan vergi yükümlülükleri, konsolidasyon kapsamına alınan tüm şirketler için ayrı ayrı hesaplanmıştır. 30 Haziran 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihli finansal durum tablolarında ödenecek vergi tutarları her bir Bağlı Ortaklık için netleştirilmiş olup, konsolide finansal tablolarda ayrı sınıflandırılmaktadır.

28. GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (devamı)

Cari vergi yükümlülüğü:	30 Haziran 2020	31 Aralık 2019
Cari kurumlar vergisi karşılığı	908.760	524.932
Matrah artırımı sonucu kurumlar vergisi karşılığı (*)	712	712
	909.472	525.644

(*)Vergi ve diğer bazı alacakların yeniden yapılandırılmasına ilişkin 7143 sayılı Kanun Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından kabul edilmiş ve 18.05.2018 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanmıştır.Söz konusu kanun hükümlerine göre; Grup, yasal süresi içinde kurumlar vergisi açısından 2016 ve 2017 yılları için, matrah artırımı hükümlerinden yararlanmıştır.Söz konusu yıllarla sınırlı olmak kaydıyla mali kar çıkan yıllarda kurumlar vergisi matrahı yasa çerçevesince belirli oranlarda artırılmış ve üzerinden %15 oranında kurumlar vergisi hesaplanmıştır.

Matrah artırımına gidilen yıllarla ilgili olarak, yasa gereği kurumlar vergisi kapsamında yeni bir vergi incelemesi olmayacaktır.

Vergi gideri aşağıdakilerden oluşmaktadır:	1 Ocak-30 Haziran 2020	1 Ocak-30 Haziran 2019
Cari vergi (gideri)	(1.998.276)	(1.090.040)
Ertelenmiş vergi geliri / (gideri)	4.076.339	5.594.261
Toplam vergi geliri / (gideri)	2.078.063	4.504.221

Dönem vergi giderinin dönem karı ile mutabakatı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak-30 Haziran 2020	1 Ocak-30 Haziran 2019
Faaliyetlerden elde edilen vergi öncesi kar	283.112.515	132.901.163
Geçerli vergi oranı	%22	%22
Hesaplanan vergi	(62.284.753)	(29.238.256)
Vergi etkisi:		
- araştırma ve geliştirme indirimleri	7.141.434	5.188.674
- etkin vergi oranı haricinde kullanılan indirimli vergi oranı etkisi	65.497.282	31.342.610
- diğer	(8.275.900)	(2.788.807)
Gelir tablosundaki vergi karşılığı geliri / (gideri)	2.078.063	4.504.221

28. GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (devamı)

Ertelenmiş vergi

Grup, vergiye esas yasal finansal tabloları ile TFRS'ye göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleştirmektedir. Söz konusu farklılıklar genellikle bazı gelir ve gider kalemlerinin vergiye esas finansal tablolar ile TFRS'ye göre hazırlanan konsolide finansal tablolarda farklı dönemlerde yer almasından kaynaklanmakta olup, söz konusu farklar aşağıda belirtilmektedir.

Ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülüklerinin hesaplanmasında kullanılan vergi oranı %22'dir (2019: %22).

Türkiye'de işletmelerin konsolide vergi iadesi beyan edememeleri sebebiyle, ertelenmiş vergi varlıkları olan bağlı ortaklıklar, ertelenmiş vergi yükümlülükleri olan bağlı ortaklıklar ile netleştirilmez ve ayrı olarak gösterilir.

Bilançoda ertelenmiş vergi bakiyeleri aşağıdaki şekilde gösterilmiştir:

Ertelenmiş vergi varlıkları / (yükümlülükleri):	30 Haziran 2020	31 Aralık 2019
Maddi ve maddi olmayan varlıkların değerleme ve amortisman farkları	(8.959.534)	(14.360.441)
Kıdem tazminatı karşılığı	7.160.341	6.062.925
Stoklar	10.103.168	10.660.899
Kullanılmamış izin karşılığı	1.917.828	1.480.803
Fiyat düzenlemesi sonrası oluşan satış iadelerine dair gider tahakkukları	679.432	468.387
Şüpheli alacak karşılığı	1.964.015	1.580.917
Dava karşılığı	1.414.246	1.535.019
Diğer	3.755.851	6.530.500
	18.035.347	13.959.009

30 Haziran 2020 ve 2019 tarihleri itibarıyla sona eren dönem içindeki ertelenmiş vergi varlıkları hareketi aşağıda verilmiştir:

Ertelenmiş vergi varlığı / (yükümlülüğü) hareketleri:	1 Ocak-30 Haziran 2020	1 Ocak-30 Haziran 2019
1 Ocak itibarıyla açılış bakiyesi	13.959.009	5.661.694
Gelir tablosunda muhasebeleştirilen ertelenmiş vergi geliri	4.076.338	5.594.261
TFRS 16'nın ilk uygulamasına ilişkin ertelenmiş vergi düzeltmesi (Not 2)	-	642.814
30 Haziran itibarıyla kapanış bakiyesi	18.035.347	11.898.769

Bilanço tarihi itibarıyla, Grup'un ileriki dönemlerde karlarından mahsup edilmek üzere devreden vergi zararları bulunmamaktadır (30 Haziran 2019 Yoktur.).

29. PAY BAŞINA KAZANÇ

Pay başına kazanç	1 Ocak-30 Haziran 2020	1 Ocak-30 Haziran 2019
Ana ortaklığa ait net dönem karı	285.190.578	137.405.384
Tedavüldeki hisselerin ağırlıklı ortalama adedi	20.001.928.778	20.001.928.778
Pay başına düşen basit ve hisse başına bölünmüş kazanç (TL)	0,0143	0,0069

30. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

(a) Sermaye risk yönetimi

Grup, sermaye yönetiminde, bir yandan faaliyetlerinin sürekliliğini sağlamaya çalışırken, diğer yandan da borç ve özkaynak dengesini en verimli şekilde kullanarak karlılığını artırmayı hedeflemektedir.

Grup'un sermaye yapısı 5'inci Not'ta açıklanan kredileri de içeren finansal borçlar, 4'üncü Not'ta açıklanan nakit ve nakit benzerleri ve sırasıyla 21'inci Not'ta açıklanan çıkarılmış sermaye, sermaye yedekleri, kar yedekleri ve geçmiş yıl karlarını da içeren özkaynak kalemlerinden oluşmaktadır.

30 Haziran 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla özkaynakların finansal borçlara oranı aşağıdaki gibidir:

	30 Haziran 2020	31 Aralık 2019
Finansal borçlar	982.310.067	799.620.600
Eksi: Nakit ve nakit benzerleri	(474.723.780)	(277.045.749)
Net borç	507.586.287	522.574.851
Toplam özkaynak	1.264.461.178	1.030.842.089
Yatırılan sermaye	2.083.130.000	1.842.456.715
Net borç / Yatırılan sermaye oranı	%24	%28

Grup'un sermaye maliyeti ile birlikte her bir sermaye sınıfıyla ilişkilendirilen riskler üst yönetim tarafından 3 aylık dönemde değerlendirilir. Üst yönetim değerlendirmelerine dayanarak, sermaye yapısını yeni borç edinilmesi veya mevcut olan borcun geri ödenmesiyle olduğu kadar, temettü ödemeleri, yeni hisse ihracı yoluyla dengede tutulması amaçlanmaktadır.

Grup'un genel stratejisi önceki dönemden bir farklılık göstermemektedir.

30. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal risk faktörleri

Grup faaliyetleri nedeniyle piyasa riski (kur riski, gerçeğe uygun değer faiz oranı riski, nakit akımı faiz oranı riski ve fiyat riski), kredi riski ve likidite riskine maruz kalmaktadır. Grup'un risk yönetimi programı genel olarak mali piyasalardaki belirsizliğin, Grup finansal performansı üzerindeki potansiyel olumsuz etkilerinin minimize edilmesi üzerine odaklanmaktadır.

Risk yönetimi, Yönetim Kurulu tarafından onaylanan politikalar doğrultusunda vadeli alım/satım sözleşmeleri ile yürütülmektedir. Politika ve riskler Denetim Kurulu tarafından düzenli olarak izlenmektedir. Bu uygulamanın bir sonucu olarak Grup düzenli olarak risk performansı değerlendirmesi yapmaktadır.

(b.1) Kredi riski yönetimi

Finansal aracın taraflarından birinin sözleşmeye bağlı yükümlülüğünü yerine getirememesi nedeniyle Grup'a finansal bir kayıp oluşturması riski, kredi riski olarak tanımlanır. Grup, işlemlerini yalnızca kredi güvenilirliği olan taraflarla gerçekleştirme ve mümkün olduğu durumlarda teminat elde etme yoluyla kredi riskini azaltmaya çalışmaktadır. Grup'un maruz kaldığı kredi riskleri; müşterilerin finansal durumları ve kredi limitlerinin risk yönetimi komitesi tarafından takip edilerek ayda bir kez gözden geçirilmesiyle takip edilmektedir.

2020 yılında, Grup ürünlerinin önemli bir bölümünün dağıtımı Türkiye'deki en büyük iki ecza deposu tarafından yapılmaktadır. Söz konusu ecza depolarına yapılan satışların toplam satışlar içerisindeki payı, %26 ve %37'dir (30 Haziran 2019: %26 ve %39). 30 Haziran 2020 itibarıyla, bu iki ecza deposundan alacaklar %17 ve %24'dir. (31 Aralık 2019: %26 ve %24). Grup kredi riskini kredi limitlerini ve ticari alacak bakiyelerini takip ederek yönetmektedir.

İç derecelendirme bilgilerine göre değerlendirilen vadesi geçmemiş ve değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların kredi kalitesi aşağıdaki gibidir:

Ticari alacaklar	30 Haziran 2020	31 Aralık 2019
İç derecelendirme bilgilerine göre;		
A Grubu Müşteriler	394.275.690	366.874.660
B Grubu Müşteriler	30.674.036	7.851.965
C Grubu Müşteriler	102.365.350	88.104.500
	527.315.076	462.831.125

A Grubu Müşteriler : Herhangi bir teminat olmaksızın Kredi Komitesi tarafından uygun görülen ve Yönetim Kurulu Başkanı tarafından onaylanan kredi limiti tanımlanan müşterilerdir.

B Grubu Müşteriler : Var olan teminatına ilave olarak Kredi Komitesi tarafından uygun görülen ve Yönetim Kurulu Başkanı tarafından onaylanan kredi limiti tanımlanan müşterilerdir.

C Grubu Müşteriler : Bire bir teminat karşılığı (banka teminat mektubunun tamamı veya herhangi bir ipotek değerinin %70'i kadar) kredi limiti tanınan müşterilerdir.

30. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal risk faktörleri (devamı)

(b.1) Kredi riski yönetimi (devamı)

Finansal araç türleri itibariyle maruz kalınan kredi riskleri	**Alacaklar**					
	Ticari Alacaklar		**Diğer Alacaklar**			
30 Haziran 2020	**İlişkili Taraf**	**Diğer Taraf**	**İlişkili Taraf**	**Diğer Taraf**	**Bankalardaki Mevduat**	**Türev Araçlar**
Raporlama tarihi itibariyle maruz kalınan azami kredi riski (*)	31.348.553	527.315.076	-	2.018.344	474.609.850	-
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	73.962.291	-	-	-	87.672.900
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	31.348.553	527.315.076	-	2.018.344	474.609.850	-
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	-	-	-	-	-
- Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı		-				
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	8.927.341	-	48.906	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(8.927.341)	-	(48.906)	-	-
- Net değerin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-
- Net değerin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-

(*) Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

30. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal risk faktörleri (devamı)

(b.1) Kredi riski yönetimi (devamı)

Finansal araç türleri itibariyle maruz kalınan kredi riskleri	**Alacaklar**					
	Ticari Alacaklar		**Diğer Alacaklar**			
31 Aralık 2019	**İlişkili Taraf**	**Diğer Taraf**	**İlişkili Taraf**	**Diğer Taraf**	**Bankalardaki Mevduat**	**Türev Araçlar**
Raporlama tarihi itibariyle maruz kalınan azami kredi riski (*)	19.039.175	462.831.125	-	715.513	276.982.608	-
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	56.319.943	-	-	-	67.057.650
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	19.039.175	462.831.125	-	715.513	276.982.608	-
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	-	-	-	-	-
- teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı		-				
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	7.185.988	-	48.906	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(7.185.988)	-	(48.906)	-	-
- Net değerin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-
- Net değerin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-

(*) Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

30. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b) Finansal Risk Faktörleri(devamı)

(b.1) Likidite risk yönetimi

Likidite riski yönetimi ile ilgili esas sorumluluk, yönetim kuruluna aittir. Yönetim Kurulu, Grup Yönetimi'nin kısa, orta ve uzun vadeli fonlama ve likidite gereklilikleri için, uygun bir likidite riski yönetimi oluşturmuştur.

Grup'un likidite gereksiniminin başlıca nedeni fabrika, makine-tesisat ve demirbaş ağırlıklı yapılan Ar-Ge yatırımları ile ruhsatlandırma ve lisanslarla ilgili olarak yapılan yatırımlardan doğan işletme sermayesi ihtiyacıdır. Yönetim Kurulu, Grup Yönetimi'nin kısa, orta ve uzun vadeli fonlama ve likidite gereklilikleri için, uygun bir likidite riski yönetimi oluşturmuştur.

Likidite riski analizi

Aşağıdaki tablo, Grup'un türev niteliğinde olmayan finansal yükümlülüklerinin vade dağılımını göstermektedir. Aşağıdaki tablolar, Grup'un yükümlülükleri iskonto edilmeden ve ödemesi gereken en erken tarihler esas alınarak hazırlanmıştır. Söz konusu yükümlülükler üzerinden vade sonuna kadar ödenecek faizler aşağıdaki tabloya dahil edilmiştir.

30 Haziran 2020

Sözleşme uyarınca vadeler	Defter Değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası
Türev olmayan finansal yükümlülükler					
Banka kredileri ve tahviller	982.310.067	1.164.072.011	82.587.019	560.214.223	521.270.769
Ticari borçlar	147.267.119	147.654.034	146.809.932	844.102	-
Toplam yükümlülük	1.129.577.186	1.311.726.045	229.396.951	561.058.325	521.270.769

31 Aralık 2019

Sözleşme uyarınca vadeler	Defter Değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası
Türev olmayan finansal yükümlülükler					
Banka kredileri ve tahviller	799.620.600	967.157.710	195.539.538	285.760.812	485.857.360
Ticari borçlar	131.722.339	132.099.494	131.279.604	819.890	-
Toplam yükümlülük	931.342.939	1.099.257.204	326.819.142	286.580.702	485.857.360

30. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b) Finansal risk faktörleri (devamı)

(b.2) Piyasa riski yönetimi

Faaliyetleri nedeniyle Grup, döviz kurundaki (b.2.1 maddesine bakınız) ve faiz oranındaki (b.2.2 maddesine bakınız) değişiklikler ile ilgili finansal risklere maruz kalmaktadır. Faiz oranıyla ilişkilendirilen riskleri kontrol altında tutabilmek için Grup, belirli bir oranda sabit ve değişken faizli kredi sözleşmeleri yapmaktadır.

Grup düzeyinde karşılaşılan piyasa riskleri, duyarlılık analizleri esasına göre değerlendirilmektedir.

Cari yılda Grup'un maruz kaldığı piyasa riskinde veya maruz kalınan riskleri yönetim ve ölçüm yöntemlerinde, önceki yıla göre bir değişiklik olmamıştır.

(b.2.1) Kur riski yönetimi

Yabancı para cinsinden işlemler, kur riskinin oluşmasına sebebiyet vermektedir. Grup, döviz cinsinden varlık ve yükümlülüklerinin Türk Lirası'na çevriminde kullanılan kur oranlarının değişimi nedeniyle, kur riskine maruzdur. Kur riski ileride oluşacak ticari işlemler, kayda alınan aktif ve pasifler arasındaki fark sebebiyle ortaya çıkmaktadır. Kur riski, onaylanmış politikalara dayalı olarak yapılan vadeli döviz alım/satım sözleşmeleri ile yönetilmektedir.

Aşağıdaki tablo her bir finansal enstrüman sınıfı için Şirket ve bağlı ortaklıklarının yabancı para riskini göstermektedir.

(Aksi belirtilmedikçe para birimi Türk Lirası "TL" cinsinden ifade edilmiştir.)

30. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b) Finansal risk faktörleri (devamı)

(b.2) Piyasa riski yönetimi(devamı)

(b.2.1) Kur riski yönetimi (devamı)

Döviz Pozisyonu Tablosu — **30 Haziran 2020**

	TL Karşılığı	ABD Doları	AVRO	CHF	GBP	Diğer
1. Ticari alacak	67.872.411	6.155.862	2.290.623	1.119.020	-	21.233
2a. Parasal finansal varlıklar	441.827.948	39.388.952	21.889.708	495.323	1.936	-
2b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-	-	-
3. Diğer	88.812.774	1.229.470	6.984.406	3.635.970	38.653	-
4. DÖNEN VARLIKLAR	598.513.133	46.774.284	31.164.737	5.250.313	40.589	21.233
5. Ticari alacaklar	-	-	-	-	-	-
6a. Parasal finansal varlıklar	-	-	-	-	-	-
6b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-	-	-
7. Diğer	1.810.651	64.152	177.955	-	-	-
8. DURAN VARLIKLAR	1.810.651	64.152	177.955	-	-	-
9. TOPLAM VARLIKLAR	600.323.784	46.838.436	31.342.692	5.250.313	40.589	21.233
10. Ticari borçlar	71.716.979	5.145.300	4.736.038	-	650	-
11. Finansal yükümlülükler	11.761.290	-	1.525.815	-	-	-
12a. Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
12b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
13. KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	83.478.269	5.145.300	6.261.853	-	650	-
14. Ticari borçlar	-	-	-	-	-	-
15. Finansal yükümlülükler	1.528.426	-	198.286	-	-	-
16a. Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
16b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
17. UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	1.528.426	-	198.286	-	-	-
18. TOPLAM YÜKÜMLÜLÜKLER	85.006.695	5.145.300	6.460.139	-	650	-
19. Bilanço dışı döviz cinsinden türev araçların net varlık /yükümlülük pozisyonu (19a-19b)	-	-	-	-	-	-
19.a Aktif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-	-	-	-
19b. Pasif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-	-	-	-
20. Net yabancı para varlık yükümlülük pozisyonu	515.317.089	41.693.136	24.882.553	5.250.313	39.939	21.233
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık / yükümlülük pozisyonu (1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	424.693.664	40.399.514	17.720.192	1.614.343	1.286	21.233
22. Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	-	-	-	-	-	-
23. Döviz varlıkların hedge edilen kısmının tutarı	-	-	-	-	-	-
24. Döviz yükümlülüklerin hedge edilen kısmının tutarı	-	-	-	-	-	-
25. İhracat	97.948.036	10.590.368	3.789.710	42.546	-	-
26. İthalat	305.616.958	24.283.541	16.108.740	1.787.395	284.367	-

30. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b) Finansal risk faktörleri (devamı)

(b.2) Piyasa riski yönetimi (devamı)

(b.2.1) Kur riski yönetimi (devamı)

Döviz Pozisyonu Tablosu	**31 Aralık 2019**					
	TL Karşılığı	**ABD Doları**	**AVRO**	**CHF**	**GBP**	**Diğer**
1. Ticari alacak	51.025.955	5.571.102	1.872.674	895.921	-	19.067
2a. Parasal finansal varlıklar	272.991.213	32.446.531	12.063.714	1.087	1.899	-
2b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-	-	-
3. Diğer	34.385.530	33.472	2.584.403	2.693.405	75.537	-
4. DÖNEN VARLIKLAR	358.402.698	38.051.105	16.520.791	3.590.413	77.436	19.067
5. Ticari alacaklar	-	-	-	-	-	-
6a. Parasal finansal varlıklar	-	-	-	-	-	-
6b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-	-	-
7. Diğer	220.363	3.500	29.825	200	-	-
8. DURAN VARLIKLAR	220.363	3.500	29.825	200	-	-
9. TOPLAM VARLIKLAR	358.623.061	38.054.605	16.550.616	3.590.613	77.436	19.067
10. Ticari borçlar	64.638.919	5.512.520	4.141.303	711.499	2.056	-
11. Finansal yükümlülükler	23.456.312	-	3.526.947	-	-	-
12a. Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
12b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
13. KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	88.095.231	5.512.520	7.668.250	711.499	2.056	-
14. Ticari borçlar	-	-	-	-	-	-
15. Finansal yükümlülükler	4.722.876	-	710.143	-	-	-
16a. Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
16b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
17. UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	4.722.876	-	710.143	-	-	-
18. TOPLAM YÜKÜMLÜLÜKLER	92.818.107	5.512.520	8.378.393	711.499	2.056	-
19. Bilanço dışı döviz cinsinden türev araçların net varlık /yükümlülük pozisyonu (19a-19b)	-	-	-	-	-	-
19.a Aktif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-	-	-	-
19b. Pasif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-	-	-	-
20. Net yabancı para varlık yükümlülük pozisyonu (9-18+19)	265.804.954	32.542.085	8.172.223	2.879.114	75.380	19.067
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık / yükümlülük pozisyonu (1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	231.199.061	32.505.113	5.557.995	185.509	(157)	19.067
22. Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	71.409.127	-	-	-	-	-
23. Döviz varlıkların hedge edilen kısmının tutarı	-	-	-	-	-	-
24. Döviz yükümlülüklerin hedge edilen kısmının tutarı	-	-	-	-	-	-
25. İhracat	158.533.577	20.572.872	5.294.012	895.921	-	-
26. İthalat	462.260.844	36.820.417	34.362.106	1.851.979	479.278	-

30. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b) Finansal risk faktörleri (devamı)

(b.2) Piyasa riski yönetimi (devamı)

(b.2.1) Kur riski yönetimi (devamı)

Kur riskine duyarlılık

Grup içindeki şirketlerin fonksiyonel para birimi TL'dir, başlıca ABD Doları ve Avro cinsinden kur riskine maruz kalmaktadır.

Aşağıdaki tablo Grup'un ABD Doları, Avro ve diğer döviz kurlarındaki %20'lik artışa ve azalışa olan duyarlılığını göstermektedir. %20'lik oran, üst düzey yöneticilere Grup içinde kur riskinin raporlanması sırasında kullanılan oran olup, söz konusu oran yönetimin döviz kurlarında beklediği olası değişikliği ifade etmektedir. Duyarlılık analizi sadece yıl sonundaki açık yabancı para cinsinden parasal kalemleri kapsar ve söz konusu kalemlerin yıl sonundaki %20'lik kur değişiminin etkilerini gösterir (31 Aralık 2019: %20). Bu analiz, dış kaynaklı krediler ile birlikte Grup içindeki yurt dışı faaliyetler için kullanılan, krediyi alan ve de kullanan tarafların fonksiyonel para birimi dışındaki kredilerini kapsamaktadır. Pozitif değer, kar/zarardaki artışı ifade eder. Özkaynak etkisi bulunmamaktadır.

Kur Riskine Duyarlılık Tablosu	**30 Haziran 2020**	
	Kar / Zarar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında % 20 değişmesi halinde		
1 - ABD Doları net varlık / yükümlülüğü	57.054.554	(57.054.554)
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-
3- ABD Doları net etki (1 +2)	57.054.554	(57.054.554)
AVRO'nun TL karşısında % 20 değişmesi halinde		
4 - AVRO net varlık / yükümlülük	38.359.939	(38.359.939)
5 - AVRO riskinden korunan kısım (-)	-	-
6- AVRO net etki (4+5)	38.359.939	(38.359.939)
Diğer döviz kurlarının TL karşısında % 20 değişmesi halinde		
7- Diğer döviz net varlık / yükümlülüğü	7.648.925	(7.648.925)
8- Diğer döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-
9- Diğer Döviz Varlıkları net etki (7+8)	7.648.925	(7.648.925)
TOPLAM (3 + 6 +9)	103.063.418	(103.063.418)

30. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b) Finansal risk faktörleri (devamı)

(b.2) Piyasa riski yönetimi(devamı)

(b.2.1) Kur riski yönetimi (devamı)

Kur riskine duyarlılık (devamı)

Kur Riskine Duyarlılık Tablosu **31 Aralık 2019**

	Kar / Zarar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında % 20 değişmesi halinde		
1 - ABD Doları net varlık / yükümlülüğü	38.661.299	(38.661.299)
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-
3- ABD Doları net etki (1 +2)	38.661.299	(38.661.299)
AVRO'nun TL karşısında % 20 değişmesi halinde		
4 - AVRO net varlık / yükümlülük	10.870.036	(10.870.036)
5 - AVRO riskinden korunan kısım (-)	-	-
6- AVRO net etki (4+5)	10.870.036	(10.870.036)
Diğer döviz kurlarının TL karşısında % 20 değişmesi halinde		
7- Diğer döviz net varlık / yükümlülüğü	3.629.656	(3.629.656)
8- Diğer döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-
9- Diğer Döviz Varlıkları net etki (7+8)	3.629.656	(3.629.656)
TOPLAM (3 + 6 +9)	53.160.991	(53.160.991)

(b.2.2) Faiz oranı riski yönetimi

Grup'un sabit ve değişken faiz oranları üzerinden borçlanması, Grup'u faiz oranı riskine maruz bırakmaktadır. Söz konusu risk, Grup tarafından, sabit ve değişken oranlı borçlar arasında uygun bir dağılım yapılmak suretiyle, yönetilmektedir. Riskten korunma stratejileri, faiz oranı beklentisi ve tanımlı olan risk ile uyumlu olması için düzenli olarak değerlendirilmektedir. Böylece optimal riskten korunma stratejisinin oluşturulması, gerek bilançonun pozisyonunun gözden geçirilmesi gerekse faiz harcamalarının farklı faiz oranlarında kontrol altında tutulması amaçlanmaktadır.

30 Haziran 2020 tarihi itibarıyla, toplam borçluluğun %45'i değişken faizli Türk Lirası ve AVRO yükümlülüklerden oluşmaktadır.

Faiz oranı duyarlılığı

Aşağıdaki duyarlılık analizleri raporlama tarihinde türevsel olmayan enstrümanların maruz kaldığı faiz oranı riskleri baz alınarak belirlenmiştir. Değişken faizli yükümlülüklerin analizinde yıl sonundaki bakiyenin tüm yıl boyunca var olduğu varsayımı kullanılmıştır. Grup yönetimi, faiz oranlarında 50 baz puanlık bir dalgalanma beklemektedir. Söz konusu tutar, Grup içinde üst düzey yönetime yapılan raporlamalarda da kullanılmaktadır.

30. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b) Finansal risk faktörleri (devamı)

(b.2) Piyasa riski yönetimi(devamı)

(b.2.2) Faiz oranı riski yönetimi(devamı)

Faiz oranı duyarlılığı (devamı)

Faiz Pozisyonu Tablosu

	30 Haziran 2020	31 Aralık 2019
Sabit Faizli Araçlar		
Finansal Varlıklar	462.740.700	269.257.253
Finansal Yükümlülükler	541.864.993	409.773.080
Değişken Faizli Finansal Araçlar		
Finansal Varlıklar	-	-
Finansal Yükümlülükler	440.445.074	389.847.520
	982.310.067	799.620.600

Raporlama tarihinde faiz oranlarında 50 baz puanlık bir yükseliş olması ve diğer tüm değişkenlerin sabit tutulması durumunda 30 Haziran 2020 itibarıyla net dönem karı 3.205.982 TL azalmaktadır. (31 Aralık 2019: 934.639 TL azalmaktadır). Özkaynak etkisi bulunmamaktadır. Raporlama tarihinde faiz oranlarında 50 baz puanlık bir azalış olması ve diğer tüm değişkenlerin sabit tutulması durumunda Grup'un net dönem karını aynı tutarda arttırmaktadır.

31. FİNANSAL ARAÇLAR

Finansal araçlar kategorileri

Finansal araçların sınıfları ve gerçeğe uygun değerleri

30 Haziran 2020	İtfa edilmiş maliyeti ile değerlenen finansal varlık ve yükümlülükler	Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlık ve yükümlülükler	Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlık ve yükümlülükler	Defter değeri
Finansal varlıklar				
Nakit ve nakit benzerleri	474.723.780	-	-	474.723.780
Ticari alacaklar (ilişkili şirket bakiyeleri dahil)	558.663.629	-	-	558.663.629
Diğer alacaklar	2.018.344	-	-	2.018.344
Finansal yükümlülükler				
Finansal borçlar	982.310.067	-	-	982.310.067
Ticari borçlar (ilişkili şirket bakiyeleri dahil)	147.267.119	-	-	147.267.119
Diğer borçlar	9.281.029	-	-	9.281.029
Türev araçlar	1.020.258	-	-	1.020.258

31 Aralık 2019	İtfa edilmiş maliyeti ile değerlenen finansal varlık ve yükümlülükler	Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlık ve yükümlülükler	Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlık ve yükümlülükler	Defter değeri
Finansal varlıklar				
Nakit ve nakit benzerleri	277.045.749	-	-	277.045.749
Ticari alacaklar (ilişkili şirket bakiyeleri dahil)	481.870.300	-	-	481.870.300
Diğer alacaklar	715.513	-	-	715.513
Finansal yükümlülükler				
Finansal borçlar	799.620.600	-	-	799.620.600
Ticari borçlar (ilişkili şirket bakiyeleri dahil)	131.722.339	-	-	131.722.339
Diğer borçlar	4.495.019	-	-	4.495.019
Türev araçlar	4.351.477	-	-	4.351.477

31. FİNANSAL ARAÇLAR (devamı)

Finansal araçlar kategorileri (devamı)

Grup'un finansal varlıklarının ve yükümlülüklerinin gerçeğe uygun değeri, söz konusu varlıkların ve yükümlülüklerin defter değerine yaklaşık tutardadır.

Finansal varlıkların ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değeri aşağıdaki gibi belirlenir:

- Birinci seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, birbirinin aynı varlık ve yükümlülükler için aktif piyasada işlem gören borsa fiyatlarından değerlenmiştir.
- İkinci seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, ilgili varlık ya da yükümlülüğün birinci seviyede belirtilen borsa fiyatından başka direk ya da indirek olarak piyasada gözlenebilen fiyatının bulunmasında kullanılan girdilerden değerlenmiştir.
- Üçüncü seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, varlık ya da yükümlülüğün gerçeğe uygun değerinin bulunmasında kullanılan piyasada gözlenebilir bir veriye dayanmayan girdilerden değerlenmiştir.

30 Haziran 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihlerinde Grup'un türev finansal araçları aşağıdaki gibidir:

	30 Haziran 2020		31 Aralık 2019	
	Varlıklar	Yükümlülükler	Varlıklar	Yükümlülükler
İleri vadeli döviz alım işlemi	87.672.900	(88.693.158)	67.057.650	(71.409.127)
	87.672.900	(88.693.158)	67.057.650	(71.409.127)

	1 Ocak-30 Haziran 2020	1 Ocak-30 Haziran 2019
Kar veya zararda muhasebeleştirilen kur farkı gideri(*)	(1.020.258)	(5.325.400)
Net (yükümlülük)/varlık	(1.020.258)	(5.325.400)

(*) 1 Ocak -30 Haziran 2020 döneminde kar veya zararda muhasebeleştirilen kur farkı gideri, finansman giderleri içerisinde muhasebeleştirilmiştir.

Türev araçların gerçeğe uygun değeri ikinci seviye girdiler kullanılarak değerlendirilmiştir.

32. BİLANÇO TARİHİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

Bulunmamaktadır.

33. FİNANSAL TABLOLARI ÖNEMLİ ÖLÇÜDE ETKİLEYEN YA DA FİNANSAL TABLOLARIN AÇIK, YORUMLANABİLİR VE ANLAŞILABİLİR OLMASI AÇISINDAN AÇIKLANMASI GEREKLİ OLAN DİĞER HUSUSLAR

Son dönemde Çin'de ortaya çıkan ve tüm dünyayı etkisi altına alan Coronavirüs salgınının yarattığı olağanüstü durum nedeniyle; İlaç Pazarında ve buna bağlı olarak Grup'un satışlarında yaşanan daralmanın, salgının nihai şiddetinin belirsiz olması sebebiyle devam etmesi beklenmektedir. Grup, salgının yarattığı olumsuz etkiler sebebiyle Sağlık Bakanlığı'nın uygulamaları gereği sağlık kurum ve kuruluşlarında tanıtım faaliyetlerine ara vermiştir. Bunun yanı sıra Grup'un üretim faaliyetleri normal sürecinde devam etmektedir.